

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**“Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ”**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ:
ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΡΙΟΣ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΜΠΑΡΤΖΙΩΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

**ΠΡΕΒΕΖΑ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2007**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
Α΄. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	7
1.2 Σκοπός λειτουργία και κοινωνικός χαρακτήρας της ασφάλισης.....	8
1.3 Ορισμός και βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης.....	8
1.4 Βασικές διακρίσεις ασφαλίσεων.....	10
1.5 Διακρίσεις της ιδιωτικής ασφάλισης.....	11
1.6 Ασφαλιστική επιστήμη και ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο.....	12
Β΄. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	16
2.1 Βασικές ασφαλιστικές αρχές.....	17
2.2 Καλυπτόμενοι κίνδυνοι.....	19
2.2.1 Ασφαλίσεις ζωής.....	19
2.2.2. Ασφαλίσεις προσώπων.....	22
2.2.3 Ασφαλίσεις περιουσίας.....	23
2.2.4 Ασφαλίσεις θαλασσίων κινδύνων, αέρος και μεταφορών.....	25
2.2.5 Ασφαλίσεις ευθύνης.....	26
2.2.6 Πηγές αστικής ευθύνης.....	26
2.3 Αντασφάλιση.....	26
Γ΄. Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ	30
3.1. Η ασφάλιση κατά την περίοδο των προϊστορικών χρόνων και πρώτα δείγματα ασφάλισης σε λαούς της Μεσογείου.....	31
3.2. Μεσαιωνική περίοδος	46
3.3. Η εξέλιξη της ασφάλισης μεταξύ 14 ^{ΟΥ} -17 ^{ΟΥ} αιώνα Μ. Χ.....	48
3.4. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις	49
3.5. Ιδιωτική επιχείρηση και ασφάλιση στον ελλαδικό χώρο (τέλη 18 ^{ΟΥ} αιώνα έως το 1850)	50
3.6. Ασφαλιστική αγορά στον ελλαδικό χώρο (1828-1850)	51
3.7. Ασφαλιστικές εταιρείες στον ελλαδικό χώρο (1851-1914).....	53
3.8. Ίδρυση ασφαλιστικών εταιρειών (1900-1914).....	56
3.9. Ιδιωτική ασφάλιση την περίοδο 1914-1970.....	57

3.10. Εταιρείες που ιδρύθηκαν	58
3.11. Η κατάσταση μετά τον πόλεμο	59
3.12. Η ιδιωτική ασφάλιση από το 1970 και μετά	60
3.13. Πορεία διάφορων μορφών ασφάλισης	62
3.14. Ταξινόμηση ασφαλίσεων και σχετικές εργασίες (1984)	64
3.15. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστική δραστηριότητα.....	65
3.16. Σύσταση ενώσεων από τις ασφαλιστικές εταιρείες.....	75
3.17. Ιδιωτική ασφάλιση και νομοθετικές ρυθμίσεις	76
3.18. Τι ορίζει η Ε.Ο.Κ. (*)	80
3.19. Ελληνική ιδιωτική ασφάλιση στη διάρκεια του χρόνου και δυνατότητες εξέλιξης	82
Δ΄. Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ.....	83
4.1. Τα βασικά μεγέθη της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς	84
4.1.1. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.....	84
4.1.2. Η παραγωγή ασφαλιστών.....	85
4.1.3. Συμμετοχή στην ελληνική οικονομία.....	86
4.1.4. Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις.....	86
4.1.5. Τα οικονομικά μεγέθη.....	86
4.2. Η ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά το 2005.....	87
4.2.1. Αριθμός επιχειρήσεων.....	88
4.2.2. Η παραγωγή ασφαλιστών.....	88
4.2.3. Οι επενδύσεις	89
4.2.4. Ασφαλιστικές εργασίες και οικονομικό περιβάλλον.....	90
4.2.5. Διάρθρωση χαρτοφυλακίου ασφαλίσεων κατά ζημιών... ..	91
4.3. Η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην ελληνική οικονομία.....	92
4.3.1. Ποσοστό ασφαλιστών επί του Α.Ε.Π.....	92
4.3.2. Ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.....	92
4.3.3. Κατά κεφαλήν ασφαλιστήρια.....	93
4.4. Μια διαφορετική προσέγγιση της ασφαλιστικής αγοράς	94
4.4.1. Η συγκέντρωση παραγωγής.....	94
4.4.2. Το ποσοστό ίδιας κράτησης (επί των ασφαλιστών).....	95
4.4.3. Το ποσοστό αντασφαλιστών (αναλήψεων)	96
4.4.4. Το ποσοστό αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)	96
4.4.5. Ποσοστό εκκρεμών αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)	97

4.5.	Η εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς το 2005 αναλυτικά.....	98
4.5.1.	Συνολική παραγωγή ασφαλίσεων.....	98
4.5.2.	Συνολική παραγωγή ασφαλίσεων (αποπληθωρισμένα μεγέθη).....	98
4.5.3.	Ανάλυση παραγωγής κατά κλάδο ασφάλισης.....	99
4.5.4.	Ανάλυση Αντασφαλίσεων (Εκχωρήσεων).....	101
4.5.5.	Ανάλυση Ασφαλιστικών Αποζημιώσεων.....	101
4.5.6.	Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Ασφαλιστικών Κλάδων.....	102
4.5.6.1.	Στοιχεία εκμεταλλεύσεως ασφαλίσεων Ζωής.....	102
4.5.6.2.	Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Ασφαλίσεως Αστικής Ευθύνης Οχημάτων.....	103
4.5.6.3.	Στοιχεία εκμεταλλεύσεως Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών.....	103
4.6.	Οικονομικά μεγέθη ασφαλιστικών επιχειρήσεων.....	104
4.6.1.	Ίδια κεφάλαια.....	104
4.6.2.	Σύνολο Ενεργητικού.....	105
4.6.3.	Ασφαλιστικές προβλέψεις	105
4.6.4.	Σύνολο Επενδύσεων.....	106
4.6.5.	Κέρδη /Ζημίες Χρήσεως.....	107
4.7.	Πίνακες Στατιστικών Μεγεθών.....	111
4.8.	Πορεία της ιδιωτικής ασφάλισης με μορφή γραφημάτων.....	119
Ε΄	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	128
5.1.	Η ασφαλιστική εκπαίδευση στην Ελλάδα.....	129
5.2.	Έντυπη ενημέρωση.....	131
ΣΤ΄	ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	132
Ζ΄	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	133

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από τα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου όπου ήταν μια μεμονωμένη οντότητα μέχρι σήμερα όπου αποτελεί μέλος μιας κοινωνίας όπου συμβιώνει αρμονικά, παρατηρήθηκε στο πέρασμα των χρόνων πως η μεγαλύτερη ανάγκη που είχε ήταν αυτή για την επιβίωση. Η ανάγκη αυτή ήταν που τον ανάγκασε να αγωνίζεται, να παλεύει και να δίνει τα πάντα επιζητώντας μια πιο ασφαλή διαβίωση.

Από τα χρόνια εκείνα μέχρι σήμερα με τη σημαντική πρόοδο που σημείωσε σε όλους τους τομείς, είδαμε ότι έμαθε να χρησιμοποιεί το μυαλό του για να προστατεύσει τα υπάρχοντα του να ρισκάρει τη ζωή του κυνηγώντας αγρία θηρία, να προσπαθεί να εξελίξει τη νοητική του δυνατότητα για καλύψει κάθε κενό και κάθε άγνωστη πτυχή του, δίνοντας πάντα βάρος στις ευκαιρίες που του παρουσιάζονταν.

Σήμερα ο άνθρωπος γευόμενος την μεγάλη του πρόοδο και χρησιμοποιώντας κάθε σπιθαμή της γνώσης του έχει μάθει να προστατεύεται και να κερδίζει χρόνο χρήμα και κόπο, και ακόμα περισσότερο τη δυνατότητα να μη καταστρέφεται από τις αντιξοότητες της ζωής του.

Πάμε λοιπόν να ταξιδέψουμε παρέα σε αυτό το ταξίδι της ιδιωτικής ασφάλισης και να γνωρίσουμε από κοντά τα σημαντικά επιτεύγματα της κάθε εποχής καθώς και ποιοι ήταν οι καπετάνιοι που βοήθησαν στο να έχουμε σήμερα τη ζωή που ζούμε...

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Τα αγαθά του ανθρώπου όπως η ζωή, η υγεία, η περιουσία είναι δυνατόν να πληγούν από απρόβλεπτα περιστατικά, με αποτέλεσμα να υποφέρει οικονομικά ο φορέας τους. Άλλοτε είναι πιθανόν να θιγούν από κάποιο τυχαίο περιστατικό τρίτοι, αλλά και να ευθύνεται για την αποκατάσταση της ζημίας ένας, ο οποίος και θα υποφέρει οικονομικά.

Τα τυχαία και απρόβλεπτα αυτά περιστατικά που γεννούν οικονομική επιβάρυνση και ζημία αποτελούν κίνδυνο για αυτόν που υφίσταται τις οικονομικές συνέπειες.

Η ασφάλιση είναι το μέσον ώστε να επιμερίζονται σε πολλά πρόσωπα οι δυσβάσταχτες συνέπειες της πραγματοποίησης των κινδύνων και να μην επιβαρύνεται μόνο αυτός εις βάρος του οποίου επήλθε ο κίνδυνος.

Ειδικότερα, τα εκτεθειμένα σε κάποιο κίνδυνο πρόσωπα καταβάλλουν προληπτικά ένα ποσοστό σε τρίτο πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση της αντιμετώπισης των συνεπειών της ενδεχόμενης πραγματοποίησης των εν λόγω κινδύνων εις βάρος των παραπάνω προσώπων, οπότε και προβαίνει σε παροχές που είναι δυσανάλογα μεγαλύτερου ύψους από το μέγεθος του ανταλλάγματος που έχει εισπράξει από το πρόσωπο εις βάρος του οποίου επήλθε εκάστοτε ο κίνδυνος.

Αυτό καθίσταται δυνατόν, δεδομένου ότι ο ασφαλιστής του κινδύνου εισπράττει ανταλλάγματα από μεγάλο αριθμό προσώπων, ενώ ο κίνδυνος που τα απειλεί δεν πραγματοποιείται τελικά εις βάρος όλων, ούτε εξίσου ούτε συγχρόνως. Έτσι ο ασφαλιστής επιτυγχάνει να δημιουργήσει οικονομικά αποθέματα, τα οποία με κατάλληλες επενδύσεις διατηρεί και επαυξάνει, κατορθώνοντας έτσι να καλύψει τις οικονομικές συνέπειες κάθε κινδύνου που πραγματοποιείται. Παράλληλα, το θιγόμενο από την πραγματοποίηση του κάθε κινδύνου πρόσωπο, δεν επιβαρύνεται με τις σχετικές οικονομικές συνέπειες, κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει στην οικονομική του εξουθένωση, εφόσον αυτές συνήθως είναι πολύ σοβαρές, αλλά σε ανύποπτο χρόνο καταβάλλει στον ασφαλιστή ένα αναλογικά μικρό ποσό, το οποίο δεν τον επιβαρύνει αισθητά.

1.2 Σκοπός λειτουργία και κοινωνικός χαρακτήρας της ασφάλισης

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η ασφάλιση είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης αβέβαιης μελλοντικής οικονομικής ανάγκης, που χωρίς να απαιτεί μεγάλες οικονομικές θυσίες από κάθε εκτεθειμένο σε κίνδυνο πρόσωπο, επιτυγχάνει με τη μέθοδο του επιμερισμού σε όλα τα συμμετέχοντα πρόσωπα, την απαλλαγή του συμμετέχοντα από εις βάρος του οποίου εκάστοτε πραγματοποιείται ο κίνδυνος από τις απορρέουσες δυσβάσταχτες οικονομικές συνέπειες.

Η ασφάλιση οργανώνεται σαν ένα πλέγμα σχέσεων, που δημιουργείται προληπτικά (πριν την επέλευση του κινδύνου) μεταξύ των εκτεθειμένων στους κινδύνους προσώπων και του ασφαλιστή και κατοχυρώνεται νομικά με την αναγνώριση από το δίκαιο των μεταξύ τους δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

Η ορθή οργάνωση του μηχανισμού της ασφάλισης έχει ευεργετικά αποτελέσματα για τα άτομα και κατ' επέκταση για την κοινωνία που αποτελούν, εξασφαλίζοντας σε αυτά τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν άμεσα και χωρίς να καταρρεύσουν οικονομικά, μεγάλους κινδύνους που μπορούν να συμβούν ξαφνικά, μη έχοντας εξαντληθεί από πολυετείς επώδυνες προσπάθειες συγκεντρώσεως κεφαλαίων, κάτι που συχνά δεν είναι εφικτό εν όψει των εισοδημάτων τους, ενώ και δύσκολα επαυξάνονται και πιθανότατα δεν επαρκούν τελικά προς κάλυψη κινδύνου.

Έτσι η ασφάλιση αποκτά προεχόντως κοινωνικό χαρακτήρα, αφού μεριμνά για την προστασία των μελών του κοινωνικού συνόλου από εκτεταμένη οικονομική ζημία σε περίπτωση επέλευσης επαπειλούμενων κινδύνων, προφυλάσσοντας παράλληλα αυτά από τις μεγάλες οικονομικές θυσίες, που ελλείψει θεσμού της ασφάλισης θα απαιτούσε η προστασία αυτή και μάλιστα με αμφίβολα αποτελέσματα.

1.3 Ορισμός και βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης

Η ασφάλιση, νομικά, ορίζεται ως η ένωση προσώπων (ασφαλισμένοι) που είναι εκτεθειμένοι σε ομοειδείς κινδύνους και δημιουργώντας ασφαλιστική σχέση με τον ασφαλιστικό φορέα (είτε δυνάμει σύμβασης –στην ιδιωτική ασφάλιση- είτε δυνάμει του νόμου –στην κοινωνική ασφάλιση-) αντί ανταλλάγματος (ασφάλιστρο προκειμένου περί ιδιωτικής και εισφορά προκειμένου περί κοινωνικής ασφάλισης) αποκτούν κατά αυτού

αυτοτελείς νομικές αξιώσεις για την κάλυψη του οικονομικού βάρους που τους προκαλεί η επέλευση του κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά της ασφάλισης είναι :

α) ο κίνδυνος, δηλαδή η δυνατότητα επέλευσης ενός περιστατικού που είναι ικανό να γεννήσει ένα οικονομικό βάρος (οικονομική ανάγκη)

β) η ένωση προσώπων που είναι εκτεθειμένα σε ομοειδείς κατά κανόνα κινδύνους (κοινωνία κινδύνων). Το ομοειδές των κινδύνων είναι ένα στοιχείο απαραίτητο , χωρίς ωστόσο να είναι αναγκαίο οι κίνδυνοι να είναι αυστηρά οι ίδιοι , γιατί κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε ανεπίδεκτο ασφάλισης σε αρκετές περιπτώσεις . Έτσι διευρύνεται η προϋπόθεση του ομοειδούς των κινδύνων με την αποδοχή και λιγότερο ομοειδών κινδύνων . Η ασφάλιση βασίζεται στο “αξίωμα του μεγάλου αριθμού”, δηλαδή τον κατακερματισμό του κινδύνου που , σύμφωνα με το νόμο των πιθανοτήτων , τελικά πραγματοποιείται σε βάρος ενός αριθμού προσώπων πολύ μικρότερου από όσα είναι εκτεθειμένα σε αυτόν. Ο νόμος των πιθανοτήτων επιτρέπει να υπολογισθεί με μαθηματική ακρίβεια το ύψος του ασφαλιστρού.

γ) η μετάθεση του κινδύνου στο φορέα ασφάλισης.

δ) η δυνατότητα να γεννηθεί οικονομικό βάρος από την επέλευση του κινδύνου

ε) το αντάλλαγμα (ασφαλιστρο) που παρέχεται από τα μέλη της κοινωνίας κινδύνων προς τον φορέα της ασφάλισης για την κάλυψη του ανακúπτωντος από την επέλευση του κινδύνου οικονομικού βάρους (ασφαλιστική παροχή)

στ) η νομική αξίωση των μελών της κοινωνίας κινδύνων κατά του φορέα της ασφάλισης για την ασφαλιστική παροχή.

1.4. Βασικές διακρίσεις ασφαλίσεων

i) **Ιδιωτική ασφάλιση**

Ιδιωτική είναι η ασφάλιση που παρέχεται από ιδιωτικούς φορείς (ασφαλιστικές εταιρείες) και διέπεται από διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, η σχέση δε που συνδέει τον ασφαλιστή με τον ασφαλισμένο είναι κατά βάση η ασφαλιστική σύμβαση, ενώ η νομοθεσία παρεμβαίνει διορθωτικά και δευτερευόντως, μόνο για να προστατεύσει τον ασφαλισμένο ως τον ασθενέστερο συμβαλλόμενο ή προκειμένου να θεσπίσει περιπτώσεις υποχρεωτικής ασφάλισης για την προστασία του κοινωνικού συνόλου.

Κατά κανόνα πάντως, (δηλαδή πλην των περιπτώσεων υποχρεωτικής ασφάλισης), η ασφάλιση αποτελεί ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου, ενώ και στις περιπτώσεις υποχρεωτικής ασφάλισης ο ασφαλιζόμενος είναι ελεύθερος να επιλέξει τον φορέα που του παρέχει τους συμφερότερους όρους, δεδομένου ότι η αγορά είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική.

Τέλος η ιδιωτική ασφάλιση έχει χαρακτήρα πλήρως ανταποδοτικό, δεδομένου ότι οι φορείς αυτής αποκτούν τους πόρους για την καταβολή των ασφαλιστικών αποζημιώσεων μόνο από τα εισπραττόμενα ασφάλιστρα, τα οποία και επενδύουν με σκοπό τη διατήρηση και επαύξηση τους, ενεργώντας ως διαχειριστές του καταμερισμού των κινδύνων μεταξύ των ασφαλισμένων.

ii) **Κοινωνική ασφάλιση**

Η κοινωνική ασφάλιση, σε αντίθεση με την ιδιωτική, παρέχεται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (το ΙΚΑ, το ΝΑΤ, τα διάφορα ταμεία των Επαγγελματιών κλπ) ενώ η ασφαλιστική σχέση που συνδέει φορείς και ασφαλισμένους διέπεται από διατάξεις δημοσίου δικαίου και γεννάται, όχι από την ελεύθερη βούληση των ασφαλιζόμενων αλλά όταν από το νόμο συντρέξουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις στο πρόσωπο των ασφαλισμένων, οι δε όροι και παροχές είναι συγκεκριμένα και όχι διαπραγματεύσιμα ούτε προϊόντα ανταγωνισμού.

Επίσης η κοινωνική ασφάλιση δε έχει αποδοτικό χαρακτήρα, αφού οι παροχές των φορέων της δεν προέρχονται μόνο από τις εισφορές των ασφαλισμένων αλλά και από κρατικές ενισχύσεις που στα πλαίσια της άσκησης κοινωνικής πολιτικής καλύπτουν τα

μόνιμα , οφειλόμενα στη μη ορθολογική οργάνωση του πλέγματος δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και διαχείριση πόρων , ελλείμματα.

1.5. Διακρίσεις της ιδιωτικής ασφάλισης

Ο νόμος 2496/1997 που ρυθμίζει την ασφαλιστική σύμβαση στην οποία βασίζεται η σχέση μεταξύ ασφαλισμένου και του φορέα ιδιωτικής ασφάλισης διακρίνει την ασφάλιση σε ασφάλιση προσώπων και ασφάλιση ζημιών .

Η ασφάλιση προσώπων υποδιαιρείται σε ασφάλιση ζωής και σε ασφάλιση ατυχημάτων και ασθενειών.

Ως ασφάλιση ζωής νοείται η ασφάλιση κατά του κινδύνου θανάτου ή /και επιβίωσης του ασφαλισμένου ή τρίτου (με την έγγραφη συναίνεση αυτού).

Η ασφάλιση ατυχημάτων παρέχει κάλυψη κατά του κινδύνου των σωματικών βλαβών που προέρχονται από εξωτερική, βίαιη , αιφνίδια και ξένη προς την πρόθεση του ασφαλισμένου αιτία ,εφόσον προκαλέσει προσωρινή ή μόνιμη, μερική ή ολική αναπηρία ή θάνατο ή ανάγκη νοσηλείας.

Η ασφάλιση ασθενειών παρέχει κάλυψη για τον κίνδυνο ασθενειών προερχόμενων από αιτίες ,που δεν υπήρχαν κατά τη σύναψη της ασφάλισης είτε υπήρχαν, αλλά ο ασφαλισμένος δικαιολογημένα αγνοούσε την ύπαρξη τους κατά τον παραπάνω χρόνο.

Στις δυο τελευταίες περιπτώσεις η ασφαλιστική παροχή μπορεί να συνιστάται είτε στις συγκεκριμένες άμεσες ζημιές του ασφαλισμένου είτε στα τυχόν κατ' αποκοπή για κάθε περίπτωση συμφωνημένα ποσά είτε σε περιοδικές παροχές είτε στην παροχή ιατροφαρμακευτικών και χειρουργικών υπηρεσιών.

Στην ασφάλιση κατά ζημιών η ασφαλιστική παροχή συνιστάται στην αποκατάσταση της ζημίας της περιουσίας που συμφωνήθηκε ότι θα καλύπτεται όταν επέλθει ο ασφαλισμένος κίνδυνος. Η ζημία της ασφαλισμένης περιουσίας μπορεί να συνιστάται στη βλάβη ή την απώλεια αγαθών ,απαιτήσεων και κερδών ,καθώς και στις δαπάνες απόκρουσης ή ικανοποίησης απαιτήσεων τρίτων δε ασφαλισμένος μπορεί να ασφαλίσει κάθε περιουσία για τη διατήρηση της οποίας έχει έννομο συμφέρον και η οποία είναι εκτεθειμένη στον ασφαλιστικό κίνδυνο. Υπάρχουν πολλά είδη ασφάλισης κατά ζημιών και ειδικότερα:

α) η ασφάλιση κατά πυρκαγιάς , που καλύπτει καταρχήν τις ζημιές που προκαλούνται από τον κίνδυνο της πυρκαγιάς (αλλά και από τα αναγκαία μέτρα της διάγνωσης , αποτροπής

ή περιστολής της ζημιάς , καλύπτοντας και τα έξοδα κατάσβεσης και κατεδάφισης), κεραυνού και έκρηξης.

β) η ασφάλιση μεταφοράς πραγμάτων ,που καλύπτει τις ζημίες που προκαλούνται από όλους τους κινδύνους που απειλούν τα πράγματα κατά το χρονικό διάστημα της μεταφοράς τους.

γ) η ασφάλιση εσοδείας , που αποκαθιστά την αξία που θα είχαν τα γεωργικά προϊόντα κατά την ωρίμανση ή την συνηθισμένη συγκομιδή ,αν δεν είχε επέλθει ο κίνδυνος .

δ) η ασφάλιση πιστώσεων και εγγυήσεων: στην πρώτη περίπτωση καλύπτεται ο κίνδυνος μη πληρωμής της πίστωσης που χορηγήθηκε από τον ασφαλισμένο σε οφειλέτη του λόγω αφερεγγυότητας ,στη δεύτερη δε περίπτωση ο ασφαλιστής καταβάλλει τα ποσά που καταβάλλει ο ασφαλισμένος σε εκτέλεση υποχρέωσης του από σύμβασης εγγύησης υπέρ τρίτου.

ε) η ασφάλιση περιβαλλοντικών ζημιών, που καλύπτει τα έξοδα αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος ,συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων αποκομιδής απορριμμάτων και ερειπίων ,που προέκυψαν από την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου.

στ) η ασφάλιση διακοπής λειτουργίας επιχείρησης ,που καλύπτει την απώλεια κερδών, τα γενικά έξοδα και τα έξοδα που ήταν άμεση συνέπεια της επέλευσης του κινδύνου και προέκυψαν στην επιχείρηση λόγω μερικής ή ολικής διακοπής της προερχόμενης από την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου και

ζ) η ασφάλιση αστικής ευθύνης , που καλύπτει τις δαπάνες οι οποίες προέρχονται άμεσα από την απόκρουση και ικανοποίηση αξιώσεων τρίτων κατά του ασφαλισμένου, που γεννήθηκαν από πράξεις ή παραλείψεις του για τις οποίες είχε συμφωνηθεί ασφαλιστική κάλυψη.

1.6. Ασφαλιστική επιστήμη και ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο

A. Ασφαλιστική επιστήμη

Το αντικείμενο της ασφαλιστικής επιστήμης είναι η ασφάλιση, δηλαδή η κοινωνία κινδύνων που αποτελείται από άτομα υποκείμενα σε πολλούς κινδύνους με νομική αξίωση για κάλυψη των κινδύνων αυτών αντί καταβολής ασφαλίστρου. Ως “προϊόν”, η ασφάλιση βασίζεται στο νόμο των πιθανοτήτων και στην ικανότητα διάθεσης κεφαλαίων από τον

ασφαλιστή για την καταβολή ασφαλιστικής αποζημίωσης όταν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση.

Συνεπώς, η ασφαλιστική επιστήμη, στο μέτρο που αφορά σε μια ιδιόμορφη παροχή που ενέχει το άδηλο στοιχείο της επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, αναγκαία που βασίζεται σε ειδικότερες επιστήμες και ειδικότερα τα οικονομικά, τα μαθηματικά, τα νομικά και την ιατρική.

Τα ασφαλιστικά οικονομικά έχουν ως αντικείμενο την οργάνωση και διοικητική των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, συνίστανται δε στην έρευνα των ατομικών και συλλογικών κινδύνων, της εξισορρόπησης κινδύνων, της χρηματοδότησης και της φερεγγυότητας, στη χάραξη επιχειρησιακής πολιτικής και στρατηγικού σχεδιασμού, με την βοήθεια και της λογιστικής.

Τα ασφαλιστικά μαθηματικά έχουν ως αντικείμενο την πρόβλεψη της συχνότητας και της έκτασης των κινδύνων, τον υπολογισμό των ασφαλίσεων και των τεχνικών αποθεμάτων.

Η ασφαλιστική ιατρική αποτελεί κεντρικό άξονα για τον υπολογισμό του ασφαλίστρου του ζώης και της έκτασης της ζημιάς στις ασφαλίσεις ατυχημάτων θα πρόσωπα καθώς και στο σύνολο της ασφαλιστικής παροχής στις ασφαλίσεις ασθενειών.

Τέλος η νομική επιστήμη παρέχει το νομικό πλαίσιο που διέπει την ασφάλιση και που είναι το ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο.

B. Ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο . Αποστολή και πηγές

Στην ιδιωτική ασφάλιση, οι ασφαλιστικές σχέσεις που δημιουργούνται βασίζονται πάντοτε σε σύμβαση, σε αντίθεση με την κοινωνική ασφάλιση που οι σχέσεις ασφαλιστή και ασφαλισμένου που βασίζονται στο νομό.

Η ασφαλιστική παροχή, δηλαδή η ανάληψη και κάλυψη του ασφαλιστικού κινδύνου από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις έναντι καταβολής ασφαλίστρου από τους ασφαλισμένους σχηματοποιείται και θεσμοθετείται με την κατάρτιση της ασφαλιστικής σύμβασης. Στην ασφαλιστική σύμβαση ενσωματώνονται οι ασφαλιστικοί όροι που διέπουν τις συμβατικές δεσμεύσεις των μερών σύμφωνα με την γενική αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων.

Η ασφαλιστική σύμβαση ως διαρκής σύμβαση που γεννά υποχρεώσεις και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη (αμφοτεροβαρής σύμβαση) υπόκειται κατ' αρχάς στις γενικές διατάξεις που διέπουν όλες τις αυτού του είδους συμβάσεις του Αστικού Κώδικα. Ενδεικτικά, η ασφαλιστική σύμβαση υπόκειται στις μεθόδους ερμηνείας του αστικού κώδικα

(άρθρα 173 και 200) που υπαγορεύουν την ερμηνεία των όρων της σύμφωνα με την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη καθώς και των εκατέρωθεν δηλώσεων με αναζήτηση της αληθινής βούλησης χωρίς προσήλωση στις λέξεις, καθώς και στις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα που διέπουν την εκπλήρωση όλων των συμβάσεων υπαγορεύοντας τη συμμόρφωση προς την καλή πίστη, τα χρηστά και τα συναλλακτικά ήθη καθώς και τον κοινωνικό και οικονομικό σκοπό του δικαιώματος (άρθρα 173,179,281,288 ΑΚ).

Περαιτέρω ρυθμίζεται και από το ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκιο που αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του εμπορικού δικαίου . Το ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο που ρυθμίζει την ασφαλιστική σύμβαση, την υποχρεωτική ασφάλιση στις περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται για κοινωνικούς λόγους καθώς και την οργάνωση και λειτουργία των φορέων της ιδιωτικής ασφάλισης, δηλαδή των ασφαλιστικών εταιρειών, και το καθεστώς των βοηθητικών προσώπων.

Η ασφαλιστική σύμβαση διέπεται από το ν.2496/1997 που περιέχει γενικές διατάξεις για την έννοια, τα στοιχεία, τον τύπο, τις εκατέρωθεν παροχές, τη διάρκεια, τη λύση κλπ των ασφαλιστικών συμβάσεων και ειδικές διατάξεις προκειμένου περί ασφαλίσεων ζημιών και ασφαλίσεων προσώπων. Η θαλάσσια ασφάλιση ρυθμίζεται από τον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου(ΚΙΝΔ)-ν.3816/1958.

Οι περιπτώσεις υποχρεωτικής ασφάλισης ρυθμίζονται από ειδικούς κατά περίπτωση νόμους, όπως ο ν.489/1976 (όπως κωδικοποιήθηκε με διάφορες συμπληρώσεις και τροποποιήσεις του από το Π.Δ.2371986) για την υποχρεωτική ασφάλιση της αστικής ευθύνης εξ αυτοκινητικών ατυχημάτων, το Π.Δ.338/1996 για την υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης, το ν.2743/1999 για την υποχρεωτική ασφάλιση επαγγελματικών και ιδιωτικών (ταχύπλοων) σκαφών αναψυχής, το 1796/1988 για την ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων κλπ καθώς και από υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεση των νόμων αυτών .

Η εν γένει δραστηριότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους επιτρεπόμενους κλάδους ασφάλισης και το ακριβές περιεχόμενο αυτής κατά περίπτωση, τις προϋποθέσεις χορήγησης και ανάκλησης των απαιτούμενων διοικητικών αδειών, την οργάνωση, λειτουργία, οικονομική δομή και εποπτεία καθώς και διατάξεις για τις ασφαλιστικές συμβάσεις, τα βοηθητικά πρόσωπα, ποινικές και φορολογικές διατάξεις και ρυθμίζεται από το εκτενές και περιεκτικό Ν.Δ 400/1970, όπως τροποποιημένο ισχύει. Ειδικές διατάξεις για τις επιχειρήσεις ασφαλίσεων πλοίων και αεροσκαφών περιλαμβάνονται στο Ν.Δ 551/1970, όπως τροποποιημένο ισχύει.

Τα βοηθητικά πρόσωπα ρυθμίζονται από το ν.1596/1985, όπως τροποποιημένος ισχύει και το Π.Δ.298/1986.

Όλη η παραπάνω νομοθεσία έχει ενσωματώσει και απηχεί τις κοινοτικές ρυθμίσεις στα καθ' έκάστων ζητήματα.

Δεν θα πρέπει τέλος, να παραβλεφθεί τη σημασία των δικαστικών αποφάσεων (νομολογίας) ως πηγής του ιδιωτικού ασφαλιστικού δικαίου, στο μέτρο που συμβάλλουν στο επίπεδο της ερμηνείας και συνεπώς της εκτέλεσης της ασφαλιστικής σύμβασης.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1 Βασικές ασφαλιστικές αρχές

Η σύμβαση. Μια συμφωνία μεταξύ δύο μερών που έχει σαν σκοπό της να είναι νομικά δεσμευτική ονομάζεται σύμβαση. Οι ασφαλιστικές συμβάσεις είναι απλές συμβάσεις. Για να γίνουν δεσμευτικές σύμφωνα με το νόμο υπάρχει η ανάγκη να κάνει το ένα μέρος προσφορά την οποία θα δεχθεί το άλλο μέρος με τους ίδιους ακριβώς όρους. Έτσι το ένα μέρος πληρώνει ή συμφωνεί να πληρώσει τα ασφάλιστρα και το άλλο μέρος υπόσχεται να αποζημιώσει τις περιπτώσεις που συμφωνούνται π.χ. όταν τα ασφαλισμένα αντικείμενα υποστούν ζημιές π.χ. από πυρκαγιά .

Τα απαραίτητα στοιχεία μιας νομικής σύμβασης είναι:

- (1) Προσφορά : πρέπει να γίνει μια οριστική προσφορά σε ένα συγκεκριμένο άτομο ή στον κόσμο γενικά.
- (2) Αποδοχή : αυτή πρέπει να είναι ακριβώς ίδια με τους όρους της προσφοράς.
- (3) Αντιπαροχή (αντάλλαγμα) : αυτή είναι η πληρωμή ή η προσφορά για πληρωμή αγαθών η υπηρεσιών που το άλλο μέρος είναι έτοιμο να δώσει. Στην περίπτωση της ασφάλισης είναι τα ασφάλιστρα για την κάλυψη που έχει προσφερθεί. Οι κανόνες σύμβασης που ισχύουν επίσης σε όλες τις ασφαλιστικές συμβάσεις με την πρόθεση ορισμένων άλλων αρχών που επεξηγούνται πιο κάτω.

A. Ασφαλιστικό συμφέρον

Αυτό είναι το έννομο δικαίωμα για ασφάλιση που σημαίνει πως το πρόσωπο που συνάπτει μια ασφάλιση έχει κάποια έννομη αναγνωρισμένη σχέση με το αντικείμενο της ασφάλισης. Η πρώτη από αυτές τις σχέσεις που αναγνωρίζεται από το νόμο είναι εκείνη του ιδιοκτήτη.

Αν έχετε ένα σπίτι ή ένα αυτοκίνητο ή ένα ρολόι, τότε έχετε ασφαλιστικό συμφέρον σ' αυτά γιατί αν υποστεί ζημιές ή χαθεί ποτέ θα υποστείτε το μέγεθος αυτών των ζημιών, παρόμοια έχετε ασφαλιστικό συμφέρον για ένα αντικείμενο που έχετε δανειστεί γιατί μπορεί να υποχρεωθείτε να το αντικαταστήσετε αν κλαπεί ή καταστραφεί. Σαν τέτοια παραδείγματα είναι τα αυτοκίνητα και άλλα μηχανήματα. Αν τα δανείτε σε κάποιον συνεχίζουν να είναι δικά σας και έτσι και οι δύο έχετε ασφαλιστικό συμφέρον γι αυτά.

Παράδειγμα: αυτά τα άτομα έχουν ασφαλιστικό συμφέρον για αντικείμενα που είναι στην κατοχή τους και τα οποία δεν είναι ιδιοκτησία τους . Συνεργεία επιδιόρθωσης αυτοκινήτων, ατμοκαθαριστήρια, επιδιορθώσεις ραδιοφώνων, τηλεοράσεων, βίντεο, ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, μηχανικοί μοτοσικλετών, ιδιοκτήτες αποθηκών .

B. Απόλυτη καλή πίστη.

Όλες οι επιχειρηματικές δοσοληψίες πρέπει να αναλαμβάνονται με καλή πίστη . Στην ουσία αυτό σημαίνει πως δεν πρέπει να υπάρχει ψέμα ή ψεύτικες προθέσεις . αυτό δεν σημαίνει πως ο πωλητής έχει καθήκον να αναφέρει τα μειονεκτήματα των εμπορευμάτων που πωλεί αλλά αν δηλώσει οτιδήποτε ή απαντήσει σε ερωτήσεις πρέπει να δώσει αληθινές απαντήσεις .Οι ασφαλιστικές δοσοληψίες διαφέρουν από το γενικό κανόνα γιατί μόνο ένα πρόσωπο γνωρίζει όλα τα γεγονότα που έχουν σχέση με το αντικείμενο που θα ασφαλισθεί . αυτό το πρόσωπο είναι εκείνο που αποτελείται για ασφάλιση και είναι δικό του καθήκον να τα αποκαλύψει .Η αρχή λοιπόν που πρέπει να εφαρμόζεται στις ασφαλιστικές δοσοληψίες είναι εκείνη της απόλυτης καλής πίστης και απαιτεί την αποκάλυψη ακόμη και των μειονεκτημάτων.

Γ. Αποζημίωση

Σκοπός της ασφάλισης είναι να φέρει τον ασφαλισμένο στην ίδια οικονομική θέση που είχε πριν του συμβεί ζημιά. Αυτό ονομάζεται αποζημίωση.

Αναλογικός όρος

Η αποζημίωση απαιτεί πληρωμή από τους ασφαλιστές για την πλήρη αξία της ζημιάς. Αυτό προϋποθέτει ότι ο ασφαλισμένος έχει δηλώσει και πληρώνει ασφάλιστρα σε σχέση με όλη την αξία των αντικειμένων που ασφαλίζονται, όμως αν οι ασφαλιστές ανακαλύψουν πως δεν εισπράττουν το σωστό ασφάλιστρο εφαρμόζουν τον όρο που είναι γνωστός ως ο αναλογικός όρος.

Ο αναλογικός όρος είναι η σχέση μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της πραγματικής αξίας των αντικειμένων που ασφαλίζουν, που εφαρμόζεται στη ζημιά.

Απαλλαγή

Κάποτε ζητείται από ένα ασφαλισμένο να αναλάβει ευθύνη για ένα μέρος οποιασδήποτε ζημιάς που γίνεται σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου του. Στις ασφαλίσσεις μηχανοκίνητων οχημάτων για παράδειγμα μπορεί να συμφωνήσει να αναλάβει ένα μέρος της ευθύνης σε περίπτωση ατυχήματος με αντάλλαγμα μια έκπτωση στα ασφάλιστρα. Η παραχώρηση έκπτωσης δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για ανάληψη μέρους της ευθύνης από τον ασφαλισμένο.

Rautsais (Φραντζάις ή Franchise)

Το Φραντζάις είναι παρόμοιο με την απαλλαγή. Με αυτό ο ασφαλισμένος αναλαμβάνει απαιτήσεις μέχρι ενός ποσού, όταν η ζημιά όμως είναι μεγαλύτερη από αυτό τότε η ασφαλιστική εταιρεία πληρώνει τη ζημιά από την πρώτη δραχμή. Χρησιμοποιείται συνήθως σε ασφαλίσσεις θαλάσσιων κινδύνων για μεταφορές εμπορευμάτων προς αποφυγή μικρόαπαιτήσεων.

2.2 Καλυπτόμενοι κίνδυνοι

Οι ασφαλιστικές εταιρείες καλύπτουν διάφορους κλάδους ασφαλίσεων . Ακολουθεί μια γενική αντίληψη των κυριότερων ειδών.

2.2.1 Ασφαλίσσεις ζωής

Το σχέδιο ασφαλίσεων ζωής, περιλαμβάνει ορισμένες κατηγορίες.

(α) Αντασφαλίσσεις πρόσκαιρης διάρκειας. Αυτές προβλέπουν πληρωμή του ασφαλισμένου ποσού μόνο σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου που συμβαίνει στη διάρκεια της ασφάλισης .Προσφέρουν τη μεγαλύτερη κάλυψη από οποιοδήποτε είδος ασφάλισης και μπορούν να γίνουν για περίοδο μέχρι και ένα χρόνο . Απευθύνονται σε άτομα που ενδιαφέρονται μόνο για ασφαλιστική προστασία, για κάλυψη αναγκών όπως

είναι η προστασία δανείων, η πληρωμή φόρου κληρονομιάς, η προστασία του εισοδήματος και άλλων οικογενειακών αναγκών . Αυτά τα σχέδια συνήθως δεν έχουν αξία εξαγοράς και έτσι σε περίπτωση οποιασδήποτε οικονομικής δυσκολίας του συμβαλλόμενου διατρέχουν τον κίνδυνο διακοπής τους και απώλειας της ασφαλιστικής προστασίας.

(β) Ισόβιες ασφάλισεις' αυτά τα σχέδια το ασφαλισμένο ποσό πληρώνεται κατά το θάνατο του ασφαλισμένου οποτεδήποτε και αν αυτός επέλθει. Τα ασφάλιστρα είναι πιο υψηλά από τις ασφάλισεις πρόσκαιρης διάρκειας και συνδυάζουν την ασφαλιστική προστασία με τη συστηματική αποταμίευση . Οι ισόβιες ασφάλισεις δίνουν στον συμβαλλόμενο διάφορα δικαιώματα όπως είναι δανεισμός σε μετρητά, η εξαγορά, ο αυτόματος δανεισμός, δανεισμός σε μετρητά, η μετατροπή σε ασφάλιση ελεύθερη περαιτέρω πληρωμών και άλλα . Τα δικαιώματα αυτά συνήθως προσφέρονται μετά από 2-5 χρόνια από την έναρξη της ασφάλισης. Η ασφάλιση αυτή μπορεί να είναι χωρίς συμμετοχή ή με συμμετοχή στα κέρδη. Στην πρώτη περίπτωση, το ασφαλισμένο ποσό είναι σταθερό σε όλη τη διάρκεια της ασφάλισης και στη δεύτερη περίπτωση η ασφαλιστική κάλυψη αυξάνεται κάθε χρόνο με το ποσό των κερδών που διανέμει μια εταιρεία . Πάντως, είτε με συμμετοχή είτε χωρίς συμμετοχή στα κέρδη, μπορεί να διαλαμβάνει πληρωμή των ασφαλιστρών σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ασφαλισμένου ή για μια περιορισμένη χρονική διάρκεια , για παράδειγμα 10 , 15 , 20 χρόνια. Στην τελευταία περίπτωση, η υποχρέωση για πληρωμή των ασφαλιστρών τερματίζεται με τη λήξη της περιόδου πληρωμής των ασφαλιστρών, το ασφαλισμένο ποσό όμως θα πληρωθεί όταν πεθάνει ο ασφαλισμένος.

(γ) Μικτές ασφάλισεις και επενδυτικά σχέδια. Η μεικτή ασφάλιση προνοεί πληρωμή του ασφαλισμένου ποσού σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου πριν από τη λήξη του συμβολαίου η κατά την επιβίωση του ασφαλισμένου κατά τη λήξη. Γίνεται για περίοδο 10 χρόνων και άνω και συνδυάζει όπως και οι ισόβιες ασφάλισεις την ασφαλιστική προστασία συστηματική αποταμίευση. Προσφέρει διάφορα δικαιώματα στο συμβαλλόμενο, όπως ακριβώς και οι ισόβιες. Προσφέρονται δύο βασικά είδη : με συμμετοχή και χωρίς συμμετοχή στα κέρδη. Στην πρώτη περίπτωση η ασφαλιστική κάλυψη αυξάνεται κάθε χρόνο με τα κέρδη που διανέμει μια εταιρεία, ενώ στη δεύτερη περίπτωση το ασφαλισμένο ποσό και η αξία λήξης παραμένουν σταθερά. Τα ασφάλιστρα είναι υψηλότερα από εκείνα της Ισόβιας ασφάλισης όπως υψηλότερες είναι και οι αξίες που προσφέρει το σχέδιο. Τα σχέδια αυτά είναι κατάλληλα για άτομα που ενδιαφέρονται για κάλυψη αναγκών, όπως είναι η μόρφωση και η αποκατάσταση παιδιών, η συνταξιοδότηση ή ακόμα και η δημιουργία ενός ταμείου εκτάκτων αναγκών. Επενδυτικά σχέδια έχουν ως βάση είτε τη Μικτή είτε την Ισόβια ασφάλιση και προνοούν την πληρωμή του ασφαλισμένου ποσού ή την αξία μονάδων, αν

είναι μεγαλύτερη, κατά το θάνατο του ασφαλισμένου ή τη λήξη της ασφάλισης. Τα χαρακτηριστικά που κάνουν τα σχέδια αυτά να ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα είναι ότι το συμβόλαιο καθορίζει το μέρος των ασφαλιστρών που διατίθενται για επένδυση.

(δ) Πρόσθετα ωφελήματα. Τα ωφελήματα αυτά περιλαμβάνονται σε ένα βασικό σύνολο, με κύριο στόχο την επέκταση της κάλυψης που αυτό προσφέρει. Τα κυριότερα που προσφέρονται είναι :

- Πρόσθετη ασφάλιση ζωής . Καλύπτει τον ασφαλισμένο σε περίπτωση θανάτου του μέσα σε μια καθορισμένη περίοδο, για ένα καθορισμένο ασφαλισμένο ποσό επιπλέον εκείνο που περιλαμβάνει το βασικό συμβόλαιο. τα ασφάλιστρα είναι πολύ χαμηλά.

- Ωφελήματα θανάτου από ατύχημα. Καλύπτει τον ασφαλισμένο σε περίπτωση θανάτου του από ατύχημα για ένα επιπλέον ποσό, που πολλές φορές συσχετίζεται με το διπλάσιο ή τριπλάσιο του βασικού συμβολαίου.

- Ωφέλημα απαλλαγής από την πληρωμή ασφαλιστρών. Περιλαμβάνει πληρωμή των ασφαλιστρών από την ασφαλιστική εταιρεία σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος παραμείνει ανίκανος για εργασία για περίοδο συνήθως έξι μηνών και άνω .Τέτοια ανικανότητα μπορεί να προέρχεται από ατύχημα η ασθένεια. Το ωφέλημα πληρώνεται για όλη τη διάρκεια της ανικανότητας με αποτέλεσμα τη διατήρηση της προστασίας και των ωφελημάτων που προνοούνται από το βασικό συμβόλαιο.

- Ωφέλημα μόνιμης ανικανότητας. Είναι το ίδιο με το προηγούμενο με τη διαφορά ότι η ασφαλιστική εταιρεία πληρώνει ένα εφάπαξ ποσό ή ένα ποσό σε δύο - τρεις ετήσιες δόσεις. Το ποσό αυτό που καθορίζεται από την αρχή, συσχετίζεται συνήθως με το ασφαλισμένο ποσό του βασικού συμβολαίου.

- Ωφέλημα οικογενειακής προστασίας. Περιλαμβάνει την πληρωμή ενός καθορισμένου εισοδήματος (μηνιαίου, τριμηνιαίου, εξαμηνιαίου, ετήσιου) από την ημερομηνία θανάτου του ασφαλισμένου μέχρι τη λήξη του συμβολαίου η άλλη καθορισμένη ημερομηνία.

- Ωφέλημα μόνιμης ανικανότητας από ατύχημα. Προνοεί πληρωμή καθορισμένων ποσών σε περίπτωση απώλειας μελών η όρασης από ατύχημα.

(ε) Σχέδια συνταξιοδότησης. Η αγορά για σχέδια συνταξιοδότησης είναι πολύ περιορισμένη και αυτό οφείλεται στην έλλειψη φορολογικών κινήτρων που να ενθαρρύνουν την προώθησή τους. Τα κυριότερα από τα σχέδια είναι :

- Το σχέδιο της συνταξιοδότησης με άμεση πληρωμή ωφελημάτων. Ο ενδιαφερόμενος πληρώνει ένα εφάπαξ ποσό και η εταιρεία αναλαμβάνει να πληρώνει μια σύνταξη στο υπόλοιπο της ζωής του.
- Το σχέδιο συνταξιοδότησης με αναβολή στην πληρωμή ωφελημάτων. Ο ενδιαφερόμενος πληρώνει εισφορές για μια καθορισμένη περίοδο και η εταιρεία αναλαμβάνει την πληρωμή της σύνταξης για το υπόλοιπο της ζωής του μετά από μια καθορισμένη ημερομηνία.

Σε όλα τα είδη ασφαλίσεων ζωής ο υπολογισμός των ασφαλιστρών είναι σχετικά δύσκολος. Τα προγράμματα των ασφαλιστικών εταιρειών αναφέρουν ότι τα ασφάλιστρα ενός συμβολαίου ζωής μαζί με το εισόδημά τους, πρέπει να είναι αρκετά για να καλύπτουν τα ωφελήματα που πληρώνονται κατά το θάνατο ή κατά τη λήξη ή ακόμη σε περίπτωση πρόωρης διακοπής. Πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τα έξοδα διαχείρισης της εταιρείας και ένα ποσοστό κέρδους. Έτσι τα τρία κύρια στοιχεία ενός ασφαλιστρού ζωής είναι (α) θνησιμότητα, (β) εισόδημα από επενδύσεις και (γ) διαχειριστικά έξοδα.

Οι μέθοδοι πληρωμής των ασφαλιστρών είναι με ετήσιες, εξαμηνιαίες, τριμηνιαίες ή ακόμη με μηνιαίες δόσεις σε όλη τη διάρκεια του συμβολαίου. Εκτός από τις ασφάλειες ζωής υπάρχουν και ασφάλισης γενικών κλάδων.

2.2.2. Ασφαλίσεις προσώπων.

(A) Ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων. Προσφέρει ωφελήματα για θάνατο, μόνιμη ανικανότητα, η προσωρινή ανικανότητα και ιατρικά έξοδα που προκαλούνται από τυχαίο τραυματισμό η ακόμη και από ασθένεια. Το συμβόλαιο εδώ είναι συμβόλαιο ωφελημάτων και όχι συμβόλαιο αποζημίωσης γιατί η ζημία συνήθως δεν μπορεί να υπολογιστεί.

(B) Ασφάλιση ασθενειών. Η προσφορά της κάλυψης για ασθένειες προσφέρεται συνήθως ως επέκταση του συμβολαίου προσωπικών ατυχημάτων. Το συμβόλαιο μπορεί να καθορίζει ορισμένες ασθένειες ή να μην καθορίζει αλλά να εξαιρεί ορισμένες. Τα ωφελήματα που προσφέρονται συνήθως είναι εβδομαδιαία ποσά για την περίοδο που ο ασφαλισμένος απέχει από την εργασία του καθώς επίσης και ιατρικά έξοδα. Το συμβόλαιο προσφέρεται τόσο σαν ατομικό όσο και σε ομαδική βάση.

(Γ) Ασφάλιση ιατρικών εξόδων. Προσφέρει κάλυψη για ιατρικά και άλλα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο ασφαλισμένος λόγω ατυχήματος ή ασθένειας. Επίσης προνοείται ότι για την πληρωμή τέτοιων ατυχημάτων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση η παραμονή του ασφαλισμένου όπως εσωτερικού ασθενή και τουλάχιστον 24 ώρες.

(Δ) Ασφάλιση ταξιδιού. Προσφέρεται σε άτομα που ταξιδεύουν στο εξωτερικό για αναψυχή ή για επαγγελματικούς σκοπούς. Το συμβόλαιο, μπορεί να είναι ατομικό ή ομαδικό και καλύπτει τον ασφαλισμένο για διάφορους κινδύνους που συνεπάγεται ένα ταξίδι.

2.2.3. Ασφαλίσεις περιουσίας

(α) Ασφάλιση Πυρός. Δεν υπάρχει ομοιόμορφο συμβόλαιο που να χρησιμοποιείται από όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες. Οι πιο πολλές χρησιμοποιούν το λεκτικό που εισηγείται το Association of British Insurers. Οι αντιπρόσωποι των 'Corporation of Lloyd's' έχουν το δικό τους λεκτικό.

Το συμβόλαιο του A.B.I. καλύπτει ζημιές που προκαλούνται από : πυρκαγιά, κεραυνό, έκρηξη. Εξαιρέσεις αυτού του συμβολαίου είναι α) σεισμός και υποχθόνιο πυρ, β) οχλαγωγίες και ταραχές, γ) ζημιές που προέρχονται από πόλεμο ή πράξεις εχθρικών δυνάμεων.

Είναι δυνατό η κάλυψη που προσφέρεται από το βασικό συμβόλαιο να επεκταθεί για να καλύπτει και άλλους κινδύνους τους καλούμενους « ειδικούς κινδύνους » (special peril). Ορισμένοι απ' αυτούς είναι : έκρηξη από ατμολέβητες, αναθυμιάσεις κ.λπ. αυτόματη ανάφλεξη, καταιγίδα, θύελλα, πλημμύρα και σπάσιμο ή υπερχύλισμα δεξαμενών νερού, συσκευών ή σωλήνων, χαλαζοθύελλα, σεισμός και υποχθόνιο πυρ, καθίζηση και υποχώρηση του εδάφους, αεροσκάφη ή άλλα ιπτάμενα μηχανήματα ή αντικείμενα που πέφτουν από αυτά, πρόσκρουση αυτοκινήτου.

(β) Ασφάλιση κλοπής. Η κάλυψη που προσφέρεται συνήθως από το συμβόλαιο είναι κλοπή μετά από διάρρηξη, δηλαδή η χρησιμοποίηση βίας για είσοδο στο κτίριο που βρίσκονται τα ασφαλισμένα αντικείμενα. Εξαιρούνται οι ζημιές που προκαλούνται από

εξαρτωμένους του ασφαλισμένου η το προσωπικό του, από σεισμό, ραδιενέργεια και πολιτικούς κινδύνους όπως είναι ο πόλεμος ή πολιτικές ταραχές.

(γ) Ασφάλιση ύαλων. Το συμβόλαιο γενικά αναφέρει πως, αν τα ασφαλισμένα γυαλιά σπάσουν ή καταστραφούν από οποιαδήποτε αιτία που δεν εξαιρείται από το συμβόλαιο, τότε η εταιρεία κατά την κρίση της μπορεί να πληρώσει στον ασφαλισμένο ένα ποσό ίσο με την τρέχουσα αξία του γυαλιού μείον την αξία εκείνου που απόμεινε ή να αποκαταστήσει ή να αντικαταστήσει το σπασμένο γυαλί με παρόμοιο. Εξαιρέσεις εδώ είναι το σπάσιμο από πυρκαγιά, πολιτικές ταραχές, σεισμό και ραδιενέργεια.

(δ) Περιεκτική ασφάλιση ιδιωτικών. Σχέδια που προσφέρονται στον τομέα αυτό είναι :

- Ασφάλιση κτιρίων που προσφέρεται σε ιδιοκτήτες κατοικιών, είτε διαμένουν οι ίδιοι σε αυτές είτε τις ενοικιάζουν.
- Ασφάλιση περιεχομένου που καλύπτει το περιεχόμενο της κατοικίας .
- Ένα πακέτο που δεν περιλαμβάνει μόνο το κτίριο και το περιεχόμενο αλλά προσφέρει ορισμένα είδη κάλυψης .

(ε) Ασφάλιση όλων των κινδύνων . Είναι η πιο ευρεία κάλυψη που προσφέρεται για πολύτιμα αντικείμενα όπως ο γούνες, φωτογραφικές μηχανές , πίνακες ζωγραφικής κ.λπ. Το συμβόλαιο καλύπτει τυχαία απώλεια, ζημιά ή καταστροφή από οποιαδήποτε αιτία που δεν καθορίζεται ότι εξαιρείται.

(στ) Ασφάλιση ηλεκτρονικών συσκευών. Προσφέρεται για ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας δεδομένων, ηλεκτρικές συσκευές και συσκευές ακτινοβολίας για ιατρική χρήση, συστήματα επικοινωνιών και διάφορα άλλα συστήματα όπως είναι οι τηλεοπτικές εγκαταστάσεις για βιομηχανικούς σκοπούς, εγκαταστάσεις στούντιο για φιλμ και τηλεόραση, αναλυτές, ηλεκτρονικά μικροσκόπια και άλλες συσκευές. Το συμβόλαιο μπορεί να επεκταθεί για κάλυψη κινδύνων, όπως είναι η απεργία και η εξέγερση, ο κίνδυνος μεταφοράς, ανεπάρκεια κλιματισμού, κλοπή και διαφορά πρόσθετα έξοδα. Το ασφαλισμένο πόσο πρέπει να είναι ίσο με την αξία αντικατάστασης της ασφαλισμένης περιουσίας, δηλαδή να καλύπτει το κόστος αγοράς, δασμούς, έξοδα μεταφοράς, έξοδα εγκατάστασης.

(ζ) Ασφάλιση όλων των κινδύνων ανέγερσης. Προσφέρει ικανοποιητική προστασία έναντι όλων των κινδύνων εργοταξίου που σχετίζονται με το στήσιμο μηχανημάτων και εργοστασίου καθώς επίσης και μεταλλικές κατασκευές οποιασδήποτε μορφής .

(η) Ασφάλιση εργολάβων όλων των κινδύνων. Προσφέρει προστασία έναντι απώλειας ή ζημίας σε σχέση με το συμβόλαιο εργολαβίας, στις εγκαταστάσεις ανέγερσης,

στον εξοπλισμό και θα μηχανήματα ανέγερσης καθώς επίσης για απαιτήσεις τρίτων σε σχέση με ζημιές σε περιουσία ή σωματικό τραυματισμό που προκαλείται σε σχέση με την εκτέλεση ενός οικοδομικού έργου.

(θ) Ασφάλιση μηχανημάτων. Προσφέρει στη βιομηχανία κάλυψη για δαπανηρές εγκαταστάσεις, μηχανήματα και μηχανικό εξοπλισμό. Πολύ χρήσιμη είναι στις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις όπου μια μηχανική βλάβη μπορεί να προκαλέσει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

(ι) Ασφάλιση αλλοίωσης εμπορευμάτων. Αναπτύχθηκε για να ικανοποιήσει τις ανάγκες εκείνων που θέλουν να καλυφθούν σε περίπτωση αλλοίωσης των εμπορευμάτων που είναι αποθηκευμένα σε ψυκτικούς χώρους, λόγω μηχανικής βλάβης των ψυκτικών μηχανημάτων.

2.2.4. Ασφαλίσεις θαλασσίων κινδύνων, αέρος και μεταφορών.

Στην αξιολόγηση των θαλασσίων κινδύνων που λαμβάνεται υπόψη η συσκευασία των εμπορευμάτων, το είδος των εμπορευμάτων, ο τρόπος μεταφοράς και η ηλικία του πλοίου, αν η μεταφορά γίνεται με πλοίο, αν υπάρχει μεταφόρτωση και τυχόν προηγούμενες απαιτήσεις. Για τον καθορισμό ασφαλιστρού δεν υπάρχει τιμολόγιο.

Είδη Ασφαλίσεων :

- Ασφάλιση σκαφών αναψυχής. Όρος « σκάφη αναψυχής » περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία σκαφών τόσο από πλευράς αξίας όσο και από πλευράς χρήσης. Αυτές οι διαφορές φαίνονται στα διάφορα είδη συμβολαίων που προσφέρονται.

- Ασφάλιση μεταφερόμενων εμπορευμάτων. Προσφέρονται δύο βασικοί τύποι κάλυψης. Ο πρώτος είναι σε σχέση με μεταφερόμενα από ρεύματα. Ο ασφαλισμένος μπορεί να παραλαμβάνει ή να παραδίδει εμπορεύματα που είναι ιδιοκτησία του ή να μεταφέρει εμπορεύματα που είναι ιδιοκτησία άλλων για λογαριασμό τους. Επίσης προσφέρεται κάλυψη για εμπορεύματα που αποστέλλονται με χερσαίες μεταφορές η ταχυδρομικώς.

- Άλλες ασφαλίσεις θαλασσίων κινδύνων. Υπάρχουν πολλά είδη τέτοιων Ασφαλίσεων που αποτελούν ένα σημαντικό μέρος του διεθνούς ασφαλιστικής αγοράς. τέτοια είδη είναι η ασφάλιση σωμάτων, πλοίων, η ασφάλιση ναύλου, η ασφάλιση απώλειας χρήσης και άλλα.

2.2.5 Ασφαλίσεις ευθύνης.

- Ασφάλιση ευθύνης εργοδότη. Προσφέρει αποζημίωση σε σχέση με τη νομική ευθύνη για ζημιές και έξοδα που σχετίζονται με σωματικό τραυματισμό ή ασθένεια που θα έχει υποστεί ένας υπάλληλος στη διάρκεια της εργοδότησης του.
- Ασφάλιση αστικής ευθύνης. Αποζημιώνει τον ασφαλισμένο σε σχέση με απαιτήσεις από τρίτους που μπορεί να υποστούν τραυματισμό, ζημιές ή απώλεια λόγω αμέλειας του ή των υπαλλήλων του.
- Ασφάλιση ευθύνης προϊόντων. Σε όλους τους πωλητές εμπορευμάτων είτε είναι κατασκευαστές, μεσάζοντες ή λιανέμποροι μπορεί να προκύψει ευθύνη σε βάρος τους έναντι των πελατών τους και άλλων για τραυματισμό, ασθένεια, απώλεια ή ζημία που προέρχεται από αμέλεια τους.

2.2.6 Πηγές αστικής ευθύνης

Ευθύνη μπορεί να προκύψει είτε από αδίκημα είτε από παράβαση νόμου είτε από τη μη τήρηση συμβατικής υποχρέωσης του. Ως αδίκημα μπορούν να χαρακτηριστούν : η πρόκληση ζημίας προς τρίτους από αμέλεια, ενόχληση, παράβαση, παράπτωμα, καταπάτηση ξένης ιδιοκτησίας, δυσφήμιση, συκοφάντηση ή κατάχρηση εμπιστοσύνης ή άλλες όμοιες περιπτώσεις.

2.3 Αντασφάλιση

Όταν ο πρώτος ασφαλιστής εκχωρεί μέρος της ευθύνης ή μέρος από τους κινδύνους ή και τα δύο σε άλλους ομοειδείς ασφαλιστές για μεγαλύτερη κατανομή της ευθύνης η ασφάλιση αυτή καλείται αντασφάλιση. Στην περίπτωση αυτή ο πρωτασφαλιστής ευθύνεται για το ποσό που κρατούν, για το ποσό που εκχωρεί στους άλλους ασφαλιστές (αντασφαλιστές) έχει τη θέση του ασφαλιζόμενου, δηλαδή η αντασφάλιση εξυπηρετεί τους ασφαλιστές για τους ίδιους σκοπούς που εξυπηρετεί η ασφάλισή τους ασφαλισμένους.

Αντασφάλιση χρησιμοποιείται λόγω των μεγάλων ποσών και κινδύνων που καλύπτουν μερικά ασφαλιστήρια συμβόλαια .

Η αντασφαλιστές ευθύνονται ως προς τον πρώτο ασφαλιστή, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο ασφαλιστικό ποσό ή τους κινδύνους και για το λόγο αυτό παίρνουν και το σχετικό ασφάλιστρο.

Ο πρωτασφαλιστής εκδίδει συμβόλαιο για τον λογαριασμό του ασφαλισμένου και είναι ο μόνος υπεύθυνος προς τον ασφαλιζόμενο.

Η αντασφάλιση ασκείται σε διεθνή κλίμακα και επιδιώκει την υπερεθνική κατανομή των κινδύνων και έτσι οι κίνδυνοι υποβάλλονται σε ένα τεμαχισμό από τον ένα φορέα στον άλλο.

Αντασφαλιστικές συμβάσεις υπάγονται σε δύο κατηγορίες, τις αναλογικές και τις μη αναλογικές.

Οι αναλογικές συμβάσεις βασίζονται στην κάτ' αναλογία κατανομή, μεταξύ πρωτασφαλιστή και αντασφαλιστή, τόσο των ασφαλίσεων όσο και των ζημιών. Μπορεί π.χ η σύμβαση να προβλέπει ίδια κράτηση 40% και εκχώρηση 60 %, επομένως με την αναλογία αυτή θα κατανέμονται τόσο τα ασφάλιστρα, όσο και οι ζημιές . Οι μη αναλογικές συμβάσεις έχουν άλλο συλλογισμό. Ο πρωτασφαλιστής προσδιορίζει το ύψος των ζημιών που είναι σε θέση να αναλάβει οικονομικά, για το υπόλοιπο ποσό αναλαμβάνει την ευθύνη ο αντασφαλιστής με κάποιο όμως ανώτατο όριο.

Ανάλογα με τον υποχρεωτικό ή όχι χαρακτήρα τους, οι αντασφαλιστικές εκχωρήσεις διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

- (α) προαιρετική αντασφάλιση
- (β) προαιρετική υποχρεωτική (open cover)
- (γ) υποχρεωτική αντασφάλιση

Στην προαιρετική η αντασφάλιση ο αντασφάλιστής είναι ελεύθερος να αποδεχθεί ή να απορρίψει την ασφάλιση ανάλογα με την κρίση του, αφού μελετήσει την πρόταση αντασφάλισης. Το χαρακτηριστικό του συστήματος αυτού είναι ότι ο πρωτασφαλιστής με τον αντασφαλιστή δεν συνδέονται με αντασφαλιστική σύμβαση και επομένως υπάρχει υποχρέωση του αντασφαλιστή να εκδώσει ιδιαίτερη αντασφαλιστική σύμβαση για κάθε περίπτωση και έχουμε έτσι μεγάλο όγκο εργασίας, επίσης η περίπτωση άρνησης του αντασφαλιστή ή η αναζήτηση αντασφαλιστή συνεπάγεται περιόδους που ο κίνδυνος μένει ακάλυπτος ,η δε μεσολάβηση μεσιτών αυξάνει το κόστος κάλυψης.

Στην προαιρετική - υποχρεωτική σύμβαση η μεν εκχώρηση που είναι η προαιρετική αφορά ένα συμφωνημένο κλάδο ασφάλισης, η δε αποδοχή από τον αντασφαλιστή είναι υποχρεωτική.

Η κάλυψη δεν αναφέρεται σε εξατομικευμένες περιπτώσεις αλλά σε ολόκληρη κατηγορία εργασιών και ο αντασφαλιστής είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί τον κίνδυνο. Η ασφάλιση του είδους αυτού έχει εφαρμογή στις ασφαλίσεις πυρός και μεταφορών ιδιαίτερα στις περιόδους εκείνες που έχουμε αύξηση κινδύνου. Στην κατηγορία της υποχρεωτικής αντασφάλισης υπάρχουν οι μορφές αντασφαλιστικών συμβάσεων που έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, τόσο για τον πρωτασφαλισμένο όσο και για τον αντασφαλιστή για την κατηγορία των κινδύνων που ορίζονται προκαταβολικά στη σύμβαση. Με τη σύμβαση αυτή προβλέπεται ότι ο πρωτασφαλιστής θα εκχωρεί και ο αντασφαλιστής θα αποδέχεται όλους τους κινδύνους που αναλαμβάνει ο πρώτος ασφαλιστής. Υπάρχουν πάντως διάφορα είδη συμβατικής αντασφάλισης.

Σχετικά με τη νομοθεσία των αντασφαλιστικών συμβάσεων ο εμπορικός νόμος στα άρθρα 194 -195 αναφέρει τα εξής :

(α) Η αντασφάλιση είναι η σύμβαση με την οποία ο ασφαλιστής καλύπτει ασφαλιστικά μέρος των κινδύνων τούς οποίους απεδέχθη ,σε άλλον ασφαλιστή, τον Αντασφαλιστή. Σύμφωνα με άλλον ορισμό, Αντασφάλιση είναι η ασφάλιση μεταξύ ενός πρώτου ασφαλιστή (πρωτασφαλιστής), που παίρνει τη θέση του ασφαλιζόμενου κι ενός άλλου ασφαλιστή (Αντασφαλιστής), αναφορικά με την ευθύνη του πρωτασφαλιστή από ασφαλιστικές συμβάσεις με άλλους ασφαλισμένους.

(β) Η αντασφάλιση είναι ένα είδος ασφάλισης παθητικού και βοηθά στη μεγαλύτερη κατανομή των κινδύνων και μάλιστα σε διεθνή κλίμακα. Ασφαλιζόμενο παθητικό στοιχείο είναι η οφειλή του ασφαλισμένου πρωτασφαλιστή από ασφαλιστική σύμβαση.

(γ) Η αντασφάλιση διακρίνεται σε συμβατική και σε προαιρετική. Μπορεί επίσης να είναι υποχρεωτική ή δυνητική και για τα δυο μέρη ή μόνο για τον ένα, πρωτασφαλιστή ή Αντασφαλιστή, και θεωρείται σχέση κατ' εξοχήν εμπιστοσύνης .

(δ) Η Αντασφάλιση μπορεί να καλύπτει ολόκληρο τον κίνδυνο που αναλήφθηκε από την αρχική σύμβαση ή μέρος αυτού .Δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει το ποσό που ασφαλίστηκε. Στην Αντασφάλιση δεν είναι απαραίτητη η λεπτομερής περιγραφή του

αναλαμβανομένου κινδύνου, όπως απαιτείται στην αρχική σύμβαση. Αρκεί να γίνει γενική περιγραφή και παραπομπή στην αρχική σύμβαση.

(ε) Και στην αντασφάλιση ισχύει το άρθρο 202 Εμπ.Ν.

(στ) Ο ασφαλισμένος δεν έχει νομικό δεσμό με τον Αντασφαλιστή, αλλά μόνο με τον ασφαλιστή, γιατί οι δυο συμβάσεις είναι κατ' αρχήν ανεξάρτητες η μία από την άλλη. Η ολική όμως ή μερική ανατροπή της ασφαλιστικής σύμβασης έχει σαν αποτέλεσμα την αντίστοιχη ανατροπή και της Αντασφάλισης, και δεν είναι ισχυρή η αντίθετη συμφωνία.

(ζ) Στην περίπτωση που πτωχέψει ο ασφαλιστής και καταβάλλει με συμβιβασμό στον ασφαλιζόμενο ποσοστό μόνο από το ποσό που ασφαλίστηκε, ο Αντασφαλιστής της έχει υποχρέωση να καταβάλλει στον ασφαλιστή, που επτώχευσε, ολόκληρο το ποσό, γιατί η αντασφάλιση είναι σύμβαση ανεξάρτητη από την αρχική.

(η) Οι γενικές αρχές για την ερμηνεία των ασφαλιστικών συμβάσεων εφαρμόζονται και για την ερμηνεία των αντασφαλιστικών συμβάσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

3.1 Η ασφάλιση κατά την περίοδο των προϊστορικών χρόνων και πρώτα δείγματα ασφάλισης σε λαούς της Μεσογείου.

Λόγοι που ο άνθρωπος οδηγήθηκε στην ομαδική συμβίωση και ποια τα αποτελέσματα.

Η δύσκολη ζωή του ανθρώπου και η καθημερινή αντιμετώπιση κινδύνων την εποχή των προϊστορικών χρόνων ανάγκασε τον άνθρωπο να οδηγηθεί σε μια νέα μορφή επικοινωνίας και οργάνωσης της ζωής του δημιουργώντας την πρώτη μορφή συμβίωσης με σκοπό την αποφυγή και την εξάλειψη των κινδύνων αυτών.

Έτσι δημιουργήθηκαν οι πρώτες κοινωνικές ομάδες αλληλεγγύης με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων που την σειρά τους αυτές έδωσαν και ένα ευρύτερο νόημα στην εξέλιξη του ανθρώπου. Χάρη σε αυτές ο άνθρωπος κατάφερε να προοδεύσει δημιουργώντας υποδιαιρέσεις που ακόμα και σήμερα αποτελούν βασικά μέρη των σύγχρονων πολιτισμών και κοινωνιών. Έτσι λοιπόν δημιούργησε φυλές, ομάδες κυνηγιού, κοινότητες, τον πολύ σημαντική σχέση που είναι και η πιο ουσιαστική, την οικογένεια.

Σιγά σιγά με τον διαχωρισμό των ευθυνών και την εξειδίκευση αλλά πάνω από όλα την αλληλεγγύη, προχώρησε σε ένα άτυπο σύστημα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης της φύσης και των κοινών αγαθών της ενώ παράλληλα κατάφερε να μειώσει τον ατομικό κίνδυνο, σημάδι μιας ανάγκης να θέσει τον ίδιο του τον εαυτό εκ του φυσικού σε μια μορφή ασφάλισης. Με την ενέργεια του αυτή όμως εν αγνοία του βάδισε στα βήματα της θεμελιωμένης σήμερα βασικής αρχής της ασφάλισης, τον νόμο των μεγάλων αριθμών (σ.σ.:Εξετάζοντας ένα μεγάλο αριθμό περιπτώσεων επέλευσης ορισμένου κινδύνου, διαπιστώνουμε ότι ο κίνδυνος επέρχεται με σταθερή συχνότητα. Όσο πιο μεγάλο είναι το δείγμα των περιπτώσεων, τόσο πιο σταθερή είναι η συχνότητα και πιο ακριβής η πιθανολόγηση της επέλευσης του κινδύνου.), όπως επίσης έδωσε την έννοια του ασφαλιστικού κινδύνου. Δηλαδή αυτό σημαίνει πως όταν ένας κίνδυνος που αφορά ένα σύνολο επέλθει με μορφή τυχαίου γεγονότος σε ένα μέλος του κοινωνικού συνόλου αυτού, ο κίνδυνος ισομερίζεται σε βάρος του συνόλου με σκοπό την ομαλή εξυγίανση του παθόντος και την γρήγορη επανένταξη του .

Αυτή η πρώτη νύξη στο θέμα της θέσπισης κάποιου ασφαλιστικού προτύπου έγινε χάρη στην συνεχή προσπάθεια συνύπαρξης του ανθρώπου και στην προσπάθεια αντιμετώπισης κοινών εχθρών και κινδύνων ανάλογα με την ομάδα και τον αριθμό των αναγκών που είχε .

Οι γύρω λαοί της μεσόγειου και πρώτα δείγματα εφαρμοσμένης ασφάλισης.

A) Βαβυλώνα, τα πρώτα δείγματα ασφάλισης

Η πρώτη μορφή της ασφάλισης εφαρμοσμένη σε ένα σύνολο ανθρώπων όπως στην σημερινή εποχή, έχει αφετηρία πολλά χιλιάδες έτη πριν και συγκεκριμένα την εποχή 2300 π.Χ. όπου στην περιοχή της Μεσοποταμίας βασίλευε ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Χαμουραμπί.

Ο Χαμουραμπί, γόνος της Αμορίτικης δυναστείας, προσπάθησε να θεσπίσει ένα είδος κράτους βασισμένο σε νόμους αλληλεγγύης και σε νόμους αλληλεπίδρασης. Για το λόγο αυτό σενέταξε τον περίφημο Κώδικα που ανακαλύφτηκε στη στήλη των Σουστών.

Στα 282 εδάφια του Κώδικα του Χαμουραμπί διαπιστώνουμε μια μορφή περιγραφής της πρακτικής έννοιας της ασφάλισης. Σαν δείγμα της περιγραφής αυτής αναφέρονται κάποια από τα εδάφια του Κώδικα του Χαμουραμπί :

«236. Αν κάποιος κύριος εκμισθώσει το πλοίο του σε ένα βαρκάρη και από απροσεξία του βαρκάρη βυθιστεί ή ναυαγήσει, τότε ο βαρκάρης θα επανορθώσει δίνοντας ένα καινούργιο πλοίο στον ιδιοκτήτη του πλοίου.

237. Σε περίπτωση που ένας κύριος νοικιάσει ένα βαρκάρη και μια βάρκα και τη φορτώσει με σάρι, μαλλί, λάδι, χουρμάδες ή οποιοδήποτε άλλο φορτίο, και από αμέλεια του βαρκάρη η βάρκα βυθιστεί και μαζί χαθούν όλα τα πράγματα, ο βαρκάρης θα αντί καταστήσει τη βάρκα και όλα όσα μετέφερε και χάθηκαν.

238. Αν ένας βαρκάρη βυθίσει τη βάρκα ενός κυρίου, αλλά έπειτα την ανασύρει στην επιφάνεια, θα πληρώσει το μισό της αξίας της σε ασήμι.

240. Αν μια βάρκα εμβολίσει ένα ιστιοφόρο και το βυθίσει, τότε ο ιδιοκτήτης του πλοίου που βυθίστηκε θα βάλει τους ανθρώπους του να εξετάσουν αυτά που έχασε από το πλοίο του και αυτός από τη βάρκα, που έχει την ευθύνη για τη βύθιση του ιστιοφόρου, θα αποκαταστήσει το πλοίο του και τη χαμένη του περιουσία».

Βλέπουμε λοιπόν πως ακόμα και στην εποχή εκείνη είχαν την ανάγκη να σχηματίσουν ένα είδος προστασίας στην περίπτωση που συνέβαινε ένα τυχαίο κακό και το

πως θα διορθωθεί αυτό. Ρυθμίσεις τέτοιας μορφής συναντούμε και σε άλλους κώδικες της Μεσοποταμίας όπως:

- α) Το δίκαιο της Ουρ
- β) Ο κώδικας της Εσβουνα
- γ) Το διάταγμα του Αμμισαντουκα

Η Αίγυπτος και η συμβολή της

Στην Αίγυπτο, την αρχαία εποχή όταν οι πυραμίδες που αποτελούσαν ένα μεγάλο και επικίνδυνο έργο άρχισαν να δημιουργούνται, οι εργάτες που δούλευαν σε αυτές καταμέριζαν τους κίνδυνους τραυματισμού ή απεβίωσης. Οι δύσκολες, επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες εργασίες επέφεραν συνεχώς πολλά ατυχήματα και για το λόγο αυτό έπρεπε να θεσπιστεί ένα ταμείο αλληλοβοήθειας. Το ταμείο αυτό ειδικά την εποχή εκείνη που η ζωή του εργάτη ήταν μηδαμινής αξίας ήταν ένα μέτρο και μια μορφή ασφάλισης πολύ προχωρημένη. Οι πληρωμές του ταμείου γινόταν ως συνήθως σε τρόφιμα όπως λάδι και σιτάρι και καταβάλλονταν κάθε πρώτη του μηνός.

Επίσης οι Αιγύπτιοι κατάφεραν να δημιουργήσουν ένα παρά πολύ σημαντικό για την εποχή τους μέτρο το οποίο αργότερα το επεξεργάστηκε και το βελτίωσε ο λαός των αρχαίων ελλήνων που αφορούσε τον διακανονισμό και την αντιμετώπιση των εξόδων της κηδείας κάποιου θανάτου. Το μέτρο αυτό λειτούργησε αρχικά μέσα σε θρησκευτικές οργανώσεις της εποχής. Αυτές με τη μορφή συγκεντρωτικού φορέα μάζευαν συνεισφορές για να επιτύχουν μια κηδεία πλούσια σε έθιμα και τελετές που ήταν σύμφωνες με τη θρησκεία.

Οι φοίνικες

Οι φοίνικες, ένας λαός που κατοικούσε στην περιοχή της σημερινής Συρίας και Λιβάνου ήταν ένας από τους πιο αρχαίους λαούς που χρονολογούνται γύρω στα 2800 π.Χ. Κανείς μέχρι σήμερα δεν γνωρίζει την έλευση τους καθώς υπάρχει μια άποψη η οποία δεν είναι αποδεδειγμένη, ότι άνηκαν στη φυλή των Σημίτων και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή τους ερχόμενοι από την Αραβία, τη χώρα των Αμούρου, της Έδωμ και της Μοαβ.

Η ναυπηγική τέχνη που είχε ανθίσει στην εποχή τους και ο μεγάλος αριθμός πλοίων τους αποδεικνύει ότι ήταν ναυτικός λαός. Με τα ταξίδια διέσχιζαν τις θάλασσες της ανατολικής μεσογείου και μέρα με τη μέρα έδειχναν την κυριαρχία τους σε αυτές. Δημιούργησαν στενούς δεσμούς συνεργασίας με την Αίγυπτο και από τα σημαντικότερα λιμάνια που ιδρύσαν (Τύρος, Ακκος, Σιδων, Βυβλος, Συμυρα, Αραδος, Βερυτη) την προμήθευαν εμπορεύματα όπως λαδί και ξυλεία.

Οι φοίνικες για αρκετό καιρό ήταν κάτω από την κυριαρχία των Αιγυπτίων. Περίπου στα 1200 π.Χ. απελευθερώθηκαν από το ζυγό τους με τη συμπαράσταση και άλλων ναυτικών λαών ανάμεσα στους οποίους ήταν και οι Έλληνες. Αυτή η απελευθέρωση τους όμως τους οδήγησε στο να στραφούν σε μια νέα κατεύθυνση, σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε να βρουν ένα τρόπο να διασφαλίσουν τα καράβια τους και τα εμπορεύματα τους να φτάνουν με ασφάλεια στον προορισμό τους. Έτσι οι φοίνικες πλοιοκτήτες έδωσαν τη δική τους πινελιά στην ιδιωτική ασφάλιση δημιουργώντας συνοδείες από πολεμικά πλοία τα οποία φρόντιζαν να προστατεύσουν τα πλοία και το εμπόρευμα τους από πειρατείες και ληστρικές επιδρομές.

Δυστυχώς όμως το μόνο που γνωρίζουμε για την ασφάλιση από το λαό των φοινίκων είναι οι συνοδείες αυτές οι οποίες εμφανίζονται σε αρχαία κείμενα όχι με τόσο ευδιάκριτο τρόπο.

Οι Έλληνες και το μεγαλείο που δημιούργησαν μέχρι τα χρόνια μας

Οι πρώτες αναφορές της ιστορίας των ελλήνων στο θέμα της αντιμετώπισης των καθημερινών κινδύνων όπου ήταν εκτεθειμένοι βρίσκονται σε κείμενα του Ομήρου κατά την περίοδο της μυκηναϊκής εποχής. Οι αναφορές έχουν να κάνουν με το θεσμό των υποφονιών, την πληρωμή δηλαδή αποζημίωσης στους συγγενείς του θύματος έναντι της απαλλαγής του θύτη από την ποινή της ισόβιας εξορίας από την χώρα.

Επίσης κατά την εποχή του Σόλωνα οι Έλληνες σε συνδυασμό με την επαφή τους με όμορους λαούς της μεσογείου εξέλιξαν την ιδέα της ασφάλισης καθώς το εμπόριο επέφερε πολλούς κινδύνους. Ιδιαίτερα την εποχή του Θεμιστοκλή η Αθήνα, καθότι ήταν ένα μεγάλο και εμπορικό κέντρο με δίοδο για την μεσόγειο μέσω του λιμανιού του Πειραιά, κατέκτησε τη μεσόγειο και όχι μόνο, αφού τα καράβια της έφταναν έως και τον Εύξεινο πόντο.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη θέσπιση ενός συγκεκριμένου ναυτικού δικαίου και παράλληλα την δρομολόγηση της δημιουργίας του ναυτικού δανείου. Επειδή την εποχή εκείνη οι Αθηναίοι έμποροι δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να οργανώνουν και να

διεξάγουν ταξίδια με συνεχή επανάληψη και επειδή δεν είχαν μεγάλα πλοίαρια που να μπορούν να ταξιδεύουν χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα και για να αποφύγουν την οικονομική δυσχέρεια που προκαλούσαν οι θαλάσσιοι κίνδυνοι όπως τα ναυάγια, επέλεξαν να δανειστούν από πλούσιους της εποχής που είχαν την ευχέρεια να ποντάρουν και διακινδυνεύσουν σε ένα ταξίδι.

Αυτό όμως γίνονταν από την πλευρά των δανειοδοτών καθαρά για την αισχροκέρδεια καθ' ότι τα δάνεια που έδιναν λόγω του υψηλού ποσοστού κίνδυνου που είχαν τα ταξίδια στις θάλασσες είχαν και πάρα πολύ μεγάλο τόκο. Από την πλευρά των θαλασσοπλών που ήταν και οι δανειολήπτες δεν μπορούσαν να κάνουν αλλιώς αφού κανείς δεν ήθελε στην έσχατη περίπτωση που συνέβαινε το μοιραίο κακό και χανόταν το πλοίο και το εμπόρευμα, να είναι δεσμευμένος να ξεχρεώσει το δάνειο. Και αυτό γιατί ήταν αδύνατο λόγω της ήδη δύσκολης οικονομικής κατάστασης αφού είχε ήδη δανεισθεί για να πραγματοποιηθεί το ταξίδι.

Για το λόγο αυτό χρειάστηκε η ανάγκη να σχηματιστεί ένας νέος τρόπος χρηματοδότησης, το ονομαζόμενο ναυτικό δάνειο όπου σύμφωνα με αυτό ο δανειολήπτης όφειλε, σε περίπτωση που το πλοίο με το εμπόρευμα έφθανε στον προορισμό του, να καταθέσει στον δανειοδότη όχι μόνο το πόσο που είχε δανειστεί αλλά και τόκο πολύ μεγαλύτερο από τον μέχρι τότε ορισμένο για να ικανοποιήσει και τον δανειοδότη για τον κίνδυνο στον οποίο εξέθεσε τα χρήματά του. Σε αντίθετη περίπτωση που το πλοίο ναυαγούσε ή υπήρχε απώλεια του φορτιού, ο δανειολήπτης δεν όφειλε τίποτα στον δανειοδότη.

Θα έπρεπε επίσης να αναφέρουμε πως σημαντικό ρόλο έπαιξε το γεγονός ότι οι δανειοδότες δεν ήταν οι τραπεζικοί της εποχής που δούλευαν με περιορισμένο ρίσκο αλλά ομάδες ανθρώπων οικονομικά ανθισμένων που είχαν καθημερινή επαφή με το εμπόριο και μεγάλου βαθμού εμπειρία στις συναλλαγές. Αυτό βοήθησε στο ότι ήξεραν τους πιθανούς κινδύνους το οποίο σε συνδυασμό με τη δίψα τους για περισσότερο πλούτο, τους ωθούσε στο να βοηθούν ολοένα και περισσότερο την ανάπτυξη αυτού του κλάδου με κάθε τρόπο και μέσο.

Έγγραφο μορφή του ναυτικού δανείου και τα μέρη αυτού.

Τα κυρίως μέρη του ναυτικού δανείου ήταν τα εξής τέσσερα:

α) η ανάληψη του κινδύνου, β) η ναυτική έντοκη συμφωνία, γ) η εγγύηση για την περίπτωση επαλήθευσης του κινδύνου και δ) το έγγραφο, η έγγραφη συμφωνία δηλαδή.

Στην Αθήνα του 5^{ου} αιώνα είχε αναπτυχθεί μια μορφή συγγραφής για τις διάφορες υποθέσεις του διακρατικού εμπορίου από την οποία δεν θα μπορούσε να μην επηρεαστεί το ναυτικό δάνειο. Η συγγραφή αυτή λοιπόν είναι μια μορφή έγγραφης συμφωνίας ανάμεσα στους δύο συμβαλλόμενους η οποία απαριθμούσε ένα πλήθος από ποινικές ρήτρες και που είχε ως σκοπό την διαφύλαξη και την προστασία των χρημάτων και των δύο πλευρών αμφοτέρωθεν.

Η πιο συνηθισμένη μορφή συγγραφής ναυτοδάνειου της εποχής άρχιζε με την φράση “εδάνεισεν ο...” και πάντοτε για την συγγραφή της ήταν απαραίτητη η παρούσα μαρτύρων όπου θα πιστοποιούσαν την συγγραφή. Κατά την συγγραφή ανάλογα με το αν είναι δικό του ή όχι το πλοίο, ο δανειζόμενος προσέφερε το εμπόρευμα με το πλοίο σαν υποθήκη ενώ αντίστοιχα κάποιο μέρος του εμπορεύματος συγκεκριμένης αξίας περίπου στο διπλάσιο της αξίας του ποσού που είχε δανειστεί. Κατά τη συγγραφή επίσης θα έπρεπε να δηλωθεί αν είχε επαναληφθεί η πρόσμιξη του σε άλλα δάνεια που αφορούν το ίδιο αντικείμενο διότι αυτή η συναλλαγή θα θεωρούνταν έγκυρη μόνο με την σύμφωνη γνώμη του πρώτου δανειστή.

Η συγγραφή από μόνη της ήταν ένα μέσο σύμφωνα με το οποίο ο δανειοδότης αποκτούσε την ελευθερία για έννομη είσπραξη ακόμα και με την είσοδο του φορτίου μέσα στο λιμάνι. Τα περισσότερα μέρη της ήταν διατυπωμένα με σαφήνεια έτσι ώστε να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα κατά την περίπτωση όπου ο δανειστής αποφασίσει να λάβει τα οφειλόμενα και να μην υπάρχει καμία δυνατότητα παρέμβασης ακόμα και από την τότε δικαστική αρχή έστω και σε θεωρητικό επίπεδο.

Πολλές φορές κατά την διάρκεια μιας συμφωνίας ενός ναυτοδάνειου εκτυλίσσονταν πολλές διαφορές μεταξύ των δυο συμβαλλόντων οι οποίες και έπρεπε να διαλευκανθούν για να αποδοθεί δικαιοσύνη σε αυτούς οι οποίοι το άξιζαν. Για το λόγο αυτό υπήρχαν ειδικοί δικαστές, οι οποίοι ονομάζονταν ναυτοδίκες και ήταν αρμόδιοι για την επίλυση οποιασδήποτε τέτοιου είδους διαφοράς. Κατά την περίοδο του μεγάλου Δημοσθένη πήραν την ονομασία θεσμοθέτες.

Το ναυτικό δάνειο στην πράξη

Η βασική αρχή του ναυτικού δανείου ήταν η μεταβίβαση του κινδύνου. Σύμφωνα με τις συγγραφές λοιπόν, ο δανειζόμενος αναλάμβανε την υποχρέωση να υποσχεθεί ότι θα

ξεπληρώσει το ποσό του δανεισμού το οποίο ανέρχονταν σε ισόποση αξία με το εμπόρευμα της μεταφοράς ή του ίδιου του πλοίου, επιβαρυνόμενος με επιτόκιο μεγαλύτερο από τις ισχύουσες διατάξεις της εποχής, το οποίο άγγιζε τις τιμές από 24-36% του εμπορεύματος ή του πλοίου αναλόγως με την συμφωνία. Υπό αυτές τις συνθήκες ο δανειολήπτης με το πέρας του ταξιδιού, αν αυτό εκτελούνταν κανονικά, έπρεπε να επιστρέψει τα οφειλόμενα συν το ποσό το οποίο προέκυπτε από τους τόκους.

Το δάνειο που είχε σχέση με τη μεταφορά μέσω θάλασσας, δηλαδή το ναυτικό, είχε έναν διαχωρισμό σε σχέση με την αναφορά του στο ταξίδι και το τύπο ασφάλισης. Χωρίζονταν σε αμφοτερόπλουν όπου σύμφωνα με αυτό η ισχύς του κρατούσε και για την επιστροφή του πλοίου στο λιμάνι όπου ξεκίνησε το ταξίδι και σε ετερόπλουν όπου το δάνειο ίσχυε μέχρι την μεταφορά του φορτίου στον προορισμό, δίχως να επιβαρύνεται και κατά την επιστροφή του πλοίου στο αρχικό λιμάνι όπου εκκίνησε το ταξίδι.

Οι πληρωμές των δανείων γινόταν άμεσα και αυτό δεν έδινε κανένα περιθώριο στους δανειζόμενους αφού κατά την διεξαγωγή του ταξιδιού πολλές φορές επιβιβάζονταν και ένας εισπράκτορας ο οποίος με το πέρας του ταξιδιού έκανε την περισυλλογή. Βέβαια υπήρχε και ένα πολύ μικρό περιθώριο της τάξης των είκοσι ημερών κατά το οποίο γινόταν απολογισμός των φθορών ή των ζημιών που προκαλούνταν κατά τη διάρκεια των ταξιδιών με σκοπό τον καλύτερο υπολογισμό των οφειλομένων μιας και από αυτά αφαιρούνταν οι ζημιές.

Σχέση του τότε με το τώρα (σε σχέση με τα ναυτοδάνεια)

Το πρώτο είδος ασφάλισης που αναφέρεται στην ιστορία, αυτό του ναυτικού δανείου, κρύβει κάποιες διαφορές από τη θαλάσσια ασφάλιση του σήμερα σε σχέση με τον τρόπο όπου επέρχεται η εξόφληση του δανείου. Η διαφορά είναι ότι ενώ όντως υπήρχε πραγματικά η μεταβίβαση του κινδύνου έναντι του ασφαλιστρού, η απολαβή της αποζημίωσης γίνεται στην περίπτωση που όλα μεταβούν καλώς και το ταξίδι πραγματοποιηθεί κανονικά. Στην θαλάσσια ασφάλιση του σήμερα η αποζημίωση επέρχεται μετά το πέρας και την επαλήθευση του κινδύνου. Ένα επίσης πολύ σημαντικό στοιχείο διαφοράς είναι ότι κατά την εποχή των ναυτοδανείων η καταβολή του ασφαλιστρού γινόταν μόνο στην περίπτωση όπου υπήρχε συγκεκριμένο αποτέλεσμα, δηλαδή η ασφαλής διεξαγωγή της μεταφοράς ενώ σήμερα είναι ανεξάρτητου αποτελέσματος.

Είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τον George Clayton από το πανεπιστήμιο Sheffield και από ομάδα δικηγόρων της εποχής του 19^{ου} αιώνα υποστηρίζεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη των ναυτοδανείων που αναφέρεται στο λόγο του Δημοσθένη

προς Λάκριτο είναι τόσο καλά διατυπωμένη, που μη αφήνοντας κανένα κενό στην αποσαφήνιση της έννοιας του, μπορεί να χρησιμοποιηθεί κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, ακόμα και σε σημερινές καταστάσεις.

Διαφορετικά είδη ασφάλισης την περίοδο της αθηναϊκής ηγεμονίας

1) Αποτίμηματα ορφάνιας και χηρείας

Ένα πολύ σημαντικό βήμα για την ασφάλιση ήταν η ασφάλιση οικονομικής προστασίας των γυναικών που ήταν θύματα εγκατάλειψης από τον προστάτη άντρα και των παιδιών που ήταν ορφανά από γονείς. Σύμφωνα με τους νόμους της εποχής όταν το παιδί έχανε τους γονείς του και έμενε ορφανό η κηδεμονία του περνούσε σε κάποιο άλλο πρόσωπο το οποίο αναλάμβανε να προστατέψει το παιδί και να το εξασφαλίσει οικονομικά φροντίζοντας να εκμισθώσει την πατρική περιουσία του παιδιού με σκοπό την καλύτερη ωφέλεια προς αυτό.

Συγκεκριμένα με την αναδοχή της κηδεμονίας και την ανάληψη της ευθύνης του, αναλάμβανε να βρει εκμισθωτή για την πατρική περιουσία του παιδιού. Όταν αυτό έβρισκε εφαρμογή στο πρόσωπο κάποιου ατόμου επιτυγχάνονταν η συμφωνία. Ο νέος εκμισθωτής από την πλευρά του δεχόταν να εκμεταλλευτεί την περιουσία του παιδιού, προσφέροντας ένα είδος εξασφάλισης στον κηδεμόνα μέχρι να ενηλικιωθεί αυτό και έπειτα να την επιστρέψει, ενώ στο μεταξύ διάστημα για την παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης της περιουσίας θα έδινε στο παιδί τα ανάλογα και προσυμφωνημένα με τον κηδεμόνα οικονομικά ποσά.

Η όλη αυτή συμφωνία ελεγχόταν από τον άρχοντα του τόπου ο οποίος για να είναι σίγουρος ότι η συμφωνία λειτουργούσε ορθά, έστελνε ανάλογα συνεργεία ελέγχου να κάνουν την αποτίμηση της διαδικασίας. Άρα πρακτικά ήταν το όργανο το οποίο αναλάμβανε να εξακριβώσει και να αναλήψει τον κίνδυνο. Για το σκοπό αυτό όπως έχουν αποδείξει ευρήματα της εποχής οριοθετούσαν την έκταση γης του παιδιού με στύλους που ασφάλιζαν την πατρική περιουσία και δήλωναν σύμφωνα με την ονομασία τους ότι είναι “αποτίμημα για το παιδί τον...”

Η γη η οποία ήταν το προσφερόμενο είδος ασφάλειας ως προς την εκμετάλλευση της περιουσίας ήταν υπό την κατοχή του μισθωτή. Αυτό όμως το δικαίωμα χανόταν σε περίπτωση που δεν ήταν σε θέση να επιστρέψει στο ορφανό την πατρική περιουσία με το πέρας του έτους ενηλικίωσης του παιδιού όποτε και επέρχονταν η λήξη της μίσθωσης.

Μια παρόμοια εκδοχή ασφάλισης γινόταν και σε περιπτώσεις πλούσιων γαιοκτημόνων όπου αποφάσιζαν να παντρευτούν ,καθώς σε τέτοιου είδους γάμους δίδονταν προίκες τεράστιες. Αυτού του είδους η ασφάλιση που ονομάζονταν “αποτίμημα” είχε ως σκοπό την επιστροφή της προίκας στην γυναίκα από τον άντρα σε περίπτωση που ο γάμος έληγε. Επίσης η διαδικασία της επιστροφής της προίκας ίσχυε και στην περίπτωση όπου η γυναίκα απεβίωσε και δεν είχε αφήσει απόγονο.

Το τμήμα εκείνο της περιουσίας του συζύγου μπορούσε να έχει οποιαδήποτε μορφή με πιο συνηθισμένη αυτήν της γης η οποία ήταν προκαθορισμένη από πριν και δεν μπορούσε να πουληθεί. Το αποτίμημα έπρεπε να είναι επισήμως εκτιμημένο και παραδίδονταν στην σύζυγο ως ένα είδος εξασφάλισης επιβίωσης από την περίπτωση που η προίκα είχε εξαλειφθεί και σπαταληθεί από ενέργειες του συζύγου. Σε περιπτώσεις όπου επέρχονταν άτεκνη χηρεία της συζύγου χηρεία ή θάνατος αυτής, το αποτίμημα παραχωρούνταν στην οικογένεια της. Σχετικά με την επιστροφή της προικοδότησης δεν υπάρχει άλλη μορφή πέραν των προαναφερθέντων.

2) Η ασφάλεια του δούλου για λόγους απόδρασης

Στην αρχαία Ελλάδα η ανθρώπινη δουλεία ήταν ένα από τα σημαντικά θέματα τα οποία συνέβαλαν στην οικονομία της εποχής καθ’ ότι οι δούλοι ήταν η υποκινήτρια δύναμη των οικονομικά εύπορων οικογενειών.

Σύμφωνα με παρατηρητές και συγγραφείς εκείνης της εποχής, οι δούλοι ασφαλιζονταν με έναν τρόπο λίγο παράξενο. Κατά την πώληση ενός δούλου ο αγοραστής είχε το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει αποζημίωση από τον πωλητή όταν και αν ο δούλος αποδράσει. Αυτό είναι ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα αφού ο δούλος ήταν για την εποχή εκείνη μέρος του περιουσιακού συνόλου.

3) μια διαφορετική μορφή ασφάλισης

Τον 5^ο αιώνα π.Χ. στο Δαλί της Κύπρου σύμφωνα με μια επιγραφή που ανακαλύφθηκε στο ναό της θεάς Αθηνάς γίνεται λόγος για ένα νέο είδος ασφάλισης όπου ο ένας από τους δύο προσφέρει υπηρεσία αντί κάποιου χρηματικού ανταλλάγματος. Συγκεκριμένα η επιγραφή αναφέρει ότι ο βασιλιάς Ίδαλος προσέφερε στον ιατρό Ονάσιλλο χρήματα και γη έναντι των θεραπευτικών υπηρεσιών προς τους στρατιώτες του Ιδάλου που τραυματίζονταν κατά τη διάρκεια των πολέμων.

Ρόδος: δημιουργία μιας θεμελιώδους αρχής.

Από την ασφαλιστική ιστορία δεν θα μπορούσε να λείπει η Ρόδος και το σπουδαίο έργο της. Η Ρόδος είναι ένα νησί που βρισκόταν και βρίσκεται σε ένα κομβικό σημείο της μεσόγειου. Ανέπτυξε ένα μεγάλο εμπορικό στόλο και παράλληλα έναν αξιόλογο στρατιωτικό στόλο που δεν πέρασε απαρατήρητος χάρη στη θέση της, που βρίσκεται κοντά στα νότια παράλια της περιοχής της Μικράς Ασίας. Κάθε εμπορικό πλοίο που μετέφερε προϊόντα από την Αίγυπτο και την ανατολή ή και από τα παράλια της Μικράς Ασίας προς την Αθήνα είχε λόγο να σταματήσει για ανεφοδιασμό ή για συναλλαγή εμπορικού υλικού.

Στην ανάπτυξη της Ρόδου έπαιξαν ρόλο και άλλα πράγματα όπως το ότι μια μεγάλη δύναμη όπως η Αθήνα που βοήθησε με το συνεχές εμπόριο, άρχισε σιγά-σιγά να παρακμάζει και να παραδίδει τα ηνία του θαλάσσιου εμπορίου στη Ρόδο η οποία είχε πολλά ακόμα να συνεισφέρει. Σημάδι του μεγάλου βαθμού ανάπτυξης της ήταν όταν στήθηκε στην είσοδο του λιμανιού το χάλκινο άγαλμα του Κολοσσού της Ρόδου ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας.

Σημαντικό επίτευγμα της εποχής που άνθιζε το ρόδιο εμπόριο είναι η χρήση του ροδίου νομίσματος για όλες τις συναλλαγές στην περιοχή της ανατολικής μεσογείου κατά την περίοδο των ετών 408 έως και 323 π.Χ. χρονολογία θανάτου του Μεγάλου Αλεξάνδρου που έπειτα από αυτήν άλλαξαν τα πάντα στην ευρύτερη περιοχή.

Στο παρακάτω απόσπασμα από την “κατά διονυσόδωρου βλάβης” του Δημοσθένη φαίνεται ότι την εποχή όπου η Ρόδος και η Αθήνα είχαν αναπτύξει σχέσεις εμπορίου υπήρχε αρμόδια αρχή όπου ήταν υπεύθυνη να λύσει τα προβλήματα που δημιουργούνταν στα ασφαλιστήρια συμβόλαια , “οι συγγραφές” όπως τις ονόμαζαν, γεγονός που αποδεικνύει την σημασία της ασφάλισης των δυο πλευρών από πιθανό κίνδυνο κατά την διάρκεια ενός εμπορικού ταξιδιού:

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ: ΚΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΥ 3,5,29,35,45.

3) Έχει φθάσει ο Διονυσόδωρος σε τέτοιο σημείο θράσους, ώστε ενώ δανείστηκε από μας για το πλοίο τρεις χιλιάδες δραχμές με τον όρο και το πλοίο να καταπλεύσει στην Αθήνα και ενώ έπρεπε στην περσινή προθεσμία εμείς να έχουμε μεταφέρει τα χρήματα, το μεν πλοίον στην Ρόδο μετέφερε και το φορτίον αφού έβγαλε εκεί το διέθεσε παρά την συγγραφήν και τους νόμους τους ιδικούς σας, από την Ρόδο δε πάλι απέστειλε το πλοίο στην Αίγυπτο και από εκεί στη

Ρόδο σε εμάς δε τους Αθηναίους δανειστές ποτέ μέχρι και σήμερα ούτε τα χρήματα επέστρεψε ούτε το ενέχυρο (δηλ. το πλοίο) φανερώνει.

5) Ο Διονυσόδωρος δηλαδή, αυτός εδώ, άνδρες Αθηναίοι, και ο συνέταιρος του Παρμενίσκος ήλθεν σε μας πέρυσι κατά τον μήνα μεταγειτνιών και έλεγαν ότι θέλουν να δανεισθούν για το πλοίο με σκοπό να πλεύσουν εις Αιγυπτον και εξ Αιγύπτου εις Ρόδον ή εις Αθήνας συμφωνήσαντες του τόκους που αναλογούν σε κάθε ένα από τα δύο εμπορικά λιμάνια.

29) Διότι τοις εκ της Αιγύπτου δανείσαντες αυτοίς χρήματα για τον πλουν στην Αθήνα, νομίζω ότι ουδόλως τους ενδιέφερε να εγκαταλείψουν τους τόκους και να μεταφέρουν το δάνειον στην Ρόδο πάλι.

35) Διότι το μεν δάνειον μας το πλήρωσαν σαν να έφθασε σώο το πλοίο στο λιμάνι, τους τόκους, δε, νομίζουν ότι πρέπει να μας τους στερήσουν σαν να έχει καταστραφεί το πλοίο. Αν και η συγγραφή δεν λέει άλλα μεν για τους τόκους άλλα δε για το πρώτο δάνειο, αλλά οι νόμοι οι ίδιοι και για τα δύο είναι και η πράξη η ίδια.

45) Δανείσαμε σ' αυτόν εδώ τον Διονυσόδωρο και τον συνέταιρο του τρεις χιλιάδες δραχμές από την Αθήνα στην Αίγυπτο και από την Αίγυπτο στην Αθήνα. Δεν έχουμε λάβει τα χρήματα ούτε τους τόκους, αλλά κρατούν τα δικά μας και τα χρησιμοποιούν για δεύτερη χρονιά. Δεν έχουν φέρει το πλοίο εις το δικό σας εμπορικό λιμάνι* μέχρι τώρα και ούτε σας το έχουν κάνει φανερό. Η δε συγγραφή ορίζει εάν δεν κάνουν φανερό το πλοίο, να πληρώνουν αυτοί διπλάσια τα χρήματα.

Ο θεσμός της κοινής αβαρίας

Το δίκαιο που ρύθμιζε το εμπόριο και τη μεταφορά σύμφωνα με τους Ρόδιους και το έργο του Στράβωνα 'ευνομία' δεν ήταν απλά ειπωμένο και καθιερωμένο από τους παλαιούς μόνο προφορικά. Υπήρχε και σχετική έγγραφη μορφή του ρόδιου νόμου η οποία ακολουθούνταν με σεβασμό από τους εμπόρους της εποχής.

Το πιο σημαντικό επίτευγμα του ροδίου νόμου ήταν η θέσπιση της ναυτικής κοινής αβαρίας. Πιο συγκεκριμένα με τον όρο "γενική αβαρία" ονόμασαν την περίπτωση θαλάσσιας ηθελημένης θυσίας ή δαπάνης από το εμπόρευμα όπου μεταφέρεται. Με το πέρας της εκβολής του φορτίου στην θάλασσα, υπό την εντολή μόνο του πλοιάρχου, η κυριότητα του υπόλοιπου μέρους του φορτίου που σώθηκε διαμοιράζεται αναλόγως. Με την ενέργεια αυτή αυτόματα μοιράζεται και η ζημιά που προέρχεται από τη θυσία του φορτίου.

Κοινή αβαρία και σύγχρονη ασφάλιση

Η ομοιότητα μεταξύ της κοινής αβαρίας και της σύγχρονης ασφάλισης έγκειται στην ύπαρξη του κινδύνου για όλους όσους ενδιαφέρονται. Διαφορές μεταξύ των δύο είναι πως η ασφάλιση στις μέρες μας αφορά μια σύμβαση, πως τα μέλη της δεν παραμένουν ίδια αλλά μερικά μένουν και μερικά φεύγουν, πως προϋποθέτει απειλές από διάφορους κινδύνους, ο κίνδυνος μπορεί να μεταβιβαστεί, η κοινωνία κινδύνου δεν είναι περιορισμένη και πως η ζημιά που επανορθώνεται αφορά παρελθοντικό κίνδυνο. Και αυτά σε αντίθεση με τον όρο «αβαρία» όπου ο νόμος απαιτεί συνεισφορά, τα μέλη αφορούν μια κοινωνία σταθερή και χωρίς μεταβολές (κλειστή), η απειλή υπάρχει από ένα κίνδυνο, ο κίνδυνος δεν μεταβιβάζεται και πως η διόρθωση της ζημιάς έχει μελλοντικό στόχο την αποτροπή δημιουργίας ενός κινδύνου πιο μεγάλου.

Η κοινή αβαρία στο σήμερα

Η γενική αβαρία δεν απέχει και πάρα πολύ από τους ισχύοντες νόμους των κρατών στον κόσμο. Όσον αφορά την Ελλάδα αυτό που έχει δώσει η κοινή αβαρία ισχύει μέχρι και σήμερα. Σε αυτήν αναφέρεται και το άρθρο 255 του νόμου 3816/1958 σχετικό με το ιδιωτικό ναυτικό δίκαιο.

«Αϊ την κοινήν άβαρίαν σννιστώσαι Θυσίαι κατανέμονται μεταξύ διασωθέντος καί Θυσιασθέντος φορτίου, αφενός, τον πλοίου καί τον ναύλου, αφετέρου. Ή κατανομή γίνεται διά συνεισφοράς καί ρυθμίζεται (κανονισμός της αβαρίας) συμφώνως προς τάς έπομένας διατάξεις, έφ' όσον δεν υπάρχει συμφωνία γενομένη ρητώς αποδεκτή υπό πάντων των ενδιαφερομένων».

Αναφορές αρχαίων Ελλήνων

Πολύ μεγάλη και με εξαιρετικό περιεχόμενο είναι η βιβλιογραφία των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων για την ασφάλιση και διάφορα είδη αυτής. Για παράδειγμα γίνεται λόγος για τη θαλάσσια ασφάλιση, την χερσαία, την ασφάλιση ζωής, ασθενειών κ.α.. Η έννοια του κινδύνου είχε γίνει κατανοητή από τους αρχαίους και γινόταν προσπάθεια προστασίας από αυτήν, με μια μορφή ασφάλισης. Αρχαίοι Έλληνες που αναφέρθηκαν σε θέματα σχετικά με την ασφάλιση ήταν φιλόσοφοι όπως ο Αριστοτέλης, Αττικοί ρήτορες όπως ο Λυσίας, ο Αισχίνης, ο Ανδοκίδης και ο Δημοσθένης, νομοθέτες όπως ο Περίανδρος

και ο Σόλων, ιστορικοί όπως ο Ηρόδοτος, ο Πλούταρχος και ο Θουκυδίδης, επικοί ποιητές όπως ο Όμηρος.

Η ασφάλιση στη Ρωμαϊκή εποχή

Έντονη ήταν η επιρροή των Ελλήνων στους Ρωμαίους στο θέμα της ασφάλισης την εποχή αυτή. Οι Ρωμαίοι λοιπόν όπως και οι Έλληνες συγκέντρωναν στα τελευταία έτη της ζωής τους λεφτά που θα κάλυπταν τα έξοδα της κηδείας τους. Επίσης εξασφάλιζαν αποζημίωση σε περίπτωση που κάποιος δούλος είχε αποδράσει ενώ είχαν αναπτύξει πνεύμα οργανωτικό με θέσπιση διαφόρων πινάκων εισφορών και παροχών. Τέλος στο ρωμαϊκό στρατό έδιναν αποζημιώσεις όπως για παράδειγμα στις οικογένειες όσων είχαν σκοτωθεί.

Η ναυτιλιακή ανάπτυξη στη Ρωμαϊκή εποχή

Η ναυτιλία είχε γνωρίσει σημαντική ανάπτυξη γεγονός που φανερώνεται από την πρόβλεψη ρυθμίσεων που αφορούσαν το ναυτικό δίκαιο και την θαλάσσια ασφάλιση. Κατά την διάρκεια των χρόνων αυτών ο ένας τρόπος σύμβασης, που αφορούσε το να χρησιμοποιήσει κάποιος ένα πλοίο, ήταν εάν αυτό ήταν με εκμίσθωση και εξοπλισμό, ο άλλος εάν ήταν με εκμίσθωση και χωρίς εξοπλισμό και ο τελευταίος εάν κάποιος μετέφερε κάτι για άλλους. Η εφαρμογή της σύμβασης της ναύλωσης άρχισε σταδιακά να επεκτείνεται όταν δεν υπήρχαν πια κερδοσκοπικά κίνητρα από αυτόν που ήταν ο εκμεταλλευτής του πλοίου και ενώ οι συναλλαγές είχαν διευρυνθεί. Οι Ρωμαίοι λοιπόν έχοντας την ανάγκη να προστατευτούν από τους κινδύνους της θάλασσας και μη καταλήγοντας σε κάποιο τρόπο ασφάλισης, εφάρμοσαν αρκετούς.

Η θαλάσσια ασφάλιση στην πράξη

Παραδείγματα προσπαθειών εφαρμογής της θαλάσσιας ασφάλισης είναι τα εξής παρακάτω. Όπως τα αναφέρει ο Σουητώνιος, πως ο Κλαύδιος θα αποζημιώνει για ότι προκαλούσαν οι θαλάσσιες θύελλες αν μεταφέρονταν σιτηρά στην Ιταλία όπου επικρατούσε λιμός και ο Λίβιος, πως θα υπήρχε αποζημίωση σε περίπτωση ναυαγίου και καταστροφής των εμπορευμάτων χωρίς λόγο(τυχαία) αν μεταφέρονταν πολεμοφόδια και τροφή για ζώα στην Ισπανία (διάρκεια 2^{ου} Λιβυκού πολέμου). Φαίνεται από τα παραδείγματα η θέληση του κράτους να αποζημιώνει για να αντιμετωπίσει ζητήματα του καιρού εκείνου όπως ο λιμός.

Ναυτικό δάνειο και η γενικότερη ελληνική επιρροή

Το ναυτικό δάνειο κληρονομήθηκε από τους αρχαίους Έλληνες στους Ρωμαίους και θεσπίστηκε τη δημοκρατική περίοδο στη Ρώμη. Η ακριβής συνειδητοποίηση της ιδέας του ναυτικού δανείου από τους Ρωμαίους δεν είναι προσδιορισμένη. Ενδεικτικά είναι το στοιχείο της υποκατάστασης των εμπορευμάτων και πως στον ορισμό το pecunia σημαίνει και τα όσα αγοράστηκαν αλλά και τα χρήματα που απαιτήθηκαν γι' αυτά. Το pecunia είναι ελληνική λέξη και σημαίνει ναυτικά.

Όσον αφορά την γενικότερη επιρροή των αρχαίων Ελλήνων στην ασφάλιση των Ρωμαίων είναι πολύ έντονη και μεγάλη. Αυτό γίνεται κατανοητό και από το ότι οι Ρωμαίοι συμβουλευόνταν τους συγγραφείς Έλληνες.

Η ασφάλιση στους αρχαίους χρόνους

Η ασφάλιση κατά τους αρχαίους χρόνους αφορούσε την θαλάσσια ασφάλιση και όχι κάποια άλλη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως ότι συνέβαινε στη θαλάσσια περιοχή είχε μεταπτώσεις στην οικονομία της εποχής. Την περίοδο αυτή παρουσιάζονται οι πρώτες ενδείξεις για ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής και οι πρώτες πρακτικές και όχι στην θεωρία φάσεις που θα αντιμετώπιζαν ότι κίνδυνο παρουσιαστεί στη θάλασσα. Τέλος και στην εποχή αυτή το στίγμα των αρχαίων Ελλήνων υπάρχει με την παροχή των βάσεων της ασφάλισης.

Εξέλιξη της ασφάλισης στους αρχαίους χρόνους

Η εξέλιξη της ασφάλισης στους αρχαίους χρόνους δεν είναι ιδιαίτερη. Αυτό οφείλεται σε λόγους σαν τους παρακάτω. Σε λαούς με πολιτισμό, αν εξαιρέσει κανείς αυτούς που δεν είχαν, η οικογένεια προστάτευε τα μέλη της από τους κινδύνους, καθώς η κοινωνία τους διακρίνονταν σε βαθμίδες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές, και οι κίνδυνοι ήταν πολλοί ανάλογα με το που άνηκε ο καθένας. Άλλος λόγος ήταν η πολύ συχνή πραγματοποίηση πολέμων και δεν τους ενδιέφεραν επομένως οι οικονομικές απειλές. Επίσης δεν υπήρχε σαφής και καλή γνώση των σχετικών θεμάτων ασφάλισης και υπήρχε πρόβλημα οργάνωσης.

Περί «Νόμου Ροδίων Ναυτικού»

Ο «Νόμος Ροδίων Ναυτικός» που εμφανίστηκε στη διάρκεια 7^{ου}-9^{ου} αιώνα, πρόκειται για μία συλλογή από διατάξεις σχετικές με τη ναυτιλία. Ονομάζονταν και ‘ψευδορόδιος νόμος’ λόγω του ότι δεν σχετίζονταν με τη Ρόδο και τους νόμους της.

Ο νόμος αυτός που εμφανίστηκε από το Simon Shard το 1561 και στην ελληνική γλώσσα, υπήρξε το θεμέλιο θέσπισης νόμων των κρατών της Μεσογείου. Η συλλογή αυτή διακρίνεται σύμφωνα με τον Pardessus στο μέρος πρώτο που περιλαμβάνει την αρχή και τα όσα είχαν πει αυτοκράτορες της Ρώμης, στο μέρος δεύτερο που περιλαμβάνει θέματα ποικίλα όπως για παράδειγμα το τι αμοιβή λάμβανε το πλήρωμα και στο μέρος τρίτο που περιλαμβάνει διάφορα έθιμα ναυτικού περιεχομένου των κατοίκων της Ρόδου. Το τελευταίο μέρος της διάκρισης του νόμου αναγράφεται στα ‘Βασιλικά’ ένα βιβλίο όχι εύκολο που αφορά την μετάφραση στα ελληνικά του δικαίου του Βυζαντίου. Ένα μικρό μέρος του αναγράφεται παρακάτω:

ΒΑΣΙΛΙΚΑ 53, 3,48

«Ο τόκος του ναυτικού δανείου τρέχει μεγαλύτερος του νομίμου, έως ότου θα υπάρξει ο κίνδυνος από το ναυτικό δάνειο. Όταν, όμως, σωθεί το πλοίο, παύει να ισχύει ο μεγαλύτερος του νομίμου τόκος».

Η πτώση του Βυζαντίου και οι ναυτιλιακές επιπτώσεις

Η ναυτιλιακή δραστηριότητα γνώρισε την παρακμή εξαιτίας των άσχημων συνθηκών που επικρατούσαν πριν οι Οθωμανοί καταλάβουν το Βυζάντιο. Δέχονταν πλήγματα τόσο από πειρατικούς στόχους όσο και από τους Οθωμανούς. Διάφορες πόλεις που είχαν ναυτιλιακή ανάπτυξη έρχονταν σε σύγκρουση συμφερόντων με αυτό. Εξάλλου το Βυζάντιο την εποχή εκείνη δεν είχε ανθηρά οικονομικά. Οι Έλληνες ωστόσο συνέχισαν την ενασχόλησή τους με θέματα ναυτιλίας, εργαζόμενοι ως δούλοι.

Συμβολή αρχαίων Ελλήνων

Ιδιαίτερα σημαντική η συμβολή των αρχαίων Ελλήνων στο θέμα της ασφάλισης την Βυζαντινή περίοδο. Τόσο αυτοί όσο και το δίκαιο της Ελλάδος αποτέλεσαν τα θεμέλια πάνω

στα οποία 'χτίστηκε' το ασφαλιστικό σύστημα. Σπουδαίο ρόλο έπαιξε και η γενικότερη ελληνική επιρροή σκέψης στους Βυζαντινούς.

3.2 Μεσαιωνική περίοδος

Η εξέλιξη της ασφάλισης και η «κοινή αβαρία»

Στις αρχές της Μεσαιωνικής εποχής η ασφάλιση ήταν ανύπαρκτη, σαν συνέπεια των τότε συνθηκών, και βγήκε εκ νέου στο προσκήνιο γύρω στον 14^ο αιώνα για να γίνει σύμβαση της θάλασσας το 1347.

Η κοινή αβαρία περιέχεται σε αποφάσεις που έβγαλαν δικαστήρια και οι οποίες αναφέρονταν σε θέματα θαλάσσιας ασφάλισης. Εξαιτίας των κινδύνων που υπήρχαν στις εκάστοτε κοινωνίες καθώς και η θετική εφαρμογή της κοινής αβαρίας, την διατηρούσαν σταθερή στην πάροδο των χρόνων. Συνέχισε λοιπόν η εφαρμογή της την περίοδο του Μεσαίωνα ενώ η υποστήριξη αυξήθηκε κατά δύο θεσμούς.

Αλληλασφάλιση

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα παρουσιάστηκαν και αλληλασφαλιστικές προσπάθειες. Παραδείγματα υπάρχουν στο Βυζάντιο καθώς και στην colonna (Ιταλία). Διάφορες ιταλικές πόλεις είχαν φροντίσει να προστατεύουν ότι κίνηση θα πραγματοποιούσαν. Συνόδευαν πλοία για να αποφύγουν επεισόδια με πειρατές ενώ αλληλοβοήθεια υπήρχε και μεταξύ των αλιέων σε τυχόν ατυχήματα.

Το 10^ο αιώνα οι Λονδρέζοι είχαν διάφορες ενώσεις προστασίας από ληστείες, τον 12^ο αιώνα οι Δανοί είχαν ναυτικές ενώσεις αλληλοβοήθειας για περιπτώσεις ατυχημάτων στη θάλασσα.

Τέλος στο Στατούτο (Monti) υπήρχαν αποζημιώσεις σε περιπτώσεις καταστροφής σπιτιών και αμπελιών και οι Ισλανδοί φρόντιζαν για προστασία από φωτιές καθώς και για τα κτηνά τους.

Το ναυτικό δάνειο τη Μεσαιωνική εποχή

Το ναυτικό δάνειο παρουσιάζει την εξέλιξη πως υπάρχουν πλέον ρήτρες όπως συνέβαινε και στις συναλλαγές, όπου αυτός που μεταφέρει είναι ο υπεύθυνος να φτάσουν τα μεταφερόμενα πράγματα εκεί που έχει προγραμματιστεί ανέπαφα ή αλλιώς δεν θα φέρει καμία απολύτως ευθύνη. Είχε διαδοθεί και σε άλλες πόλεις όπως η Βαρκελώνη και η Βενετία. Το ναυτικό δίκαιο το 13^ο αιώνα ρυθμίζεται από αυτό των Μαλαίων που μεταξύ άλλων ανέφερε πως ο ιδιοκτήτης του πλοίου ήταν ο πλήρης υπεύθυνος για ότι τυχόν θα συνέβαινε στο εμπόρευμα.

Ναυτικό δάνειο και Θαλάσσια ασφάλιση

Τα χρόνια εκείνα σκέφτηκαν άλλους τρόπους προστασίας και αποζημίωσης από τους κινδύνους και αυτό γιατί το 1236 η εκκλησία των Ρωμαιοκαθολικών πρόσθεσε το ναυτικό δάνειο στις απαγορεύσεις για τους τόκους. Παρακάτω γίνεται μία αναφορά των τρόπων αυτών. Ο ένας τρόπος όριζε την ακύρωση προκαταβολής και την σύνοψη συμβάσεως σύμφωνα με την οποία αυτός που αναλάμβανε τον κίνδυνο θα ήταν άλλος από αυτόν που πίστωνε. Σύμφωνα με τον άλλο εάν το πλοίο και το φορτίο δεν έφταναν εκεί που προορίζονταν (καταστροφές φορτίου, ναυάγιο πλοίου) αυτοί που παρείχαν τα χρήματα θα πλήρωναν για την πώλησή του. Αν έφτανε το πλοίο ο πωλητής θα έδινε κάποια χρήματα. Επίσης έχοντας απαγορευτεί οι τόκοι, οι ιδιοκτήτες των πλοίων και οι έμποροι στοιχημάτιζαν αν το πλοίο που έφευγε θα επέστρεφε ή θα ναυαγούσε και έτσι εξασφάλιζαν λεφτά για να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους. Απαγορεύτηκαν όμως το 1588 εκτός κι αν εξασφάλιζαν σχετική άδεια.

Η πρώτη σύμβαση θαλάσσιας ασφάλισης πραγματοποιήθηκε από τον κόμη Bethune ιδρύοντας την 'chambre d' assurances', το 1310. Καθόριζε κάποια ασφάλιστρα στους ενδιαφερομένους εμπόρους για προστασία από τους κινδύνους. Προέρχεται από πηγή του 17^{ου} αιώνα χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένα χαρτιά για τις κινήσεις που γινόταν.

Τέλος να σημειωθεί η έντονη και ιδιαίτερα σημαντική επιρροή του ελληνικού στοιχείου και πάλι. Οι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς αποτέλεσαν πολύ βασική πηγή άντλησης πληροφοριών για θέματα νομοθεσίας και άλλα.

3.3 Η εξέλιξη της ασφάλισης μεταξύ 14^{ΟΥ}-17^{ΟΥ} αιώνα μ. Χ.

Ιδιαίτερα σημαντική η εξέλιξη της με απόφαση να καταβάλλεται ασφάλιστρο και έτσι να μπαίνει η ασφάλιση σε νομοθετικό πλαίσιο. Οι διατάξεις για ασφάλειες ‘Los Capitulos de Barcelona’ που πραγματοποιήθηκαν στη Βαρκελώνη το 1435 και υπέστην τροποποιήσεις τα έτη 1436, 1458, 1461, 1484, αποτέλεσαν την έναρξη κανονισμών που αφορούσαν τη ναυτιλία σε διάφορες χώρες. Αυτές συνετέλεσαν για μία διάρκεια χρόνων το ναυτικό δίκαιο. Κατά τη διάρκεια των ετών 1400-1700 η ιδιωτική ασφάλιση που λαμβάνει υπόψη της τις οικονομικές και πολιτικές διαμορφώσεις, αρχίζει σιγά- σιγά να μορφοποιείται πλησιάζοντας την μορφή ασφάλισης της σύγχρονης εποχής. Ενώ στο προσκήνιο βγαίνει τον 14^ο αιώνα εκτός από τον ασφαλιστή και τον πελάτη του, ο ασφαλειομεσίτης και ο ασφαλιστικός πράκτορας που ασχολείται επαγγελματικά.

Οικονομικές δραστηριότητες αναπτύσσουν από το 1500 οι Άγγλοι, οι Γάλλοι, οι Ολλανδοί στην περιοχή της Μεσογείου. Από την ενασχόληση λοιπόν των ευρωπαϊών χωρών με των νότιων υπήρξε ασφαλιστική μεταφορά από ιταλικές πόλεις στην Γερμανία, στην Αγγλία, στην Ισπανία, στην Σκανδιναβία. Στο Λονδίνο κέντρο δραστηριοτήτων ασφάλισης έγινε το καφενείο του Edward Lloyd το 1680 στο Tower Street ενώ αργότερα δημιουργήθηκε και το σωματείο ‘Corporation of Lloyd’s’.

Όσον αφορά την εξέλιξη από νομικής πλευράς των ρυθμίσεων για την θαλάσσια ασφάλιση τον 14^ο-17^ο αιώνα το επάγγελμα του ασφαλιστή αντικατέστησε άλλο πρόσωπο όπως η εταιρία. Υπήρχαν διάφορες ενώσεις ασφαλιστών που όριζαν θέματα όπως την σύνταξη συμβολαιογραφικών όρων, ειδικές μέριμνες κ. α.. Δικαίωμα να ασφαλιστεί είχε όποιος διέθετε δικαιοπρακτική ικανότητα εκτός από τους εχθρούς και τους αλλοδαπούς που δεν είχαν κανένα δικαίωμα. Αρχή του 15^{ου} αιώνα υπήρχαν κάποιες ρήτρες στις ασφάλειες.

Τον 14^ο αιώνα προβλέπονταν προφορική σύμβαση ή μεσολάβηση συμβολαιογράφου ή ασφαλειομεσίτη. Σιγά- σιγά υπήρχε μία ιδιωτική συμφωνία που αναφερόταν το πλοίο, το πραγματοποιούμενο ταξίδι, η ακολουθούμενη πορεία, το όνομα του πλοιάρχου, το όνομα αυτού που φόρτωνε το εμπόρευμα. Δεν ορίζονταν αποζημίωση εάν υπήρχαν ζημιές προερχόμενες από αλλαγή του πλοίου, από αιτία φυσική, από ζημιά με αιτιότητα του μεταφορέα, από ζημιά που οφείλεται σε αιτία που δεν είχε αναφερθεί. Σταδιακά τα ασφάλιστρα δεν είχαν καμία σχέση με τον όρο το πλοίο και το εμπόρευμα να φτάσουν καλά. Η καταβολή της αποζημίωσης γίνονταν μέσα σε 6 μήνες και η διαγραφή της απαίτησης για αποζημίωση σε 2 έτη. Αξίζει να σημειωθεί η πολύπλευρη συμβολή των αρχαίων Ελλήνων

στα θέματα ασφάλισης την εποχή αυτή με τα σπουδαία έργα τους και τις ανεκτίμητες πληροφορίες τους.

Ασφάλιση χερσαία και ζωής

Λόγω των κινδύνων που υπήρχαν στην ξηρά υπήρξε και η σχετική θεσμοθέτηση. Αυτή περιλάμβανε κάλυψη για τυχόν καταστροφές και φωτιές στην προκυμαία και αποζημίωση για τους κινδύνους που θα παρουσιάζονταν κατά την μεταφορά στην αποθήκη του εμπορεύματος (με τον όρο ‘από αποθήκη σε αποθήκη’).

Η ασφάλιση επίσης αφορούσε πλέον και την ανθρώπινη ζωή που ήταν εκτεθειμένη σε πολλούς κινδύνους. Το 1424 ιδρύθηκε ‘*tain in mari quam in terra*’ ασφαρίζοντας από τους κινδύνους. Οι έντονοι στοιχηματισμοί δεν έλειπαν.

3.4 Ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Τον 17^ο αιώνα ξεκίνησε η εμφάνιση των ανωνύμων επιχειρήσεων σκοπεύοντας στην αντιμετώπιση προβλημάτων που θα είχαν αιτία το αν ο ασφαλιστής αθετούσε το λόγο του. Μερικές φορές ο ασφαλιστής δεν μπορούσε να αποζημιώσει γιατί οι ζημιές λόγω των πολέμων που γινόταν στα μέρη απ’ όπου περνούσε το πλοίο, ήταν πολύ μεγάλες. Έτσι ιδρύθηκαν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Οι αντιδράσεις των ασφαλιστών ήταν έντονες. Η πρώτη ασφαλιστική επιχείρηση ιδρύθηκε το 1629 στην Ολλανδία, έπειτα το 1688 στη Γαλλία, το 1710 στην Αγγλία και ακολούθησαν η Δανία, η Σουηδία, η Γερμανία.

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις πυρός και ζωής

Πρώτη επιχείρηση πυρός ιδρύθηκε στην Αγγλία το 1710, η ‘Sun Fire Office’, που πήρε και την ονομασία Phoenix. Στην Ελλάδα με αυτή την ονομασία ιδρύθηκαν δύο επιχειρήσεις το 1857 και 1928.

Οι *tontinae* είναι ενώσεις αλληλασφάλισης. Εφαρμόστηκαν στη Γαλλία (τοντίνες) και με κάποιες διαφορές και σε άλλες χώρες και συγκέντρωναν λεφτά από τα μέλη τους. Πρώτη ασφαλιστική επιχείρηση ζωής ιδρύθηκε στο Λονδίνο. Η πρώτη εφαρμογή ασφάλισης με

βάση επιστημονικά δεδομένα πινάκων θνησιμότητας (σπουδαία εργασία Ντότσον) έγινε στην Αγγλία το 1762, 'Equitable Office'.

Παραδείγματα νομοθετημάτων 16^{ου}-17^{ου} αιώνα ιδιωτικής ασφάλισης

- Ordenanza de Bilbao(1737)
- Σουηδικός νόμος(1667), του Καρόλου βασιλιά του Που
- Γενικός Πρωσικός Κώδικας(1794)
- Νόμος ασφάλισης ζωής, Αγγλία, Gambling Act
- Γαλλική Ordonance de la marine(1681),Colbert υπουργός

3.5 Ιδιωτική επιχείρηση και ασφάλιση στον ελλαδικό χώρο (τέλη 18^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ-1850)

Όπως έχει αναφερθεί και προηγούμενα οι Έλληνες παρότι ήταν υπόδουλοι στους Τούρκους συνέχιζαν τις ναυτικές τους ενασχολήσεις. Οι Έλληνες εφοπλιστές προκειμένου να προστατευτούν από πολλούς κινδύνους εφάρμοσαν ένα σύστημα σύμφωνα με το οποίο σε νησιά όπως η Ύδρα με σημαντικό στόλο εμπορίου τεμάχιζαν ένα πλοίο έτσι ώστε να ανήκει σε πολλούς. Με αυτό τον τρόπο οι τυχόν ζημιές θα διαιρούνταν με τον αριθμό των πλοιοκτητών. Εφάρμοζαν και τη συνοδεία των πλοίων που πρόσφερε περισσότερη σιγουριά.

Ναυτιλιακές δραστηριότητες και οικονομικές συνέπειες (17^{ος},18^{ος} αιώνας)

Όταν η Οθωμανική αυτοκρατορία άρχισε να χάνει σιγά- σιγά τις δυνάμεις της οι Έλληνες συνέχιζαν και αύξαναν την εμπορική τους ενασχόληση στην Βαλκανική χερσόνησο, στην Αίγυπτο, στα νησιά του Αιγαίου. Σταδιακά άρχισαν να επεκτείνονται και στη Μεσόγειο. Σταθμοί ανάπτυξης των ελληνικών ναυτιλιακών δραστηριοτήτων ήταν η Ύδρα, η Κρήτη, η Άνδρος και άλλες πόλεις της επαρχίας. Πολιτικά η σταθερότητα που απέκτησε το Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη βοήθησε σημαντικά. Οι Έλληνες κατέλαβαν μεγάλες θέσεις και είχαν σημαντικά αξιώματα που επίσης έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο. Αρχές του 18^{ου} αιώνα σημειώθηκαν αυξήσεις τραπεζικών δραστηριοτήτων και αρχές του

19^{ου} αιώνα υπήρξε μονιμότητα σε Βιέννη και νότια Ρωσία ενώ οι έμποροι συνέχιζαν σε Αγγλία, Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία.

Ιδιωτική ασφάλιση και ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Η ασφάλιση στην Ελλάδα αναπτύχθηκε ουσιαστικά με τον τερματισμό της επανάστασης. Καταλυτικό ρόλο έπαιξαν οι ναυτιλιακές δραστηριότητες των Ελλήνων και η συνθήκη Κιουτσουκ-Καιναρτζή(1774) με την οποία επιτρέπεται στα ελληνικά πλοία να φέρουν τη σημαία της Ρωσίας.

Οι Έλληνες ίδρυσαν το 1789 την Societa Greca D' assicurazione, στην Τεργέστη και η οποία αργότερα λέχθηκε Nuova Societa Assicurazione. Έπειτα ιδρύθηκαν κι άλλες. Έντονη ασφαλιστική δραστηριότητα αναπτύχθηκε στην Οδησό. Στην Κωνσταντινούπολη ιδρύθηκαν οι εταιρείες 'ΕΛΛΑΣ', 'ΠΗΓΑΣΟΣ', 'ΑΙΟΛΟΣ', 'ΨΑΡΑ' και στη Σμύρνη η 'ΑΣΙΑΤΙΚΗ'. Έπειτα ξεκινά η εξέλιξή της στον ελλαδικό χώρο και χωρίζεται σε έξι χρονικά μέρη. Το πρώτο από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους ως το 1850, το δεύτερο από το 1851 έως τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, το τρίτο από 1915 έως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, το τέταρτο από 1940 έως το 1970, το πέμπτο από το 1970 έως το 1984 και το έκτο από το 1985 έως σήμερα. Σε όλη αυτή την αναπτυξιακή πορεία σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν η απελευθέρωση των Ελλήνων από τους Τούρκους, ο Α' και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, η απελευθέρωση των Ελλήνων από Γερμανούς και Ιταλούς, ο νόμος ν. δ. 400/1970 «περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως», η προσπάθεια προσαρμογής στα οικονομικά δεδομένα της Ευρώπης τα παρόντα έτη.

3.6 Ασφαλιστική αγορά στον ελλαδικό χώρο (1828-1850)

Επίδραση ασφαλιστικής αγοράς της δυτικής Ευρώπης

Οι ασφαλιστές έχουν αποχωρήσει πλέον από το προσκήνιο λόγω της κυριαρχίας των εταιριών. Η εισαγωγή στη ναυτιλία των πλοίων με ατμό δημιούργησε αύξηση των ζημιών

γιατί η κατασκευή τους δεν ήταν πολύ καλή και τελειοποιημένη. Έτσι οι εταιρείες που δεν ήταν πολύ μεγάλες μειώθηκαν. Κάπως έτσι ξεκινά η νομοθετική ρύθμιση των ασφαλίσεων.

Εξέλιξη ελληνικής ναυτιλίας (μετά την επανάσταση)

Στον τομέα αυτό η Ελλάδα επούλωσε γρήγορα τις πληγές της. Με τη ναυτιλία επανήλθε στην πρώτιστη κατάστασή της (πλούτη, τέχνες). Δημιουργήθηκαν νέα ναυπηγία ενώ ο στόλος είναι εξαιρετα καλός. Και οι Έλληνες του εξωτερικού βοηθούσαν προς την κατεύθυνση ανάπτυξης της ναυτιλίας. Σύρος και Πειραιάς αποτέλεσαν σημαντικά σημεία του εμπορίου ενώ κυρίαρχοι ήταν οι Έλληνες στο εμπόριο σίτου στη Μαύρη Θάλασσα. Η ναυτιλία αντιμετώπισε μία κρίση που οφείλονταν στην εισαγωγή των ατμόπλοιων που η ονομασία του πρώτου ήταν 'Καρτερία', και του πολέμου της Κριμαίας. Πολύ γρήγορα όμως υπήρξε ανάκαμψη με αγορά ατμόπλοιων από το εξωτερικό.

Ασφαλιστική αγορά και ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα εφαρμόστηκε ο κώδικας εμπορίου της Γαλλίας(1807), που εφαρμόζονταν και στην Κωνσταντινούπολη από το 1814. Το ναυτικό δάνειο αφορούσε ο νόμος των Σπετσών(1814) και της Ύδρας(1818).

Στο διάστημα 1830 με 1910 ιδρύθηκαν 64 εταιρείες από τις οποίες πολύ λίγες διασώθηκαν. Οι υπόλοιπες σταμάτησαν την λειτουργία τους ή κήρυξαν πτώχευση. Γενικά μετά το 1830 έγιναν και άλλες προσπάθειες με αρχή τη Σύρο στην οποία η εξελικτική πορεία ήταν σημαντική. Το 1825 ιδρύθηκε το «ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ» και το 1828 η «ΕΛΛΑΣ» στη Σύρο.

Το 1829 στην Ερμούπολη(Σύρος) ιδρύθηκε η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ». Πρόκειται για μία ανώνυμη εταιρεία μετόχων με 750.000 γρόσια κεφάλαιο και χωρίζονταν σε 500 μερίδες. Οι διοικητές του ήταν τρεις. Δεν είχαν μισθό και είχαν θητεία έξι μηνών. Οι Α.Νίκας και Γ.Ψύχας ήταν οι πρώτοι διοικητές και αυτοί που δημιούργησαν την πρώτη «Γενική Συνέλευση των συμβολαίων»(8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1830, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ όπως αναφέρει και η «ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» το έτος Ε' με αριθμό 47, 17 στις 17/6/1830).

Στη Σύρο, στην οποία ευνοούσαν οι καλές οικονομικές συνθήκες, ιδρύθηκαν το 1830 η «ΦΙΛΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ» με πρώτο διοικητή τον Χιώτη Λουκά Ράλλη, ο «ΕΡΜΗΣ» κ. α..

Στην Πάτρα το 1836 ιδρύθηκε η «ΑΧΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΟΠΛΟΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ΤΟ 1839 ΣΤΗΝ Αθήνα η «ΕΛΠΙΣ» η οποία αποζημίωνε για τις μεταφορές, το 1842 υπήρξε εγκατάσταση της επιχείρησης «ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που αφορά την προστασία από φωτιά.

Επίσης ιδρύθηκαν οι παρακάτω ασφαλιστικές επιχειρήσεις από το 1841 έως το 1850: «ΑΙΟΛΟΣ» (1840), «ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ»(1841), «ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΙ»(1842), Ο ΤΡΙΤΩΝ(1844), «Η ΝΕΑ ΦΙΛΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ(1849)».

3.7 Ασφαλιστικές εταιρείες στον ελλαδικό χώρο (1851-1914)

Περίοδος 1850-1890

Σύρος και Πάτρα μετά το 1850

Το έτος 1856 ιδρύονται δύο εταιρείες ασφάλισης στην Πάτρα και δύο στην Σύρο. Στην Πάτρα ο «ΜΙΑΟΥΛΗΣ»(1860), «ΣΩΤΗΡ»(1858), «ΠΑΤΡΑΙ»(1849). Στην Σύρο που συνέχιζε να ευνοεί την ασφαλιστική δραστηριότητα ιδρύονται η «ΟΜΟΝΟΙΑ»(1861), «ΑΡΜΟΝΙΑ»(1865).

«ΦΟΙΝΙΞ»

Ιδρύθηκε μετά από διάταγμα Βασιλικό την ημερομηνία 2/5/1857 και διαδραμάτισε ιδιαίτερο ρόλο ο Γεώργιος Σταύρου. Η εταιρεία ασχολούνταν με θέματα πυρός μέχρι το 1857 όπου προστέθηκαν και οι κίνδυνοι της θάλασσας. Το κεφάλαιο αρχικά ήταν 2.000.000 μετοχές με όνομα κατοχής. Με την προσθήκη των θαλάσσιων κινδύνων αυξήθηκε στα 3.000.000. Τον Απρίλη του 1978 η ασφαλιστική επιχείρηση ανέλαβε τους κινδύνους χερσαίων μεταφορών και τους κινδύνους λιμνών και ποταμών που έφερε αύξηση κεφαλαίου στα 3.500.000. Από το 1885 αναλαμβάνοντας να παρέχει ναυτικά δάνεια είχε κεφάλαιο 920.000 δραχμές. Ήταν η κυρίαρχη εταιρεία στις ασφαλίσσεις κινδύνων πυρός με τη συγχώνευση με την ναυτική τράπεζα «Αλκυών». Στο διάστημα όμως 1871-1885 και ενώ δεν υπήρχε ανταγωνισμός ιδρύονται οι εταιρείες «ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ» και «ΑΓΚΥΡΑ» να τον

επαναφέρουν. Χάνει σταδιακά την δύναμή της και μετά το 1885 αρχίζει η πτωτική της πορεία για να πτωχεύσει τελικά.

«ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ» και «ΑΓΚΥΡΑ»

Ο «ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ» ιδρύεται στον Πειραιά, το έτος 1869 και η βγήκε στο προσκήνιο από την Κεφαλλονιά. Διευθυντής της εταιρείας ήταν ο Ι.Σκαλτσούνης. Ασχολείται με την ασφάλεια για τους κινδύνους των μεταφορών στη θάλασσα ενώ το 1872 αναλαμβάνει και την ασφάλεια για κινδύνους από πυρκαγιά. Το κεφάλαιό της είναι 4.000.000 φρ. χρυσά και το 1876 15.000.000 φρ. χρυσά και διαιρείται σε 75.000 μετοχές. Το 1979 το υπάρχον κεφάλαιο διαιρείται σε 37.500 μετοχές. Έχει επεκταθεί σε Λονδίνο, Μασσαλία, Ρουμανία. Τελικά έκλεισε διότι το κεφάλαιο της επιχείρησης δεν υπήρχε πια. Η «ΑΓΚΥΡΑ» ιδρύθηκε στην Αθήνα, το έτος 1869. Ασχολήθηκε με την ασφάλεια για τους κινδύνους πυρός. Άνθισε την περίοδο 1870 με 1880 και τελικά έκλεισε με διενέργεια εκκαθάρισης.

Τερματισμός λειτουργίας ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων και αίτια

Αν αφήσουμε την ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ οι επιχειρήσεις για τους εκάστοτε λόγους έπαυαν να λειτουργούν. Αιτίες του γεγονότος αυτού ήταν πως η οργάνωση δεν βασιζόνταν σε γερές βάσεις, δεν υπήρχε γνώση υποστηριζόμενη από επιστημονικά κριτήρια και πείρα, η παράδοση στο χώρο ήταν περιορισμένη, οι αρνητικές επιπτώσεις από τον σκληρό ανταγωνιστικό αγώνα με άλλες εγχώριες ή ξένες ασφαλιστικές εταιρείες, η μείωση δραστηριοτήτων ασφάλισης θαλάσσιων κινδύνων, έλειπε το μετοχικό κεφάλαιο.

Οφέλη ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Συνέβαλαν στην ανύψωση του εμπορικού στόλου της Ελλάδος και του πνεύματος και πολιτισμού του τόπου. Αξίζει να σημειωθεί πως η ασφαλιστική επιχείρηση της Σύρου παρείχε το 10% από τα κέρδη κάθε έτους στο γυμνάσιο της πρωτεύουσας(με βάση το καταστατικό). Το διάστημα 1850- 1875 βοηθήθηκε η ασφάλιση σε θαλάσσιους κινδύνους με την ανοδική πορεία ιστιοφόρου ναυτιλίας.

Ίδρυση και πορεία

Η Εθνική Ασφαλιστική ιδρύθηκε στις 15 Ιουνίου 1891, με Βασιλικό Διάταγμα. Η ίδρυσή της πραγματοποιήθηκε από τις τράπεζες της εποχής εκτός της 'Ιονικής Τράπεζας'. Ήταν η 'Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος' (50%), η 'Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως' (20%), η 'Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας' (10%), η 'Γενική Πιστωτική Τράπεζα' (10%), η 'Τράπεζα Βιομηχανικής Πίστεως' (10%).

Η δημιουργία της Εθνικής Ασφαλιστικής αποτέλεσε τη βάση της ανάπτυξης του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα σε γερά θεμέλια, απέκτησε ένα χαρακτήρα αξιόπιστο απέναντι στην κοινωνία και κέρδισε το ενδιαφέρον της ενώ τα ποσά που έβγαιναν από την εταιρεία περιορίστηκαν. Άρχισε σταδιακά η διαμόρφωση ασφαλιστικής συνείδησης για την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου. Η Εθνική Ασφαλιστική ανέλαβε την προστασία από τους κινδύνους πυρός, εκρήξεων και ασχολήθηκε επίσης με τους κινδύνους των μεταφορών και την ασφάλιση ζωής. Αργότερα όμως παρουσιάστηκαν ζημιές με αποτέλεσμα η Εθνική Ασφαλιστική να περάσει κάποια κρίση. Οι ζημιές το 1897 έφτασαν τις 2.262.052. Για να αντιμετωπιστεί σταμάτησε η ανάληψη όλων των κινδύνων, περιορίστηκε το κεφάλαιο της εταιρείας ενώ δεν ασχολούταν πια με τις ασφαλίσσεις ζωής (25 Φεβρουαρίου 1898, με Βασιλικό Διάταγμα). Στις 25 Φεβρουαρίου 1901 η διοίκηση διακρίνεται σε αυτή της ασφάλισης πυρός και σε αυτή της θαλάσσιας ασφάλισης. Στα σπίτια τα οποία ήταν ασφαλισμένα τοποθετούνταν και οι ανάλογες πινακίδες οι οποίες και απέτρεπαν τους εμπρηστές.

Η εξέλιξή της το 1898 και μετά

Η Εθνική Ασφαλιστική συνέχισε την πορεία και τη δράση της με στο χώρο της ιδιωτικής ασφάλισης. Τα αποτελέσματα ήταν πολύ καλά και κέρδισε πάλι την εμπιστοσύνη της κοινωνίας. Η αγορά της ασφάλισης σηματοδεύτηκε ιστορικά από την εταιρεία αυτή που συνεχίζει την λειτουργία της μέχρι και σήμερα.

3.8 Ίδρυση ασφαλιστικών εταιρειών (1900-1914)

« ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ»

Η εταιρεία αυτή ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1902. Η λειτουργία της βασίζονταν στο 'tontinae', ένα σύστημα που όταν θα περνούσε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα θα καταβάλλονταν οι τόκοι και το κεφάλαιο σε όσους είχαν ζήσει. Όσον αφορά το καταστατικό της ήταν όμοιο με αυτό της 'La Mutuelle de France et des Colonies' που ήταν αλληλασφαλιστική εταιρεία της Γαλλίας. Σκόπευε στη δημιουργία τοντιακής ένωσης θανάτου και επιβίωσης. Υπήρχε διάκριση των συνεταιρισμών αμοιβαίων ασφαλίσεων επί ζωής σε συνεταιρισμούς σε περίπτωση ζωής και θανάτου. Οι συνεταιρισμοί ζωής σχηματίζονται κάθε χρόνο με κάποια χρήματα που δίνουν οι ασφαλιζόμενοι. Με το πέρας δώδεκα ετών κλείνει ο συνεταιρισμός και μοιράζεται το κεφάλαιο. Οι συνεταιρισμοί θανάτου όριζαν πως στην περίπτωση αυτή υπήρχε χάσιμο των ασφαλιστρών. Υπήρχε όμως η περίπτωση να μην χαθούν εάν αυτός που ήταν ασφαλισμένος για περίπτωση ζωής ήταν και για θανάτου. Η «ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ» γνώρισε άνθιση και βοήθησε στην οικονομία και την άνοδό της. Τελικά μετά την πάροδο εννέα ετών πτώχευσε. Το σύστημα των τοντινών παρουσίαζε αδυναμίες και οι εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες.

«ΑΝΑΤΟΛΗ»

Η ασφαλιστική εταιρεία «ΑΝΑΤΟΛΗ» ιδρύθηκε στην Αθήνα, το έτος 1906. Η λειτουργία της και οι δραστηριότητές της φρόντιζαν να εξασφαλίσουν τις οικογένειες στις οποίες πέθαινε ο οικογενειάρχης. Διαμορφώθηκε σε ανώνυμη εταιρεία με κεφάλαιο μετόχων 1.000.000 δραχμές. Αυτό πραγματοποιήθηκε το έτος 1908. Η εταιρεία είχε συμβολή στην οικονομική άνοδο και στην άνοδο γενικά των ασφαλίσεων στη χώρα. Έτσι σημειώνεται αύξηση του κεφαλαίου των μετόχων σε 2.000.100 δραχμές(έτος 1925). Μετά σταματά τις δραστηριότητές της με εκκαθάριση.

3.9 Ιδιωτική ασφάλιση την περίοδο 1914-1970

Στα χρόνια αυτά διαδραματίζονται οι ενάρξεις του Α' και Β' Παγκοσμίων Πολέμων. Στον τομέα της ασφάλισης ιδρύθηκε ένας σημαντικός αριθμός ασφαλιστικών ξένων και ελληνικών εταιρειών. Είκοσι τρεις ελληνικές και εκατόν δέκα σε σύνολο μαζί με τις ξένες. Η ιδιωτική ασφάλιση είχε βοήθεια από κάποιες ρυθμίσεις νομοθετικές που την ευνοούσαν, από την βιομηχανία που εξελίχθηκε σημαντικά, από την γενικότερη εξέλιξη του εμπορίου και από τους ασφαλιστές οι οποίοι με τις ενώσεις τους δημιούργησαν ευνοϊκή αγορά.

Ναυτιλιακή εξέλιξη

Με τον τερματισμό του Α' Παγκοσμίου Πολέμου σημειώνεται μείωση του εμπορικού στόλου από άποψη χωρητικότητας. Αυτό εξηγείται καθώς χρησιμοποιούνταν από συμμαχικές χώρες τα ελληνικά πλοία, πλοία διαφόρων χωρών και γερμανικά υποβρύχια δεν υπάκουαν το διεθνές δίκαιο και ανεξέλεγκτες πωλήσεις ελληνικών πλοίων. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι πως το 1919 οι Έλληνες είχαν στην κατοχή τους 228 ατμόπλοια. Η πολιτεία λοιπόν προχώρησε στην εφαρμογή ρυθμίσεων για να σταματήσει η κατάσταση αυτή. Η προσπάθειά της είχε αποτελέσματα. Επίσης σημειώθηκαν και αργοπορίες στις αποζημιώσεις για τα ελληνικά ατμόπλοια που χρησιμοποιήθηκαν στον πόλεμο και στην Μικρά Ασία. Με βάση λοιπόν τα παραπάνω για όσα συνέβαιναν στη ναυτιλία γίνεται κατανοητό πως δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις για πολύ καλή πορεία της ασφάλισης των θαλάσσιων κινδύνων.

Με την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η χώρα απარიθμούσε πεντακόσια ενενήντα πλοία εμπορικά. Η ελληνική σημαία κατείχε την θέση εννιά με βάση την χωρητικότητα των πλοίων. Στην Ελλάδα όμως σε αντίθεση με τις άλλες χώρες που τα πλοία ήταν νέα, με μεγαλύτερα οφέλη και πιο γρήγορα, ήταν παλαιότερων ετών. Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ζητούσε πλοία να έχουν μεγάλους χώρους, τους οποίους είχαν τα ελληνικά πλοία. Έτσι σημειώθηκε άνοδος των ασφαλίσεων.

3.10 Εταιρείες που ιδρύθηκαν

Το έτος 1917 ιδρύθηκαν οι «ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», από την Ιονική τράπεζα.

Το έτος 1920 ιδρύθηκε η «ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗΣ», από την τράπεζα Εθνικής Οικονομίας. Είχε κεφάλαιο μετόχων ένα εκατομμύριο και το 1925 δύο εκατομμύρια. Ασχολήθηκε με ασφάλειες ζωής. Η πορεία της ήταν άκρως πετυχημένη και οι δραστηριότητες και η οργάνωσή της βασίστηκαν σε επιστημονικά δεδομένα.

Μετά το 1920 η συγκέντρωση και αύξηση του αστικού πληθυσμού, η αύξηση των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών οδήγησαν στην αύξηση των ασφαλίσεων πυρός.

Το 1928 ιδρύθηκε η ασφαλιστική «Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗΣ». Ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις που αφορούσαν την ζωή.

Το 1928 ιδρύθηκε η ασφαλιστική «ΦΟΙΝΙΞ» και η ασφαλιστική «ΑΣΤΗΡ». Για την «ΦΟΙΝΙΞ» πρωτοστάτησαν οι τράπεζες της Εθνικής και της Εμπορικής και για την «ΑΣΤΗΡ» η τράπεζα Αθηνών.

Εξέλιξη μεταφορικών ασφαλειών

Οι ασφάλειες μεταφορών αναπτύχθηκαν ιδίως εντός συνόρων. Οι μεταφορές στο οδικό δίκτυο βελτιώθηκαν. Καμία εξέλιξη δεν υπάρχει στις θαλάσσιες. Κι αυτό γιατί οι Έλληνες προτιμούσαν τις ξένες θαλάσσιες ασφαλίσεις.

Περίοδος 1940-1970

Πριν αρχίσει ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος οι ασφαλιστικές εταιρείες στην Ελλάδα ανέρχονταν στις εκατό. Έπειτα ο πόλεμος αυτός έχει συνέπεια όχι μόνο την στασιμότητα της ασφαλιστικής εξέλιξης αλλά πορεία της προς τα πίσω.

Εξέλιξη ναυτιλίας

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος δεν ευνόησε καθόλου τον τομέα της ναυτιλίας αλλά αντίθετα έδρασε ζημιογόνα. Από τον εμπορικό στόλο της Ελλάδος ένα ποσοστό της τάξεως του 74,7% δεν το διέθετε πια. Άλλες χώρες όμως όπως η Βρετανία έχασε ένα ποσοστό της τάξεως του 17%. Τα πράγματα, οι καταστάσεις και η πολύ δύσκολη προσπάθεια αποκατάστασης και αναδιοργάνωσης έφεραν την μείωση, και κατά συνέπεια την πτωτική πορεία των θαλάσσιων ασφαλίσεων.

Η ασφάλιση στην κατοχή

Άρχισε να σημειώνεται αύξηση της θαλάσσιας ασφάλισης έπειτα από το 1945. Στον τομέα που αφορά τις αποζημιώσεις παρατηρείται πως το 1945 ήταν 63.000.000 και το 1951 15.035.000.000. Στην Ελλάδα υπήρχαν πλέον πενήντα τέσσερις ελληνικές ασφαλιστικές και ογδόντα έξι ξένες. Η τεράστια άνοδος των ασφαλίσεων υπήρξε γιατί στην κατοχή ξένες εταιρείες ίδρυσαν ελληνικές και οι συνθήκες της κατοχικής περιόδου ευνοούσαν την εύκολη ίδρυσή τους. Οι ασφαλιστικές εταιρείες προσέφεραν την βοήθειά τους και υποστήριξαν τους Έλληνες την δύσκολη εκείνη εποχή (παροχή ρούχων, τροφίμων κ.α.).

Αξίζει να σημειωθεί πως οι δυνάμεις της κατοχής έδωξαν την «ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ» από το μέγαρο στο οποίο στεγάζονταν και λειτουργούσαν δικές τους υπηρεσίες.

3.11 Η κατάσταση μετά τον πόλεμο

Μετά τον πόλεμο δεν υπήρχε θετική εξέλιξη στον τομέα των ασφαλίσεων. Η οικονομία της χώρας ήταν ιδιαίτερα ασταθής, το εθνικό νόμισμα έχασε την αξία του και ο γενικότερος βαθμός εξέλιξης ήταν πολύ αργός. Η άσχημη κατάσταση των οικονομικών οδήγησε τους τομείς ασφαλίσεων στη μιζέρια. Φυσικό επακόλουθο ήταν οι ασφαλισμένοι να δείχνουν την απογοήτευσή τους για την αναξιοπιστία των εταιρειών. Αποτέλεσμα είναι το ενδιαφέρον να μετατοπίζεται στις ξένες ασφαλιστικές εταιρείες όπου απευθύνονταν οι Έλληνες για να εξυπηρετηθούν.

Ανοδική ασφαλιστική πορεία

Στη διάρκεια των χρόνων μετά τον πόλεμο υπάρχει μια δραστηριότητα στις προσπάθειες ανασυγκρότησης. Σιγά-σιγά παρουσιάζεται εξέλιξη και στις ασφαλίσεις που κατευθύνεται από το σύστημα των τραπεζών. Επίσης παρατηρείται πως μπαίνουν σταδιακά στη μάχη με τις ξένες εταιρείες (74,25% τα ασφάλιστρα των ελληνικών εταιρειών στο σύνολο). Οι τραπεζικές ασφαλιστικές εταιρείες φαίνεται πως υπερέχουν των ιδιωτικών ασφαλίσεων οι οποίες συναντούν εμπόδια στο Ν. Δ. 400/1970 ‘περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως’ στον οποίο δεν ορίζεται καμία συνεργασία μεταξύ τους.

Ιδιαίτερη ανάπτυξη παρουσιάζουν οι τομείς ασφαλίσεων που αφορούν τους κινδύνους πυρός και μεταφορών. Η ανάπτυξη των μεταφορών αναπτύχθηκε παράλληλα με την ανάπτυξη της οικονομίας, των εισαγωγών, των εξαγωγών και της βελτίωσης και εξάπλωσης του οδικού δικτύου. Οι ασφαλίσεις για τους κινδύνους πυρός ευνοήθηκαν από την ανάπτυξη της τεχνολογίας, του εμπορίου, της βιομηχανίας.

Μέσα στο 1950 οι αυξημένοι ρυθμοί εισαγωγής αυτοκινήτων οδήγησε στην εμφάνιση του θεσμού ασφάλισης αυτοκινήτων. Ο νόμος 4147/61 όριζε τα ‘περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως έναντι της αστικής ευθύνης από αυτοκίνητα οχήματα’(ευρωπαϊκή σύμβαση). Το 1976 υπήρξε ψήφιση του νόμου 489 όπου υπάρχει η υποχρέωση ασφάλισης από ατυχήματα για αστική ευθύνη των οχημάτων. Η ισχύς ξεκινούσε από την 1/1/1978. Η εξέλιξη του θεσμού ήταν σπουδαία.

Το Νοέμβρη του 1956 ο «ΦΟΙΝΙΞ» συμπεριέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής. Το ίδιο έκαναν μετά η ΕΘΝΙΚΗ, ο ΑΣΤΕΡΑΣ, η ΙΟΝΙΚΗ. Οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες το 1969 είχαν 1.350.000.000 δραχμές ασφάλιστρα και οι ξένες 381.000.000.

3.12 Η Ιδιωτική ασφάλιση από το 1970 και μετά

Περίοδος 1970-1985

Ιδιαίτερη συμβολή στην εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς υπήρξε από το νομοθετικό διάταγμα 400/1970 ‘Περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφαλίσεως’. Το 1970 οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες ήταν σαράντα και οι ξένες εξήντα τέσσερις. Οι εταιρείες των

Ελλήνων άρχισαν να γίνονται περισσότερες. Οι διάφοροι ασφαλιστές, εφοπλιστές, επιχειρηματίες που τις ίδρυσαν αποτέλεσαν αίτια. Οι ασφαλιστές επιζητούσαν να καταξιωθούν στο χώρο της ασφάλισης και να ανέβουν εργασιακά. Οι επιχειρηματίες ήθελαν να αναπτυχθούν στον οικονομικό τομέα με επέκταση δραστηριοτήτων. Οι εφοπλιστές για να καλύψουν συγγενικά και δικά τους πλοία. Οι ασφαλιστικές αυτές επιχειρήσεις δεν είχαν καλή πορεία. Οι ασφαλιστές που βασίζονταν στο νόμο, την καλή οργάνωση και ήταν καλυμμένοι οικονομικά δεν χάθηκαν.

Ασφάλιση ζωής

Η ασφάλιση ζωής μεταξύ 1960-1970 αναπτύχθηκε και συνέβαλε στο γεγονός αυτό πως το βιοτικό επίπεδο ανέβηκε, πως η οικονομία είναι στον σωστό δρόμο και οι διάφορες κοινωνικές μεταβολές. Παρουσιάστηκε επίσης ο θεσμός των οργανωμένων μονάδων πωλήσεων όπως αυτοί των χωρών με πρόοδο.

Ασφαλιστικές εταιρείες ζωής

Η «INTERAMERICAN» , που το 1971 έγινε ανώνυμη εταιρεία αποτελεί μία ασφαλιστική εταιρεία που βοήθησε την αγορά της χώρας να γνωρίσει καλύτερα την ασφάλιση ζωής.

Άλλες ασφαλιστικές εταιρείες ζωής είναι η «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ», η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ» κ.α..

Οι μεγάλες εταιρείες δεν συνάντησαν προβλήματα όσον αφορά τα καινούργια δεδομένα που διαμορφώθηκαν μεταξύ του 1970 και του 1980. Τα περισσότερα ασφάλιστρα αφορούσαν τις ασφαλίσσεις ζωής.

Ξένες εταιρείες ασφάλισης ζωής με δράση στην Ελλάδα είναι η «ALICO», «ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΖΩΗΣ», «METROLIFE ΖΩΗΣ» κ.α..

Ασφάλιση αυτοκινήτου

Όσον αφορά τις ασφαλίσσεις των αυτοκινήτων, τα ασφάλιστρά τους κατέχουν τη δεύτερη θέση. Καθορίζονται όχι από τις ίδιες τις εταιρείες αλλά από το Υπουργείο Εμπορίου. Το ποσό της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί είναι αρκετά μεγάλο. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ασφάλισης για αστική ευθύνη αποτελεί θετικό στοιχείο αν

λάβουμε υπόψη την πραγματοποίηση πολλών ατυχημάτων που πρέπει να καλύψει η ασφαλιστική. Ο τομέας αυτός ασφάλισης αναπτύσσεται πολύ γρήγορα γεγονός που οφείλεται και στον μεγάλο αριθμό πωλήσεων στη χώρα.

«Επικουρικό Κεφάλαιο ασφάλισης ευθύνης από ατυχήματα αυτοκινήτων»

Οι ασφαλιστικές εταιρείες προχώρησαν στη σύστασή του το 1976 και αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Καλύπτει την αστική υποχρεωτική ευθύνη ατυχημάτων που προκαλούν τα αυτοκίνητα. Αποζημιώνει τις σωματικές βλάβες, τις υλικές ζημιές των αυτοκινήτων, τις ζημιές λόγω θανάτου αυτοκινήτων που η εταιρεία που ήταν ασφαλισμένα έχει πτωχεύσει, έχει ανακληθεί η άδεια που της επιτρέπει να λειτουργεί ή το αυτοκίνητο είναι ανασφάλιστο. Και αποζημιώσεις για ζημιές λόγω θανάτου, για σωματικές βλάβες που προκαλεί αυτοκίνητο όπου ο υπαίτιος δεν είναι γνωστός. Διοικείται από άτομα ασφαλιστικών εταιρειών. Τα ποσά των αποζημιώσεων είναι ανάλογα με τα ασφάλιστρα που τα ορίζουν.

Ασφάλιση πολύ σύνθετων κινδύνων (πολυασφαλιστήρια)

Από την ονομασία τους γίνεται φανερό πως καλύπτουν πολλούς, μεγάλους και πολύ-σύνθετους κινδύνους που δημιουργούν παράγοντες όπως η ανάπτυξη της βιομηχανίας, της τεχνολογίας, του εμπορίου. Λόγω της έκτασης των κινδύνων υπάρχει συνεργασία των ασφαλιστικών εταιρειών μεταξύ τους. Επίσης παρατηρείται να ασφαίζονται σε άλλες εταιρείες ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές.

3.13 Πορεία διάφορων μορφών ασφάλισης

Ασφάλιση αστικής ευθύνης

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης πήρε χαρακτήρα υποχρεωτικό μετά το 1850 λόγω αλλαγών που υπήρξαν στην τεχνολογία, την κοινωνία, την οικονομία, την επιστήμη. Με την ανάπτυξη λοιπόν της τεχνολογίας και της επιστήμης οι κάτοχοι αγαθών ήθελαν να τα

διασφαλίσουν. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας ενισχύθηκε και από τα ατυχήματα που γίνονταν σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες.

Υπήρχε ασφάλιση αστικής ευθύνης για ατυχήματα που προκαλούνταν από αυτοκίνητα και μηχανές. Αργότερα παρουσιάζεται και η ασφάλιση για ατυχήματα από σιδηροδρόμους (εκτός των περιπτώσεων να υπήρχε υπαιτιότητα του θύματος ή λόγος που δεν μπορούσε να το αποτρέψει). Νομοθετική ρύθμιση στην Ελλάδα υπήρξε το 1839 για αστική ευθύνη πυρός ενώ πιο μετά και θαλάσσιων ατυχημάτων.

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης ορίζονταν από τα άρθρα 196 και 217 του εμπορικού νόμου μετά το 1910 και το νόμο ΓΨΙΖ' και του άρθρου 269 του ιδιωτικού ναυτικού δικαίου, παράγραφος 2. Όσον αφορά τη γενική αστική ευθύνη αυτή ορίζεται από τον εμπορικό νόμο με αναφορά κάποιων διατάξεων. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης έχει υποχρεωθεί να γίνεται στην Ελλάδα σύμφωνα με το νόμο 314 (1976).

Πιστώσεις εξαγωγών

Πρόκειται για την ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων. Το έτος 1975 υπήρξε θεσμική ρύθμιση (ν. 225) και πραγματοποιούνταν από το 'Κεφάλαιον Ασφαλίσεων Πιστώσεων Εξαγωγών', που επρόκειτο για ένα Κρατικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Νέα ρύθμιση άλλαξε την παλιά με τη 'Σύσταση Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων'(1976). Πρόσφερε στην άνοδο των οικονομικών δεδομένων και των εξαγωγών.

Άλλες μορφές ασφάλισης

Μία άλλη μορφή ήταν η ασφάλιση της οδικής βοήθειας και της νομικής προστασίας που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα. Επίσης με νομοθετική ρύθμιση το 1971 (νομοθετικό διάταγμα 551) δημιουργείται η 'Ελληνική Κοινοπραξία Ασφαλίσεως Πλοίων και Αεροσκαφών', που αποτελούνταν από ασφαλιστικές εταιρείες και αφορά την ασφάλιση πλοίων και αεροσκαφών από ιδιωτική επιχείρηση. Παραμένει χωρίς δράση.

3.14 Ταξινόμηση ασφαλίσεων και σχετικές εργασίες (1984)

Υπάρχουν περιπτώσεις κάλυψης της κοινωνικής από την ιδιωτική ασφάλιση. Ασφαλιστικές εταιρείες καλύπτουν για παράδειγμα προγράμματα συνταξιοδότησης, περίθαλψη σε νοσοκομείο και από ιατρό, παροχή βοήθειας σε περίπτωση ασθένειας, αναπηρίας κ.α..

Ασφάλιση ζημιών

Περιλαμβάνει: α) ατυχήματα (και εργατικά, επαγγελματικές ασθένειες), β) ασθένειες, γ) χερσαία οχήματα (όχι τα σιδηροδρομικά), δ) σιδηροδρομικά οχήματα, ε) αεροσκάφη, στ) πλοία (σκάφη ποταμών, λιμνών, θαλασσών), η) μεταφερόμενα εμπορεύματα, θ) λοιπές ζημιές αγαθών, ι) πυρκαγιά και στοιχεία της φύσης, κ) αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα, λ) αστική ευθύνη από θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη μ) αστική ευθύνη από αεροσκάφη, ν) γενική αστική ευθύνη, ξ) διάφορες χρηματικές απώλειες, ο) εγγυήσεις, π) πιστώσεις, ρ) νομική προστασία (δικαστικά έξοδα, άλλες παρεχόμενες υπηρεσίες), σ) βοήθεια σε πρόσωπα που είναι σε δύσκολη θέση κατά τη μεταφορά ή απουσία από το μέρος που μένουν μόνιμα ή από το σπίτι τους.

Ασφάλιση ζωής

α) Ασφαλίσεις ζωής, β) ασφαλίσεις προσώπων, γ) ασφαλίσεις σωματικών βλαβών, δ) ασφαλίσεις γάμου και γέννησης, ε) ασφαλίσεις ζωής, προσώπων, γάμου, γέννησης που αφορούν επενδύσεις, στ) κεφαλαιοποίηση, η) διαχείριση ομαδικών συνταξιοδοτικών ταμείων, θ) σχετικές δραστηριότητες με την κοινωνική ασφάλιση.

3.15 Ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστική δραστηριότητα

1985 κι έπειτα

Η Ελλάδα στον τομέα της ασφάλισης κινείται με πολύ καλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Διάφοροι παράγοντες που συντελούν σ' αυτό το αποτέλεσμα είναι οι αρκετοί εργαζόμενοι στις ασφαλιστικές εταιρείες, τα κεφάλαια που επενδύονται στην οικονομία κ.α.. Μεγαλύτερη είναι η δραστηριότητα που αναλαμβάνουν οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες σε σχέση με τις ξένες στον ελλαδικό χώρο. Εταιρείες που την εποχή αυτή υπάρχουν είναι η «ΕΘΝΙΚΗ»(η μεγαλύτερη ασφαλιστική), η «INTERAMERICAN» κ.α..

Αναφορές ελληνικών εταιρειών ασφάλισης

1) «ΕΘΝΙΚΗ»

Η «ΕΘΝΙΚΗ» ασφαλιστική εταιρεία είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1891.

2) «ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ-ΜΕΡΙΜΝΑ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1917. Ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις ζημιών.

3) «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.»

Έτος ίδρυσης το 1918. Είναι θυγατρική της Εθνικής και ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσεις.

4) «ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ»

Είναι ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1919 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών

5) «ΦΟΙΝΙΞ»

Έτος ίδρυσης το 1928. Ανέλαβε την ασφάλιση ζωής των ζώων. Το 1937 τις περισσότερες μετοχές της εταιρείας είχαν η Εθνική τράπεζα, η Εθνική ασφαλιστική, η Εμπορική τράπεζα, η Λαϊκή τράπεζα. Το έτος 1942 ανέλαβε κι άλλους τομείς ασφαλίσεων όταν τις περισσότερες μετοχές της είχε η Εμπορική τράπεζα. Το έτος 1987 αγόρασε μετοχές της Ιονικής. Ο Φοίνιξ ασχολήθηκε με τις γενικές ασφαλίσεις και η Ιονική με τις ασφαλίσεις ζωής.

6) «ΑΣΤΗΡ»

Είναι ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1930 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής ενώ μετά επεκτάθηκε και σε άλλες. Ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών από το 1953 όταν και οι περισσότερες μετοχές της άνηκαν στην Εθνική Τράπεζα.

7) «ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ»

Έτος ίδρυσης το 1933. Ανέλαβε την ασφάλιση των μεταφορών, ζωής, πυρός, ατυχημάτων, κλοπής και αργότερα τις ασφαλίσεις ζημιών και ζωής.

8) «ΙΟΝΙΚΗ»

Είναι ανώνυμος εταιρεία που ασχολείται με τις γενικές ασφαλίσεις. Έτος ίδρυσης το 1939, από τις τράπεζες Ιονική και Λαϊκή.

9) «ΕΜΠΟΡΙΚΗ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1940. Ασχολήθηκε με την ασφάλιση ζημιών.

10) «ΜΑΓΔΕΜΒΟΥΡΓΚΕΡ ΕΛΛΑΣ»

Έτος ίδρυσης το 1940(Φωτήλας, Εμπέογλου) και ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις ζημιών.

11) «ΗΛΙΟΣ»

Έτος ίδρυσης το 1941, ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις ζημιών, ατυχημάτων, ασθενειών.

12) «ΣΑΝΑΛΑΙΑΝΣ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής

13) «AGF ΚΟΣΜΟΣ»

Έτος ίδρυσης το 1942 (ως ΚΟΣΜΟΣ ΑΕΓΑ), ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

14) «ΚΟΝΤΙΝΕΝΤΑΛ ΕΛΛΑΣ»

Είναι ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1942 (ως ΠΛΟΙΟΚΤΗΤΑΙ). Έπειτα την αγόρασε η εταιρεία που έχει το όνομα της και η INTERAMERICAN έχει τις περισσότερες μετοχές. Ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

15) «ΛΑΪΚΗ»

Είναι ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1942, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

16) «LE MANS ASSURANCES»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1942, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών και νομικής προστασίας.

17) «ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης 1942, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής(1973) και ζημιών.

18) «ΕΛΒΕΤΙΑ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1943(Νησιώτικη), ανέλαβε τις ασφαλίσεις νομικής προστασίας και γενικής ασφάλισης.

19) «ΕΣΤΙΑ»

Είναι ανώνυμη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1943, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών.

20) «ΠΕΙΡΑΪΚΗ»

Είναι ανώνυμος εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1943, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

21) «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ»

Ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1944, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής. Στην αρχή μέτοχοι ήταν το μετοχικό ταμείο στρατού, η Εθνική, η Ιονική, η Ελληνική και η Εμπορική ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το έτος 1947 μέτοχοι της εταιρείας ήταν τα μετοχικά ταμεία πολιτικών υπαλλήλων του ναυτικού και της αεροπορίας. Το έτος 1950 το μετοχικό ταμείο υπαλλήλων Ελληνικής τράπεζας αναλαμβάνει το 51% των μετοχών και το έτος 1962 το δίνει στην Ευρωπαϊκή Α.Ε. που μετά αλλάζει όνομα σε 'ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑ'. Το έτος 1964 το κεφάλαιο σκαρφαλώνει στο 51%. Το έτος 1970 υπάρχει συνεργασία της επιχείρησης με τον Κοντομηνά και την INSURANCE COMPANY OF NORTH AMERICA και πραγματοποιούν την INTERAMERICAN ζωής. Το έτος 1990 παίρνει την ονομασία ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ.

22) «INTERAMERICAN»

Ιδρύθηκε το 1963 από το Δ.Κοντομηνά. Ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής. Το έτος 1963 εγκαθιδρύεται υποκατάστημα της INTERAMERICAN LIFE από τον Κοντομηνά. Το έτος 1969 ίδρυσε την INTERAMERICAN ΕΠΕ μαζί με την οργάνωση ΤΑΜΠΟΥΡΑ και την συμβολή της INSURANCE CORPORATION OF NORTH AMERICA(CLNA). Το έτος 1971 γίνεται ανώνυμη εταιρεία και το 1973 η οργάνωση ΤΑΜΠΟΥΡΑ προχώρησε στην παραχώρηση του μεριδίου της στην INA. Το 1974 υπάρχει και η θυγατρική INTERTRUST Α.Ε. που το 1987 πήρε το όνομα INTERAMERICAN ζημιών. Το έτος 1980 οι μετοχές της INA δόθηκαν για εξαγορά. Το έτος 1983 υπήρξε επέκταση δραστηριοτήτων στην Κύπρο ενώ το 1987 η εταιρία συνδέθηκε με την UNION DES ASSURANCES DE PARIS.

23) «ΟΡΙΖΩΝ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1964, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών.

24) «ΓΑΛΛΑΞΙΑΣ»

Είναι εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1967, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών ιδίως αυτοκινήτων.

25) «ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΑΕ»

Έτος ίδρυσης το 1967 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις αστικής ευθύνης, αυτοκινήτων, πυρός. Ιδρυτές ήταν οι κάτοχοι αστικών λεωφορείων στην Αθήνα.

26) «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ»

Είναι ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1967, ιδρυτή τον Γ.Νικολαΐδη και ανάλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών. Μεταβίβαση μετοχών υπήρξε στους Ν. και Δ.Νικολαΐδη το έτος 1971.

27) «ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το, ανάλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών. Έλληνες, η BALOISE και DEUTSHER RING είναι μερικοί από τους μετόχους.

28) «ΓΕΩΡΓΙΟΣ Η.ΣΚΟΥΡΤΗΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1970 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις αστικής ευθύνης, μεταφορών, αυτοκινήτων κ.α..

29) «ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έναρξη εργασιών το 1971. Ανέλαβε τις ασφαλίσεις πυρός, μεταφορών, αυτοκινήτων, ατυχημάτων.

30) «ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1972 και ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσεις. Η ίδρυσή της πραγματοποιήθηκε από αλλαγή της ΟΕ ΑΦΟΙ ΚΥΛΠΑΣΗ και μετόχων.

31) «ΕΛΒΕΤΙΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1972 και τόπο την Αθήνα και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών και νομικής προστασίας. Ιδρύθηκε από την επιχείρηση Καραγιώργη ενώ μετά η την εποπτεία είχε ο Σ.Τριανταφυλλάκης.

32) «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ- VICTORIA »

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλίσεων ζωής, με έτος ίδρυσης το 1972 και τόπο την Θεσσαλονίκη. Αρχικά για την ίδρυσή της συγχωνεύθηκαν η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ Α.Ε. και η ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ενώ αργότερα υπήρξε εξαγορά από την VICTORIA που ήταν ασφαλιστική εταιρεία της Γερμανίας.

33) «ΠΟΣΕΙΔΩΝ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1972, με ιδρυτή τον Μελακοπίδη και ανέλαβε τις ασφαλίσσεις πυρός, αστικής ευθύνης, προσωπικών ατυχημάτων, μεταφορών, αυτοκινήτων, κατά παντός κινδύνου.

34) «ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1973 και ανέλαβε τις ασφαλίσσεις ζημιών και ζωής. Η ίδρυσή της πραγματοποιήθηκε από το AMERICAN INTERNATIONAL GROUP και τον Κανελλόπουλο και Αδαμαντιάδη, από την εταιρεία Κανελλόπουλος Αδαμαντιάδης Α.Ε..

35) «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1973 και ιδρυτή τον Π.Μινέττα. Ανέλαβε τις ασφαλίσσεις ζημιών με εξαίρεση τα πλοία και τα αεροσκάφη.

36) «ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1974 και ιδρυτή τον οργανισμό Παλαιολόγου. Το έτος 1975 μέτοχος γίνεται η EAGLE STAR και το έτος 1988 ιδρύεται η ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΖΩΗΣ.

37) «ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ»

Πρόκειται για εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1974 ως INTERTRUST και το 1988 ως INTER AMERICAN.

38) «ΠΗΓΑΣΟΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1974, ανέλαβε τις ασφαλίσσεις πυρός, μεταφορών, γενικών ατυχημάτων και ιδρύθηκε από τον Μ.Παρασκάκη και την ασφαλιστική εταιρεία της Βρετανίας LEGAL & GENERAL.

39) «ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1975 ως ΔΙΑΝΑ ενώ το 1986 πήρε την ονομασία του τίτλου. Ανέλαβε τις ασφαλίσσεις ζημιών και έδρα την πόλη της Θεσσαλονίκης.

40) «ΓΚΟΤΑΕΡΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1975, ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσσεις και ιδρύθηκε από την GÖTTAER VERSICHERUNGSBANK ως θυγατρική της.

41) «ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1975 και ιδρυτή τον Ν.Πλακίδη και ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσσεις.

42) «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1976, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών, ιδρυτής της είναι ο Α.Αποστολάτος και ιδιοκτήτης ο Α.Πανανίδης.

43) «ΑΛΦΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1977 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

44) «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1977, ανέλαβε τις ασφαλίσεις πυρός, μεταφορών, ζημιών, κλοπής, αστικής ευθύνης, νομικής προστασίας, νοσοκομειακής περίθαλψης, εμπιστοσύνης υπαλλήλων, αυτοκινήτων, θραύσης κρυστάλλων, μεταφοράς χρημάτων, χρηματοκιβωτίων, οδικής βοήθειας, προσωπικών ατυχημάτων.

45) «ΔΥΝΑΜΙΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1977.

46) «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης 1977, με ιδρυτές ασφαλιστές και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών

47) «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1977 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών.

48) «ΣΤΑΝΤΑΡ ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1977 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

49) «AGF ΚΟΣΜΟΣ ΖΩΗ Α.Ε.»

Ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής, ιδρύθηκε το έτος 1978 ως AGF HELLAS. Έγινε AGF ΚΟΣΜΟΣ ΖΩΗ Α.Ε. το 1986.

50) «ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΑΕΡΗΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1978 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

51) «ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1978, τόπο την Θεσσαλονίκη και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

52) «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1978, ιδρυτές συνεταιριστικές οργανώσεις και ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσεις και τις ομαδικές και ατομικές ασφαλίσεις.

53) «ΑΓΡΟΤΙΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1980, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών και είχε μετόχους την ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

54) «ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΕΒΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1980 και ιδρυτή την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και ανέλαβε τις ασφαλίσεις πυρός, μεταφορών, προσωπικών ατυχημάτων, αστικής ευθύνης, κλοπής, διαχείρισης συνταξιοδοτικών γραφείων.

55) «ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1980 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

56) «ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1981 ως ΑΡΚΑΔΙΑΝ ΑΕΓΑ και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών. Το έτος 1990 πήρε την ονομασία του τίτλου.

57) «ΕΓΝΑΤΙΑ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1981, ιδρυτή τον Μ.Μίγα και τόπο την Θεσσαλονίκη. Ανέλαβε τις ασφαλίσεις ασθενείας, ζημιών, αστικής ευθύνης, νομικής προστασίας.

58) «CIGNA: ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1981 ως INA HELLAS και έδωσε τις περισσότερες μετοχές της στην INTERAMERICAN του Κοντομηνά. Την ονομασία GIGNA την πήρε όταν συγχωνεύθηκε με την CONNECTICUT GENERAL(1982) και την ονομασία GIGNA HELLAS όταν εξαγόρασε την CRUSADER και την AFIA. Ασχολείται με τις ασφαλίσεις ζωής.

59) «ΠΡΟΟΔΟΣ»

Πρόκειται για εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1982, ανέλαβε μερικούς κλάδους γενικών ασφαλίσεων. Πήρε το χαρτοφυλάκιο της ασφαλιστικής εταιρείας ΠΡΟΟΔΟΣ Α.Ε. για τις γενικές ασφαλίσεις.

60) «INTEPNAΣIONAA EΛΛAΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1983 και ιδρυτές ασφαλιστές.

61) «EYPΩΠH»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών, ιδρύθηκε το 1985 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

62) «GENERALI»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1986 και ιδρυτές την ASSICURAZIONI GENERALI SpA ασφαλιστική εταιρεία Ιταλίας και την Τράπεζα Πίστewς. Πήρε τα χαρτοφυλάκια της ASSICURAZIONI GENERALI που βρισκόταν στην Ελλάδα και της εταιρείας Εμπορικής που αφορούσαν τις ασφαλίσεις ζωής.

63) «AΓPOTIKH»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία ζωής και υγείας, με έτος ίδρυσης το 1987, ιδρυτή την Αγροτική γενικών ασφαλειών και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και ασθένειας.

64) «AKMH»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική εταιρεία ασφαλίσεων κατά ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1987 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

65) «METPOLAIF»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλιστική ελληνική ζωής, με έτος ίδρυσης το 1987, με ιδρυτές επαγγελματίες ασφαλιστές και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και υγείας.

66) «AKMH ZΩHΣ»

Πρόκειται για ελληνική ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1988 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

67) «EΛΛHNOBPETANIKH»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών κατά ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1988, ανέλαβε τις ασφαλίσεις κατά ζημιών και η EAGLE STAR και ο Παλαιολόγος είναι μέτοχοι.

68) «INEPΣAΛONIKA»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης 1988, ιδρυτές 150 μετόχους, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής και προέλευση έχει την INTEPΣAΛONIKA AΛE.

69) «NOPNTCTEPN KOΛONIA EΛΛAΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1988 αφού έκλεισαν τα υποκαταστήματα NORDSTERN ALLGEMEINE και COLONIA VAG. Ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

70) «ΝΟΡΝΤΣΤΕΡΝ ΚΟΛΟΝΙΑ ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλίσεων ζωής, με έτος ίδρυσης το 1988 αφού έκλεισε το υποκατάστημα NORDSTERN LEBEN VAG και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

71) «ΣΒΑΙΤΣ ΛΑΙΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1988 όταν η Δωρική ασφαλιστική άλλαξε και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

72) «ΣΙΤΙ ΛΑΙΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1988 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

73) «ΕΥΡΩΓΚΡΟΥΠ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1989 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

74) «ΕΥΡΩΣΤΑΡ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία κατά ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1989 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

75) «ΚΟΜΜΕΡΣΙΑΛ ΓΙΟΥΝΟΙΝ ΛΑΙΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1989 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

76) «LE MANS VIE»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1989 και ανήκει στις εταιρείες LES MUTUELLES DU NAS ASSURANCE. Πήρε το χαρτοφυλάκιο της ΑΑΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΛΟΨΔ που αφορά τις ασφαλίσεις ζωής με τις οποίες και ασχολήθηκε.

77) «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ- VICTORIA»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1989 και τόπο την Θεσσαλονίκη ως ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΑΕ ΖΗΜΙΩΝ. Όταν την πήρε η εταιρεία ασφαλίσεων της Γερμανίας VICTORIA πήρε την ονομασία του τίτλου και ασχολήθηκε με τις ασφαλίσεις ζημιών.

78) «ΣΚΟΠΛΑΙΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1989, με ιδρυτή την SCOTTISH PROVIDENT ασφαλιστική της Βρετανίας και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

79) «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ»

Πρόκειται για ασφαλιστική εταιρεία ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1990, ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών με εξαίρεση τα αυτοκίνητα και είχε βασικό μέτοχο τον Π.Ψωμιάδη.

80) «UNIVERSAL LIFE ΕΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1990. Το όνομα αυτό το απέκτησε όταν η UNIVERSAL LIFE Κύπρου εξαγόρασε την Ελληνική Πίστη και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

81) «ΛΑΪΚΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1990, με ιδρυτή την Λαϊκή Ασφαλιστική και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

82) «ALLIANZ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών. Βασικοί μέτοχοι είναι η RAS και η ALLIANZ Γερμανίας.

83) «ALLIANZ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλίσεων ζωής, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής. Βασικοί μέτοχοι η RAS και η ALLIANZ Γερμανίας.

84) «AMYNA»

Πρόκειται για ελληνική ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις γενικών ασφαλίσεων. Ιδρυτές είναι ο Σ.Κόκκαλης, ο Κ.Φαρμάκης, ο Κ.Δημητριάδης.

85) «GENERALI HELLAS»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλίσεων ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών. Με βασικούς μετόχους την τράπεζα Πίστεως και την ASSICURAZIONIGENERALI SpA.

86) «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών κατά ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις γενικές ασφαλίσεις. Βασικοί μέτοχοι είναι η Ευρωπαϊκή πίστη και ο Χρ.Γεωργακόπουλος.

87) «INTEPEΛΛΑΣ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία βοήθειας και ζημιών, με έτος ίδρυσης το 1991 και τόπο τη Θεσσαλονίκη και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών και βοήθειας.

88) «INTEPAMERIKAN»

Πρόκειται για ελληνική εταιρεία ασφαλίσεων βοήθειας, με έτος ίδρυσης το 1991 ως INTERASSISTANCE και μετά πήρε την ονομασία του τίτλου. Μέτοχοι η INTERAMERICAN ζωής και INTERAMERICAN ζημιών.

89) «INTEPΛAIΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1997, με έδρα τη Θεσσαλονίκη και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

90) «INTEPNAΣIONAΛ ΛAIΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ασφαλειών ζωής, με έτος ίδρυσης το 1991 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής.

91) «METPΟΛAIΦ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1991 από την METROLIFE Ζωής και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

92) «EΞΠPEΣ ΣEPBIC»

Πρόκειται για ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία, με έτος ίδρυσης το 1992 όταν η EXPRESS SERVICE A.E. EΞYΠHPETHCEΩΣ AYTOKINHHTΩN έγινε ANΩNYMH AΣΦAΛICTIKH ETAIPEIA EΞΠPEΣ ΣEPBIC.

93) «INTEPAMEPIKAN OΔIKH BOHΘEIA»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων, με έτος ίδρυσης το 1992 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών και οδικής προστασίας. Η INTERAMERICAN ελληνική εταιρεία ασφαλιστική βοήθειας και η INTERAMERICAN ελληνική ασφαλιστική εταιρεία ζημιών.

94) «ΠEPΣONAΛ»

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλειών, με έτος ίδρυσης το 1992 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζημιών.

95) «ΦAOY NTE ΦAOY- ΛEMPIEN INTEPNAΣIONAΛ»

Πρόκειται για ανώνυμη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία ζωής, με έτος ίδρυσης το 1992 και ανέλαβε τις ασφαλίσεις ζωής. Ο Αθ.Σακελλάριος και ο Μαλλιωτάκης είναι μέτοχοι.

3.16 Σύσταση ενώσεων από τις ασφαλιστικές εταιρείες

Οι ασφαλιστικές εταιρείες προχώρησαν στη σύσταση ένωσης που την απαρτίζουν όσοι απασχολούνται σε αυτές. Η πρώτη ήταν το έτος 1907 με την ονομασία 'Ένωσις των εν Ελλάδι εργαζομένων κατά πυρός'. Στη συνέχεια υπήρξε σύσταση και άλλων ενώσεων για διάφορους κλάδους ασφάλισης: ο Σύνδεσμος Ασφαλειών Ζωής, η Ελληνική Ασφαλιστική Ομοσπονδία, η Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών, η Ένωση Ασφαλιστών

Ελλάδος, ο Σύνδεσμος Ασφαλιστών Ατυχημάτων. Το έτος 1939 ενώθηκε η παρούσα ένωση με την ένωση 'των εν Ελλάδι εργαζομένων κατά πυρός'. Από τότε δύο περιπτώσεις διάσπασης υπήρξαν.

Ποιοι διετέλεσαν πρόεδροι των ελληνικών ενώσεων

Πρόεδροι διετέλεσαν από την ίδρυσή της, το 1907 και έπειτα οι εξής: Γ.Βικέλας (1906-1911, 1913, 1920), Ι.Γεωργούλης (1912), Σ.Μουσούρης (1921-1922), Σ.Κοντός (1923), Α.Πλυτάς (1924, 1926, 1928), Κ.Ανδρικήδης (1925), Ε.Δροσίνης (1927-1928), Γ.Καλφόγλου (1930), Α.Ζωΐδης (1930-1931, 1938-1940, 1947-1948, 1951-1952), Ν.Τριανταφυλλίδης (1934, 1949-1950, 1955-1956), Στ.Κατσογιάννης (1937), Αλ.Κράλλης (1941, 1944, 1968-1969), Εμ.Χατζηανδρέου (1942-1943, 1959-1963), Γ.Πλοτάς (1953-1954, 1957-1958, 1967), Μ.Μουσούρος (1959), Στ.Μακρυμίχαλος (1964-1967), Αλ.Ταμπουράς (1970-1973), Κ.Ποθητάκης (1973), Ν.Αδαμαντιάδης (1974-1976, 1981-1985), Μ.Παρασκάκης (1977-1981), Ν.Σταματόπουλος (1985-1989), Α.Παλαιολόγος (1989-1992), Λ.Κόκκινος (1992-1993), Μ.Νεκτάριος (1994-1996).

Ποιοι διετέλεσαν πρόεδροι ενώσεων

Πρόεδροι των ενώσεων διετέλεσαν οι εξής: ο Π. Νικολαΐδης από τη 1/07/1983 έως τις 5/07/1989, ο Γ. Παιπέτης από τις 5/07/1989 έως τις 25/01/1990 και ο Λ. Κόκκινος από τις 25/01/1990 έως τις 1/01/1993.

3.17 Ιδιωτική ασφάλιση και νομοθετικές ρυθμίσεις

1835-1970

Η πορεία των νομοθετικών ρυθμίσεων και η πορεία της ιδιωτικής ασφάλισης αναφέρονται σε γεγονότα και εξελίξεις που εξαρτώνται το ένα από το άλλο, είναι αλληλένδετα.

Ο Εμπορικός Κώδικας και οι αλλαγές που υπέστη

Στις 19 Απριλίου του 1835 άρχισε στην Ελλάδα η εφαρμογή του κώδικα εμπορίου της Γαλλίας(1807), του Ναπολέοντειου Εμπορικού Κώδικα ‘CODE DE COMMERCE’. Περιελάμβανε τις ασφαλίσεις θαλάσσιων κινδύνων και όχι των χερσαίων καθώς δεν υπήρχε σχετική ασφάλιση την εποχή εκείνη.

Για εβδομήντα πέντε χρόνια δεν είχε υποστεί κάποια τροποποίηση, γεγονός που πραγματοποιήθηκε το έτος 1910 και αφορούσε αλλαγές στις ασφαλίσεις χερσαίων και θαλάσσιων κινδύνων. Ρυθμίστηκε λοιπόν η χερσαία ασφάλιση, άρθρα 189-225 του νόμου ΓΨΙΖ/17/04/1910. Γράφτηκε σύμφωνα με τον ιταλικό κώδικα, τον γερμανικό, τους βελγικούς νόμους 21/08/1879. Τα άρθρα περιέχουν διατάξεις και διακρίνονται στο κεφάλαιο 1 που αναφέρεται γενικά στους κλάδους, στο κεφάλαιο 2 που αναφέρεται σε διατάξεις που αφορούν τις ασφαλίσεις ζημιών και στο κεφάλαιο 3 που αναφέρεται σε διατάξεις που αφορούν τις ασφαλίσεις ζωής. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν ανέτρεψαν τις διατάξεις της ασφάλισης θαλάσσιων κινδύνων(εμπορικός κώδικας Γαλλίας).

Ενώ η επιτροπή που ανέλαβε τις αλλαγές αυτές μελέτησε και την ασφαλιστική σύμβαση. Επιπλέον διατάξεις για το ασφαλιστήριο του Εμπορικού Νόμου υπήρξαν με νομοθετικό διάταγμα 17/07/1923, 13/08/1923. Στην πορεία όμως με την ανάπτυξη της ασφάλισης και την παρουσίαση περαιτέρω αναγκών έπρεπε ο παραπάνω νόμος να αναπροσαρμοστεί με βάση τα νέα δεδομένα. Αποτέλεσμα ήταν η έναρξη των διαδικασιών που επηρεαζόταν από τους νόμους ‘περί συμβάσεως ασφαλίσεως’ της Ελβετίας 1908, της Γερμανίας 1908, της Αυστρίας 1917, της Γαλλίας 1930. Καταλήγει η προσπάθεια στο προσχέδιο το 1917, στα σχέδια το 1923, 1929, 1933, τα οποία είχαν αναθεωρηθεί. Νέο προσχέδιο υπάρχει το έτος 1948 με 118 άρθρα που περιλαμβάνουν τις ασφαλίσεις για τους κινδύνους ζημιών και προσώπων στο πρώτο από τα τρία βιβλία και σύμφωνα με το νόμο της Γαλλίας και τις θαλάσσιες ασφαλίσεις, 13/07/1930. Όσον αφορά τις θαλάσσιες ασφαλίσεις αυτές ορίζονται πλέον από τον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.

Στην πορεία υπήρξε η πρόθεση που έγινε πράξη να διατυπωθεί ένας καινούργιος εμπορικός κώδικας. Το έτος 1976 τα άρθρα 192-232 διατυπώνονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Τέλος το τρίτο βιβλίο βασίζεται σ’ αυτά (ασφαλίσεις ποσού, χερσαίες ασφαλίσεις ζημιάς).

Νομοθετική πορεία ιδιωτικής ασφάλισης

Ο νόμος ΓΥΠΓ, 22/12/1909 που προστέθηκαν στοιχεία αργότερα με τον νόμο ΓΧΜΣΤ 71.3.1910, έκανε λόγο για την εποπτεία του κράτους στις ασφαλιστικές εταιρείες. Λόγω όμως της αδυναμίας των νόμων αυτών για προστασία υπήρξε ο νόμος 1023/1917 'περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως'. Στον νόμο προβλέπονται οι τρόποι να ιδρυθεί και να λειτουργεί μια ασφαλιστική εταιρεία και οι σχετικές ρυθμίσεις ήταν θετικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Η εποπτεία του κράτους θα πραγματοποιούνταν όταν ιδρύονταν η εταιρεία και στην λειτουργία της. Επειδή όμως τα οικονομικά-κοινωνικά δεδομένα άλλαξαν υπήρχε και η ανάγκη αλλαγών. Έτσι συντάχθηκε ο νόμος 2655 και 2658 και στις 9/09/1925, 20/11/1925, 14/06/1926, 21/09/1926, 13/11/1926 οι νομοθετικές διατάξεις 'περί ιδιωτικών επιχειρήσεων ασφαλίσεων'. Τέλος η εποπτεία δεν ανήκει στο κράτος αλλά στο Υπουργείο Εμπορίου και πλέον μόνο σε ανώνυμες εταιρείες παραχωρείται το δικαίωμα ίδρυσης ασφαλιστικής επιχείρησης.

1970 και έπειτα

Ο νόμος 400 του 1970 και αναφορές νομοθετημάτων

Στις 15/01/1970 συμβαίνει η σύνταξη και ψήφιση του νόμου 'περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως', 400. Αποσκοπούσε στην προστασία του κοινού και στο να είναι ο έλεγχος του κράτους στις εταιρείες πιο καλός για την αποφυγή πράξεων κατά του οφέλους των ασφαλισμένων και της οικονομίας. Μερικές από τις ρυθμίσεις του νόμου δεν εναρμονίζονταν με τις βλέψεις των εταιρειών όπως να θέσουν μέρη της περιουσίας τους αν χρειαστεί για να προστατεύσουν τους ασφαλισμένους, δεν διέθεταν εγγυητικό κεφάλαιο ούτε τεχνικά αποθέματα και μαθηματικά. Η συνέπεια αυτής της κατάστασης ήταν διάφορες αποφάσεις αναστολής λειτουργίας εταιρειών.

Με τα δεδομένα που συνεχώς διαμορφώνονται και αλλάζουν δημιουργούνται επιπλέον κίνδυνοι που πρέπει να καλύψει η ιδιωτική ασφάλιση και με απόρροια την επιρροή της στην οικονομία, την φέρνουν στο ίδιο επίπεδο με τις τράπεζες.

Υπήρξε λοιπόν μία σειρά νομοθετημάτων που συντάσσονται μετά το παραπάνω νόμο για να τον βελτιώσουν. Παρακάτω γίνεται μια αναφορά κάποιων ιδιαίτερα σημαντικών:

«α. Το νομοθετικό διάταγμα 551-1970 "περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως πλοίων και αεροσκαφών".

β. Ο νόμος 761/78 "Περί του μετοχικού κεφαλαίου και της εγγυήσεως των εν Ελλάδι λειτουργουσών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και άλλων τινών διατάξεων"

γ. Ο νόμος 1380/83 "Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων που αφορούν την ιδιωτική επιχείρηση ασφάλισης".

δ. Το προεδρικό διάταγμα 118/85 "Συμμόρφωση προς τις διατάξεις των οδηγιών 73/239/ΕΟΚ, 76/580/ΕΟΚ, 73/240/ΕΟΚ, 79/267/ΕΟΚ, 77/92/ΕΟΚ και 78/473/ΕΟΚ, που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφαλίσεων, συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλίσεων ζωής, στην κοινοτική συνασφάλιση και στα μέτρα σχετικά με τις δραστηριότητες του πράκτορος και μεσίτου ασφαλίσεων".

ε. Ο νόμος 1569/85 "Διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης", που για πρώτη φορά ρύθμισε τις σχέσεις, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των προσώπων που διαμεσολαβούν στη σύναψη της σύμβασης ασφάλισης. Τα πρόσωπα αυτά είναι οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλειών, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, οι συντονιστές των ασφαλιστικών συμβούλων.

στ. Το Προεδρικό Διάταγμα 103/90 "Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 84/641/ΕΟΚ για την τροποποίηση, όσον αφορά ιδίως την τουριστική βοήθεια".

ζ. Το Προεδρικό διάταγμα 459/90 "Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 87/344/ΕΟΚ για το συντονισμό των διατάξεων, σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας".

η. Το Προεδρικό Διάταγμα 325/91 "Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 87/343/ΕΟΚ της 22-6-1987 για την τροποποίηση, όσον αφορά την ασφάλιση πιστώσεων και εγγυήσεων της Οδηγίας 73/239/ΕΟΚ".

θ. Ο νόμος 2170/93 "Τροποποίηση του Ν.Δ. 400/70 "Περί ιδιωτικής επιχείρησης ασφάλισης"».

Νόμος 2170/1993 και οι αλλαγές

Η ψήφισή του πραγματοποιήθηκε μετά από προσπάθειες για αλλαγή νομοθετικών ασφαλιστικών διατάξεων και συντονισμού του δικαίου με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο νόμος αποσκοπεί: η νομοθεσία της χώρας να εναρμονιστεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση, το κράτος να μην επεμβαίνει στο έργο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, να υπάρξει βεβαίωση των

επιχειρήσεων για προστασία στους ασφαλισμένους, να προστεθούν τα νέα δεδομένα στην ασφάλιση.

Ο νόμος λοιπόν ορίζει:

Με βάση τους θεσμούς έχουν την ικανότητα ίδρυσης ανωνύμων εταιρειών οι ασφαλιστικές εταιρείες, η έδρα τους μπορεί να βρίσκεται σε όποια πόλη επιθυμούν, γίνεται πράξη ο θεσμός της Επιτροπής Ιδιωτικής Ασφάλισης και οι λογαριασμοί εκμετάλλευσης ασφαλίσεων αστικής ευθύνης και των αυτές των άλλων ζημιών είναι διαφορετικοί. Επίσης ο έλεγχος γίνεται τυπικότερος και ουσιαστικότερος για την επιχείρηση και όσους εργάζονται σε αυτήν, οι εταιρείες μπορούν να βγάζουν ασφαλιστήρια ζωής με ρήτρα συναλλάγματος ή σε άλλες περιπτώσεις με χρεόγραφα, με αμοιβαία κεφάλαια, με ECU. Προς όφελος του κοινού πρέπει να τηρούνται όσα ορίζουν οι διατάξεις αλλιώς θα υπάρξουν περιστατικά όπως να κλείνουν εταιρείες με εκκαθάριση ή με πτώχευση, να τροποποιούνται κανονισμοί που αφορούν τα τεχνικά αποθέματα ενώ η εταιρεία θα υποχρεούται να φέρει στη δημοσιότητα τους ισολογισμούς κάθε κλάδου ξεχωριστά. Τέλος ο νόμος αυτός παρέχει τη δυνατότητα συνεργασίας με τις τράπεζες, κάτι που απαγόρευε ο νόμος 400/70.

3.18 Τι ορίζει η Ε.Ο.Κ. (*)

1. Οι νόμοι, οι αποφάσεις υπουργών, τα διάφορα προεδρικά διατάγματα της Ελλάδας βασίζονται σε όσα ορίζει η Ε.Ο.Κ. και σε αυτά βασίζεται το δίκαιο της χώρας. Από τις οδηγίες της απομένει η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας σε αυτές που ονομάζονται τρίτης γενιάς. Υπάρχει ωστόσο ένα ελαστικό περιθώριο αργοπορημένης εφαρμογής τους.

Αναφορά οδηγιών με ιδιαίτερη σημασία:

«2. Οδηγίες για την εγκατάσταση ασφαλιστικών επιχειρήσεων

α. Οδηγία 73/239/ΕΟΚ.

β. Οδηγία 73/240/ΕΟΚ. γ. Οδηγία

76/580/ΕΟΚ. δ. Οδηγία 79/267/ΕΟΚ.

3. Οδηγίες σχετικές με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

α. Οδηγία 88/357/ΕΟΚ.

β. Οδηγία 90/618/ΕΟΚ. γ. Οδηγία 90/619/ΕΟΚ.

4. Οδηγίες για την ενιαία άδεια

α. Οδηγία 92/49/ΕΟΚ. . . .

β. Οδηγία 92/96/ΕΟΚ.

5. Ετήσιοι και ενοποιημένοι λογαριασμοί ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Οδηγία 91/674/ΕΟΚ.

6. Άσκηση του κλάδου αστικής ευθύνης από οχήματα αυτοκίνητα

α. Οδηγία 72/166/ΕΟΚ.

β. Οδηγία 84/5/ΕΟΚ. γ. Οδηγία 90/232/ΕΟΚ.

7. Άσκηση κλάδου ασφάλισης τουριστικής βοήθειας

8. Αντασφάλιση

Οδηγία 84/641/ΕΟΚ.

9. Άσκηση κλάδου νομικής προστασίας

Οδηγία 87/344/ΕΟΚ.

10. Άσκηση κλάδου ασφάλισης πιστώσεων - εγγυήσεων

Οδηγία 87/343/ΕΟΚ.

11. Ευθύνη παραγωγού από ελαττωματικά προϊόντα

Οδηγία 85/7374/ΕΟΚ.

12. Κοινοτική συνασφάλιση

Οδηγία 78/473/ΕΟΚ.

13. Πρόσωπα τα οποία διαμεσολαβούν στις ασφαλίσσεις

α. Οδηγία 77/92/ΕΟΚ. β. Οδηγία 92/48/ΕΟΚ.

14. Εφαρμογή κανόνων ανταγωνισμού;

α. Κανονισμός 1534/91.

β. Κανονισμός 3932/92.

15. Επιτροπή για ασφαλιστικά θέματα

Οδηγία 91/675/ΕΟΚ».

(*) Η ΕΟΚ σήμερα έχει μετατραπεί σε ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ και αριθμεί 25 κράτη – μέλη.

3.19 Ελληνική ιδιωτική ασφάλιση στη διάρκεια του χρόνου και δυνατότητες εξέλιξης

Αρωγός ήταν η ιδιωτική ασφάλιση με την παροχή σημαντικής βοήθειας όταν η Ελλάδα βρισκόταν σε πολύ άσχημη κατάσταση εξαιτίας κάποιου πολέμου ή σεισμού και άλλων παραγόντων. Συνέβαλε στην προσπάθεια απελευθέρωσης σε θέματα του εμπορικού στόλου, κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων, το 1917 όταν η πυρκαγιά διέλυσε την πόλη της Θεσσαλονίκης, συνέδραμε πολύπλευρα στη μικρασιατική καταστροφή, στην ιταλική και γερμανική κατοχή και στα μετέπειτα χρόνια αναδιοργάνωσης της χώρας.

Η ιδιωτική ασφάλιση ξεκίνησε την δράση της πάλι και την ανάπτυξή της με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Αλληλένδετες και με επιρροή της μίας στην άλλη είναι η πορεία οικονομικών και ασφάλισης. Διάφορα γεγονότα είχαν αντίκτυπο στην ιδιωτική ασφάλιση όπως όταν η Ελλάδα μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι συνεχείς αλλαγές κόστους πετρελαίου κ.α.. Εξελίξεις που σημειώθηκαν όπως η δυνατότητα εγκατάστασης ασφαλιστικών επιχειρήσεων ξένων στην Ελλάδα, ότι η ασφαλιστική αγορά της χώρας είναι χωρίς δεσμεύσεις συνέβαλαν στο να υπάρξει ασφαλιστική δραστηριότητα των ξένων χωρών.

Οι μικρές όμως και μεσαίες εταιρείες δεν πάνε τόσο καλά καθώς ο ανταγωνισμός είναι δύσκολος. Οι ελληνικές όμως ασφαλιστικές επιχειρήσεις με συνεχή εκσυγχρονισμό, με τις γνώσεις πρόσφατων επιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων, με καλές αποφάσεις και καλή οργάνωση θα έχουν σπουδαία πορεία και θα ξεπεράσουν τυχόν εμπόδια.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

4.1. Τα βασικά μεγέθη της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς το 2005

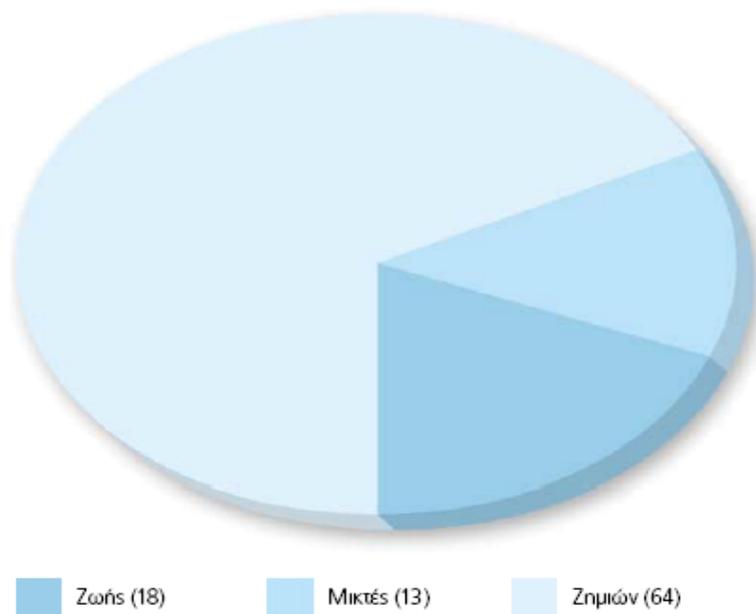
Το σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στη χώρα μας το 2005 έφτασε τις ενενήντα πέντε συνολικά, καταγράφοντας παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις σε όλους τους κλάδους ύψους 3,92 δισεκατομμυρίων ευρώ, αυξημένη κατά 8,27% έναντι του 2004. Το 49,32 % της συνολικής παραγωγής ασφαλίσεων προήλθε από τις αποφάσεις ζωής, ενώ το 50,68 % αφορούσε τις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

4.1.1. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Από τις 95 ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα, η δεκαοκτώ παρουσίασαν παραγωγή μόνο στις ασφαλίσεις ζωής, οι 64 στις ασφαλίσεις ζημιών και οι 13 παρουσίασαν παραγωγή και στις ασφαλίσεις ζωής και στις ασφαλίσεις ζημιών (μικτές ασφαλιστικές εταιρείες).

Η ομαδοποίηση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αναλόγως της μορφής δραστηριοποίησης, μας δίνει 68 εγκατεστημένες ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες (16 ασφαλίσεων ζωής, 40 ασφαλίσεων ζημιών και 12 μικτές) και 27 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιρειών (2 ασφαλίσεων ζωής, 24 ασφαλίσεων ζημιών και 1 μικτή).

Πλήθος Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Η ομαδοποίηση των υποκαταστημάτων αναλόγως της εθνικότητας της έδρας, μας δίνει 23 υποκαταστήματά με έδρα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με έδρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από το σύνολο των 95 ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υπήρξαν 11 υποκαταστήματα που παρουσίασαν μηδενική παραγωγή ασφαλίσεων εντός του 2005.

Συνεπώς το σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που ασκούσαν ασφαλιστικές εργασίες στο τέλος του 2005 ανήλθε στις 84 (εκ των οποίων οι 68 είναι ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες και οι 16 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών), οι οποίες ανά δραστηριότητα διακρίνονται σε 17 επιχειρήσεις ασφαλίσεων ζωής, 54 ασφαλίσεων ζημιών και 13 μικτές.

4.1.2. Η παραγωγή ασφαλίσεων

Η εγγεγραμμένη η παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις όλων των κλάδων έφτασε τα 3,92 δισεκατομμύρια ευρώ, έναντι 3,62 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση 8,27 % (έναντι αντίστοιχης αύξησης 12,03% το 2004). Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή ασφαλίσεων των παρουσιάζεται αυξημένη κατά 4,56 % έναντι του 2004.

Οι ασφαλίσεις κατά ζημιών που παρουσίασαν αύξηση παραγωγής ασφαλίσεων κατά 4,91 %, φτάνοντας τα 1,99 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004 (η αντίστοιχη αύξηση του 2004 ήταν 5,33%). Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή των ασφαλίσεων κατά ζημιών εμφανίζονται αυξημένη κατά 1,32% έναντι του 2004.

Οι ασφαλίσεις ζωής έφτασαν τα 1,93 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 1,73 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 11,94 % (αντίστοιχα το 2004 υπήρξε αύξηση της παραγωγής κατά 20,44% έναντι του 2003). Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής εμφανίζεται αυξημένη κατά 8,11 % έναντι του 2004.

Σαν αποτέλεσμα, η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής συμμετείχε στο σύνολο παραγωγής ασφαλίσεων έτους 2005 κατά 49,32 % (έναντι 47,7 % συμμετοχή το 2004) ενώ αντίθετα οι ασφαλίσεις κατά ζημιών συμμετείχαν κατά 50,68 % (έναντι συμμετοχής 52,3 % το 2004).

4.1.3 Συμμετοχή στην ελληνική οικονομία

Η αύξηση της παραγωγής ασφαλιστρών του κλάδου σε πραγματικές τιμές, είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας στο 2,17 % το 2005 , έναντι ποσοστού 2,15 % το 2004.

Το ίδιο παρατηρήθηκε και στο ποσό των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών, τα οποία έφτασαν στα 354,02 ευρώ συνολικά το 2005, έναντι 328,23 ευρώ το 2004 .

Αντίστοιχη πορεία ακολούθησε και η συμμετοχή των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας, που έφτασε στο 5,12 % το 2005 έναντι ποσοστού 4,73% το 2004.

4.1.4. Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις

Οι συνολικές αποζημιώσεις και παροχές που καταβλήθηκαν το 2005 στους ασφαλισμένους όλων των κλάδων έφτασαν τα 2,11 δισεκατομμύρια ευρώ, έναντι 1,92 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση 9,94 % κατά μέσον όρο.

Από αυτές, τα 963,7 εκατομμύρια ευρώ δόθηκαν σαν αποζημιώσεις και παροχές των ασφαλίσεων ζωής, έναντι 875,3 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 10,09 %.

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις των ασφαλίσεων ζημιών έφτασαν τα 1147,3 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 1044,8 εκατομμύρια ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 9,82 %.

4.1.5. Τα οικονομικά μεγέθη.

Το σύνολο του ενεργητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έφτασε τα 11,9 δισεκατομμύρια ευρώ, έναντι 10,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004 , παρουσιάζοντας αύξηση 12,51 %.

Οι Επενδύσεις συνολικά των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 16,38 % φτάνοντας τα 9,27 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 7,96 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004 (σε αυτές περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο , οι οποίες έφτασαν τα 1652,7 εκατομμύρια ευρώ το 2005 έναντι 1202,4 εκατομμυρίων ευρώ το 2004).

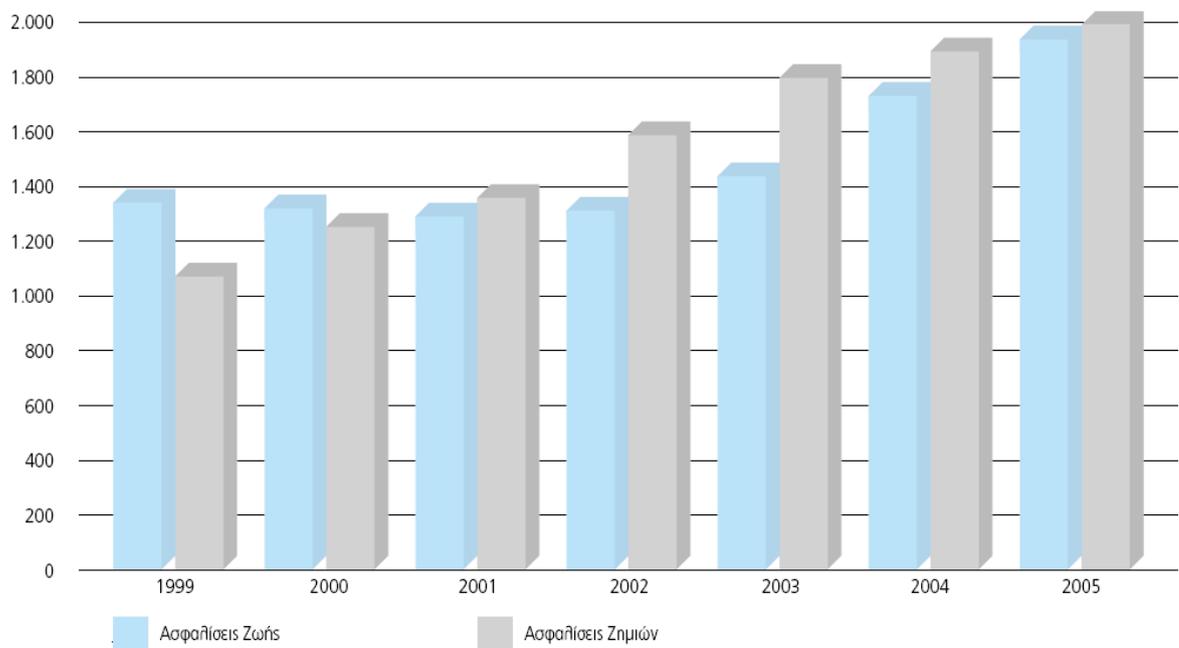
Το σύνολο των ασφαλιστικών προβλέψεων που σχημάτισαν οι εταιρείες για το 2005 που έφθασε στο ύψος των 7,24 δισεκατομμυρίων ευρώ έναντι 6,67 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2004, αυξημένες κατά 8,5 %. Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστικές (μαθηματικές) προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο έφτασαν τα 1,65 δισεκατομμύρια ευρώ το 2005, έναντι 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2004 (αύξηση 37,47 %).

Τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν στο ύψος των 1,87 δισεκατομμυρίων ευρώ, έναντι 1,68 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2004, αυξημένα κατά 11,82 %.

Τα κέρδη χρήσεως (προ φόρων) έφτασαν το 2005 τα 124,3 εκατομμύρια ευρώ, έναντι ζημιών -62,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2004.

Παραγωγή Ασφαλίσεων Ζωής & Ζημιών

(ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

4.2. Η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά το 2005

Σύμφωνα με τα πρώτα συγκεντρωτικά στοιχεία του έτους 2005 που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασφαλειών (C.E.A.:European Insurance in figures) προερχόμενα από τις εκτιμήσεις 33 χωρών-μελών, η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά επέστρεψε σε υγιείς ρυθμούς ανάπτυξης, ξεπερνώντας τη χρηματιστηριακή κρίση τα αυξημένα τεχνικά

αποθέματα και την οικονομική ύφεση. Η σημαντική αύξηση της παραγωγής ασφαλίσεων κατά 4,5 % σε αποπληθωρισμένες τιμές, να αποδεικνύει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στις ασφαλιστικές εταιρείες για να προστατεύσουν την ευημερία τους και την περιουσία τους.

Καταγράφοντας ετήσιο ρυθμό αύξησης 6,2 % σε αποπληθωρισμένες τιμές, οι ασφαλίσεις ζωής οδήγησαν την ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς το 2005. Αυτή η εξέλιξη αντανακλά την εμπιστοσύνη των ασφαλισμένων στα ασφαλιστικά προϊόντα ζωής που προσφέρουν εγγύηση του κεφαλαίου τους και οι υψηλές αποδόσεις σε μια περίοδο χαμηλών επιτοκίων.

Οι ασφαλίσεις κατά ζημιών αντίθετα κατέγραψαν ρυθμό αύξησης κατά 1,8 % σε αποπληθωρισμένες τιμές, αναδεικνύοντας τη διαφοροποίηση που υπάρχει μεταξύ των δυτικών χωρών με αναπτυγμένες και κορεσμένες αγορές και των ανατολικών χωρών που βιώνουν τα αποτελέσματα της έντονης ανάπτυξης.

4.2.1. Αριθμός επιχειρήσεων

Ο αριθμός των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε χώρες μέλη της C.E.A. Το 2005 εκτιμάται στις 5.330, ελαφρά μειωμένος (-0,8% %) σε σχέση με το 2004, ένδειξη ότι οι συγχωνεύσεις των εταιρειών συνεχίζονται. Από αυτές, οι 4.886 (ποσοστό 92 %) προέρχονται από τις 25 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μειωμένες κατά 1 %).

4.2.2 Η παραγωγή ασφαλίσεων

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 925,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2005, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,7 % ,σε τρέχουσες τιμές, ή 4,6%, σε αποπληθωρισμένες τιμές, έναντι της προηγούμενης χρονιάς .

Η παραγωγή ασφαλίσεων ζωής που εκτιμάται στα 569,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2005, αυξημένη κατά 8,7%, σε τρέχουσες τιμές, ή 6,5 % σε αποπληθωρισμένες τιμές.

Η παραγωγή ασφαλίσεων κατά ζημιών εκτιμάται στα 355,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2005 , αυξημένη κατά 3,8% σε τρέχουσες τιμές ,ή 1,6 % σε αποπληθωρισμένες.

Κατά συνέπεια η συμμετοχή των Ασφαλίσεων ζωής στο σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών φτάνει το 2005 στο 61,58%, ελαφρά μεγαλύτερη από το 2004 που έφτασε το 60,48 % .

Αντίστοιχα η συμμετοχή των ασφαλίσεων κατά ζημιών στο σύνολο παραγωγής ασφαλιστρών φτάνει το 2005 στο 38,42%, χαμηλότερη από το 2004 που έφτασε το 39,52%.

4.2.3 Οι επενδύσεις

Παρουσιάζοντας ένα ποσοστό αύξησης σε αποπληθωρισμένες τιμές, φαίνεται ότι ο όγκος των επενδύσεων των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων μεγεθύνεται ξανά, μετά την άνοδο που κατέγραψε και τα δύο προηγούμενα χρόνια.

Το σύνολο των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων των 25 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκτιμάται ότι θα έφτασε το 2005 τα 5,98 τρισεκατομμύρια ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 10,1%. Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η αύξηση των επενδύσεων εκτιμάται σε 8,2% .

Η ανάλυση των επενδύσεων σε κατηγορίες εξαρτάται σε γενικές γραμμές από το θεσμικό καθεστώς που υπάρχει σε κάθε χώρα, όσο και από τους τύπους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που επικρατούν.

Για το σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους (που είναι και τα πλέον πρόσφατα ολοκληρωμένα στοιχεία), το μεγαλύτερο τμήμα των επενδύσεων (42,8 %) υπάγεται στην κατηγορία των ομολογιών κ.α. τίτλου σταθερού εισοδήματος. Μεγάλη είναι επίσης τη συμμετοχή της κατηγορίας μετοχών, μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων κ.α. μεταβλητής απόδοσης ως τίτλων (29,2 %), ακολουθούμενη από την κατηγορία δανείων, συμπεριλαμβανομένων και των ενυπόθηκων (12 %).

Η κατηγορία των ακινήτων που συμμετέχει κατά 4 %, όσο και οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι καταθέσεις κατά 3 %, ενώ οι λοιπές επενδύσεις φτάνουν το 5 %.

4.2.4. Ασφαλιστικές εργασίες και οικονομικό περιβάλλον

Η μέτρηση της οικονομικής επίδρασης των ασφαλιστικών εργασιών στην οικονομία των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γίνεται με την χρήση οικονομικών δεικτών οι οποίοι στο τέλος του 2004 διαμορφώνονται ως εξής :

- Ποσοστό ασφαλιστρων επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π)
Το ποσοστό ασφαλιστρων επί του Ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2003 ήταν 8,4 % , ενώ για το 2004 έφτασε το 8,5 %.
- Ποσοστό επενδύσεων επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.)
Το ποσοστό των επενδύσεων επί του Ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος για τις είκοσι πέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2003 ήταν 51,5%, ενώ το 2004 έφτασε 53,4%
- Συνολικά κατά κεφαλήν ασφάλιστρα
Τα συνολικά κατά κεφαλήν ασφάλιστρα για τους πολίτες των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2003 ανήλθαν κατά μέσο όρο στα 1.805 ευρώ, ενώ για το 2004 έφτασαν τα 1.897 ευρώ.
- Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής.
Τα ασφάλιστρα ζωής κατά κεφαλήν στις 25 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανήλθαν κατά μέσο όρο στα 1.078 ευρώ το 2003 και έφτασαν τα 1.147 ευρώ το 2004.
- Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζημιων.
Τα ασφάλιστρα ζημιών κατά κεφαλήν στις 25 χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης ανήλθαν κατά μέσον όρο στα 726 ευρώ το 2003 και έφτασαν τα 750 το 2004.

4.2.5 Διάρθρωση χαρτοφυλακίου ασφαλίσεων κατά ζημιών.

Η ποσοστιαία διάρθρωση σε ασφάλιστρα, του χαρτοφυλακίου των ασφαλίσεων ζημιών στους επιμέρους κλάδους, των 25 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2004), έχει ως εξής :

- Κλάδος αυτοκινήτων 33,4 %
- Ασφάλιση ατυχημάτων και ασθένειας 24,7 %
- Ασφάλιση περιουσίας 20,9 %
- Κλάδος γενικής αστικής ευθύνης 8,5 %
- Ασφάλιση Μεταφορών, πλοίων και αεροσκαφών 3,7 %
- Κλάδος Νομικής προστασίας 1,4 %
- Λοιποί κλάδοι ασφαλίσεων ζημιών 6,5 %

Ποσοστιαία Αναλογία των Μεγεθών της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (25) το 2004

ΜΕΓΕΘΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (25)
Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις (σύνολο αγοράς, εκατομμύρια €)	3.623,9	0,42%	866.798
εκ των οποίων:			
Ασφάλιστρα Κλάδου Ζωής	1.728,7	0,33%	524.207
Ασφάλιστρα Κλάδων Ζημιών	1.895,2	0,55%	342.592
Σύνολο Επενδύσεων (σύνολο αγοράς, εκατομμύρια €)	7.962,7	0,15%	5.431.492
Αριθμός Εταιριών	99	2,01%	4.933
Αριθμός Απασχολούμενων	9.500	1,01%	942.044
ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ			
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα (σε ευρώ)	328,23	17,30%	1.897
εκ των οποίων:			
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα Κλάδου Ζωής	156,58	13,65%	1.147
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα Κλάδων Ζημιών	171,66	22,89%	750
Ποσοστό Ασφαλίσεων επί του Α.Ε.Π.	2,15%		8,5%
Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.	4,73%		53,4%
Απασχολούμενοι ανά Εταιρία	96		191

Παρατήρηση

Τα μεγέθη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (25) αποτελούν καταγραφή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ασφαλείων (C.E.A.) για το 2004 σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκδοση "European Insurance in figures: 2004 Complete Data"

4.3. Η Συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην ελληνική οικονομία.

Η μέτρηση της οικονομικής επίδρασης της δραστηριότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην οικονομία της χώρας, μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση αριθμοδεικτών, που διευκολύνουν ταυτόχρονα και τη διεθνή συνεργασιμότητα.

Τέτοιοι αριθμοδείκτες είναι : το ποσοστό της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π) , το ποσοστό των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος καθώς και τα κατά κεφαλήν ασφαλίστρα.

4.3.1. Ποσοστό ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.

Για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, η τιμή του δείκτη των συνολικών ασφαλιστρών προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν παρουσιάζει αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά. Έτσι μετά το 1999 ,όποτε ο δείκτης έλαβε την υψηλότερη τιμή του (2,14%) των τελευταίων 12 χρόνων , το 2001 μειώθηκε στο 1,99%, ενώ το 2005 υπολογίζεται στο 2,17%.

Είναι προφανές ότι η αύξηση του όγκου των ασφαλιστρών σε τρέχουσες τιμές την προηγούμενη χρονιά ήταν ελαφρά μεγαλύτερη της αντίστοιχης αύξησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Ελλάδας, γεγονός που οδήγησε στην αύξηση της τιμής του σχετικού δείκτη .

Στους αριθμημένους πίνακες του παραρτήματος καταγράφονται αναλυτικά τα μεγέθη που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση και αφορούν την εξέλιξη του κλάδου τα τελευταία χρόνια. Ο **πίνακας 1** επομένως καταγράφει το ποσοστό συμμετοχής της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις επί του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος (εκφρασμένου σε τρέχουσες αγοραίες τιμές) της χώρας, για την χρονική περίοδο 1999-2005.

4.3.2 Ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

Ο υπολογισμός του συνόλου των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σαν ποσοστό του Α.Ε.Π. της χώρας, αποτελεί διεθνώς ένα δείκτη του βαθμού ανάπτυξης της

ασφαλιστικής αγοράς, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει τη δυναμικότητα και το βαθμό ωριμότητας ιδιαιτέρως του κλάδου ζωής.

Το ποσοστό επενδύσεων της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, αφού έλαβε το 1999 τη μέγιστη τιμή του (4,55%) των προηγούμενων χρόνων, παρουσίασε κάμψη τα επόμενα έτη έως το 2002 όποτε έφθασε στο 4,06%, αλλά στη συνέχεια παρουσίαζε ανάκαμψη φτάνοντας στο επίπεδο του 5,12% το 2005. Απέχει όμως αρκετά από το αντίστοιχο μέσο ποσοστό των άλλων ευρωπαϊκών χωρών με υψηλότερο βαθμό ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς, όπως αυτό καταγράφηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Ο **πίνακας 2** του παραρτήματος καταγράφει το ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π. (εκφρασμένου σε τρέχουσες η αγοραίες τιμές) της χώρας, για τη χρονική περίοδο 1999-2005.

4.3.3 Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα

Για μια ακόμη χρονιά, ο λόγος των ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις προς το σύνολο του πληθυσμού (εκτίμηση του πληθυσμού από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος), παρουσιάζει αύξηση.

Ο δείκτης των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλίσεων αντιστοιχούσε σε 221,36 ευρώ το 1999 και παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση τα επόμενα χρόνια έφθασε να πάρει το 2005 τη μέγιστη τιμή του (354,02 ευρώ ανά κάτοικο).

Ο **πίνακας 3** του παραρτήματος καταγράφει την εξέλιξη του δείκτη των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλίσεων την περίοδο 1999-2005. Η τελευταία στήλη του πίνακα παρουσιάζει τον υπολογισμό του αντίστοιχου μεγέθους εκφρασμένου σε ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες (ευρώ) με τη χρήση της σταθερής ισοτιμίας μετατροπής του Εθνικού νομίσματος : 1 ευρώ=340,75 δραχμές, έως την πλήρη μετάβαση στο νέο νόμισμα (ευρώ) το Μάρτιο του 2002.

Ο αντίστοιχος υπολογισμός των κατά κεφαλήν ασφαλίσεων για τις ασφαλίσεις ζωής (**πίνακας 4**) παρουσιάζει την άνοδο του δείκτη μετά το 2001, με αποτέλεσμα το 2005 αντιστοιχούν 174,61 ευρώ ασφάλιστρα ζωής ανά κάτοικο.

Αντίθετα ο δείκτης των κατά κεφαλήν ασφαλίσεων για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών (**πίνακας 5**) καταγράφει ιδιαίτερα δυναμική αύξηση όλα τα χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου, με αποτέλεσμα να αντιστοιχούν 179,40 ευρώ ασφάλιστρα ζημιών ανά κάτοικο το 2005, έναντι 98,28 ευρώ το 1999.

4.4. Μια διαφορετική προσέγγιση της ασφαλιστικής αγοράς.

Η μορφή αλλά και η διαχρονική πορεία της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, πέραν της απλής καταγραφής μεγεθών (η οποία επιχειρείται στην επόμενη ενότητα) ,θα πρέπει να εξεταστεί με την χρήση διαφορετικών παραμέτρων, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης.

Οι παράμετροι που θα χρησιμοποιηθούν, έχουν προκύψει από την επεξεργασία των οικονομικών μεγεθών των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, αποτελούν στην ουσία τους μέσους όρους της αγοράς και μπορούν να βοηθήσουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Επιγραμματικά, αυτές είναι:

- 1) Η συγκέντρωση της παραγωγής
- 2) Το ποσοστό της Ιδίας Κράτησης (επί ασφαλιστρών)
- 3) Το ποσοστό Αντασφαλιστρών (αναλήψεων)
- 4) Το ποσοστό Αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)
- 5) Το ποσοστό Εκκρεμών Αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

4.4.1 Η συγκέντρωση παραγωγής

Από την εξέταση της παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα το 2005, καθώς και των μεριδίων αγοράς που καλύπτουν τόσο στις ασφαλίσεις ζωής όσο και στις ασφαλίσεις Ζημιών, προκύπτουν τα εξής :

A) Στις ασφαλίσεις ζωής, οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών επιχειρήσεις κατέχουν το 67,78% της αγοράς ζωής το 2005, έναντι ποσοστού 64,03% το 2004.

Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 88,81% το 2005, έναντι ποσοστού 88,88% το 2004, οι δεκαπέντε πρώτες το 97,55% το 2005 (97,41% το 2004) και οι είκοσι πρώτες το 99,48% το 2005 (99,58% το 2004).

Μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 10% εμφανίζουν το 2005 τέσσερις Ασφαλιστικές (με 58,5% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του Κλάδου), ενώ 11 Ασφαλιστικές

εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 39% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του Κλάδου).

Η τάση συγκέντρωσης ασφαλιστρών, επομένως, στις ασφαλίσεις Ζωής παρουσιάζεται έντονη και το 2005 και χαρακτηρίζονται από τα μεγάλα μερίδια αγοράς που κατέχουν οι μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών επιχειρήσεις.

Β) Στις ασφαλίσεις ζημιών οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών επιχειρήσεις συνεισφέρουν το 37,2% της παραγωγής πρωτασφαλιστρών, έναντι ποσοστού 38,8% το 2004.

Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 56% το 2005 ,έναντι ποσοστού 56,1% το 2004, οι δεκαπέντε πρώτες το 69% το 2005 (69,39% το 2004) και οι είκοσι πρώτες το 77,2% το 2005 (78,3% το 2004).

Μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 10% στις ασφαλίσεις Ζημιών εμφανίζει μόνο μια ασφαλιστική (με 15,3% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής των ασφαλίσεων ζημιών),ενώ 25 Ασφαλιστικές εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 69,7% συμμετοχή στο σύνολο).

Η τάση συγκέντρωσης των Ασφαλίσεων Ζημιών που παρουσιάζεται ελάχιστα διαφοροποιημένη το 2005 έναντι του 2004 για τις πρώτες σε παραγωγή εταιρείες, όμως υπάρχει μεγαλύτερη διασπορά της παραγωγής ασφαλιστρών μεταξύ των επιχειρήσεων στους κλάδους Ζημιών, από αυτήν των ασφαλίσεων Ζωής.

4.4.2 Το ποσοστό ίδιας κράτησης (επί των ασφαλιστρών)

Το ποσοστό ίδιας κρατησης (επί ασφαλιστρών) προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών ασφαλιστρών προς το σύνολό της θα παραγωγής ασφαλιστρών, όπου :

- Το σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών, είναι το άθροισμα ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις και ασφαλιστρών από αντασφάλιση (αναλήψεις).
- Καθαρά ασφάλιστρα, είναι το αποτέλεσμα της αφαιρέσεως των εκχωρηθέντων αντασφαλιστρών από το σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών.

Όπως είναι φανερό, ο δείκτης αντιπροσωπεύει την αναλογία της παραγωγής που παραμένει στην επιχείρηση, εμμέσως δε τη σπουδαιότητα της αντασφάλισης στην εγχώρια αγορά.

Η εξέλιξη της τιμής του δείκτη τα τελευταία χρόνια (**πίνακας 6**) παρουσιάζει σταθερά μια αύξηση της ίδιας κράτησης από το 2001 για το σύνολο των επιχειρήσεων, οπότε είχε πάρει την κατώτερη τιμή των τελευταίων χρόνων (83,58%), που φτάνει το ποσοστό του 86,79% το 2005.

4.4.3 Το ποσοστό αντασφαλίσεων (αναλήψεων)

Ο δείκτης προκύπτει από τη διαίρεση των ασφαλίσεων από αντασφαλίσεις (αναλήψεις) προς το σύνολο της παραγωγής ασφαλίσεων, όπου :

- Το σύνολο της παραγωγής ασφαλίσεων είναι το άθροισμα ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις και ασφαλίσεων από αντασφαλίσεις (αναλήψεις).

Ο δείκτης παρέχει μία ένδειξη της βαρύτητας των αντασφαλίσεων (αναλήψεων) στο σύνολο της αγοράς.

Η τιμή του δείκτη για το σύνολο της αγοράς (**πίνακας 6**) μετά το 2001 (οπότε είχε φτάσει το 1,66%) παρουσιάζει μια σταθερά πτωτική τάση μέχρι το 2004 (1,45%), το 2005 όμως ανακάμπτει στο 1,63%.

4.4.4 Το ποσοστό αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

Το ποσοστό αποζημιώσεων καταγράφει την ποσοστιαία αναλογία των αποζημιώσεων που βαρύνουν μία οικονομική χρήση επί των δεδουλευμένων ασφαλίσεων που αναλογούν στην ίδια χρήση και υπολογίζεται μόνο για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών. Αναφέρεται επομένως αποκλειστικά στις ασφαλιστικές εργασίες, χωρίς να συνυπολογίζει άλλα έξοδα (πρόσκτησης, διαχείρισης) ή έσοδα (από επενδύσεις).

Το ποσοστό αποζημιώσεων προκύπτει από τη διαίρεση των αποζημιώσεων που βαρύνουν τη χρήση προς τα αναλογούντα δεδουλευμένα ασφάλιστρα, όπου:

- Οι αποζημιώσεις που βαρύνουν τη χρήση είναι το άθροισμα των καταβολών αποζημιώσεων εντός της χρήσης, συν τη διαφορά του αποθέματος εκκρεμών ζημιών μεταξύ τέλους και αρχής της χρήσης.

- Δεδουλευμένα ασφάλιστρα που αναλογούν στη χρήση, είναι το άθροισμα των συνολικών (μικτών) εγγεγραμμένων ασφαλιστρών εντός της χρήσης, συν τα δικαιώματα συμβολαίων που αντιστοιχούν στη χρήση, συν τη διαφορά του αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών μεταξύ αρχής και τέλους χρήσης.

Τα μεγέθη που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό του ποσοστού αποζημιώσεων, εμφανίζονται στις καταστάσεις των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων καθώς επίσης και των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών, στους Ισολογισμούς που δημοσιεύθηκαν μετά την τελευταία αναθεώρησή του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των Ασφαλιστικών Εταιρειών (δηλαδή από την οικονομική χρήση 2000 κι έπειτα).

Η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων για την ασφάλισή της Αστικής Ευθύνης Οχημάτων για το 2000 υπολογίζεται σε 88,14% και μειώθηκε στο 82,33% το 2005 (**πίνακας 7** του παραρτήματος).

Η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων για τις λοιπές ασφαλίσεις των ζημιών (πλην Α. Ε. Οχημάτων) υπολογίζεται σε 47,11% για το 2000 και μειώθηκε στο 30,21% το 2005.

Συνεπώς για το σύνολο των ασφαλίσεων ζημιών η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων υπολογίζεται σε 68,61% για το 2000 και μειώθηκε στο 55,58% το 2005.

4.4.5. Ποσοστό εκκρεμών αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

Το ποσοστό αυτό καταγράφει την ποσοστιαία αναλογία των αποθεμάτων εκκρεμών αποζημιώσεων στο τέλος της χρήσης επί των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών της χρήσης και υπολογίζεται μόνο για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Το ποσοστό εκκρεμών αποζημιώσεων προκύπτει από τη διαίρεση του αποθέματος εκκρεμών ζημιών τέλους χρήσης προς το σύνολο των μικτών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών και δικαιωμάτων συμβολαίων της χρήσης.

Τα μεγέθη που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων, εμφανίζονται στις καταστάσεις λογαριασμών εκμεταλλεύσεως του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων καθώς επίσης και των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών , στους Ισολογισμούς που δημοσιεύθηκαν μετά την τελευταία αναθεώρησή του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των Ασφαλιστικών Εταιρειών (δηλαδή από την οικονομική χρήση 2000 κι έπειτα).

Η τιμή του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων για την ασφάλισή της Αστικής Ευθύνης Οχημάτων για το 2000 υπολογίζεται σε 104,30 %, ενώ το 2005 ανήλθε στο 115,77% (**πίνακας 8** του παραρτήματος).

Η τιμή του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων για τις λοιπές ασφαλίσεις ζημιών (πλην Α.Ε. Οχημάτων) ήταν 59,01% για το 2000, ενώ μειώθηκε στο 35,67% το 2005.

Συνεπώς για το σύνολο των ασφαλίσεων ζημιών η τιμή του ποσοστού ήταν 82,59% για το 2000 και μειώθηκε στο 74,13% το 2005.

4.5. Η εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς το 2005 αναλυτικά

Στην παρούσα ενότητα επιχειρείται η καταγραφή των οικονομικών στοιχείων που προκύπτουν από τη λειτουργία των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη χώρα μας και απεικονίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς εκμεταλλεύσεως. Παρουσιάζονται επομένως μεγέθη όπως η παραγωγή ασφαλίσεων και οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις οι αντασφαλιστικές εκχωρήσεις και τα στοιχεία εσόδων - εξόδων για την τελευταία διαθέσιμη οικονομική χρήση, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία των προηγούμενων ετών.

4.5.1. Συνολική παραγωγή ασφαλίσεων

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις έφτασε τα 3.923,5 εκατομμύρια ευρώ το 2005, έναντι 3623,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, επιτυγχάνοντας ετήσια αύξηση 8,27 % έναντι 12,03% το 2004 (πίνακας 9 του παραρτήματος).

Μετά από δύο χρονιές χαμηλών ποσοστών αύξησεως (2000 και 2001), φαίνεται ότι από το 2002 κι έπειτα η αγορά επανακάμπτει σταδιακά σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, οι οποίοι ήταν σαφώς ανώτεροι του πληθωρισμού.

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων από αντασφαλίσεις (αναλήψεις) αυξήθηκε το 2005 κατά 22,21 % (έναντι αύξησεως κατά 8,3% το 2004), φτάνοντας τα 65,2 εκατομμύρια ευρώ (πίνακας 11 του παραρτήματος).

4.5.2 Συνολική παραγωγή ασφαλίσεων (αποπληθωρισμένα μεγέθη)

Εξετάζοντας την εξέλιξη των αντίστοιχων μεγεθών της παραγωγής ασφαλίσεων σε αποπληθωρισμένες τιμές (χρησιμοποιώντας ως αποπληθωριστή τη μέση ετήσια τιμή του

Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος και θεωρώντας σαν έτος βάσης το 1994), που μπορούν να επισημανθούν τα εξής :

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις αυξήθηκε σε πραγματικές τιμές κατά 4,56 % το 2005 έναντι αύξησης 8,88 % το 2004 (**πίνακας 10**).

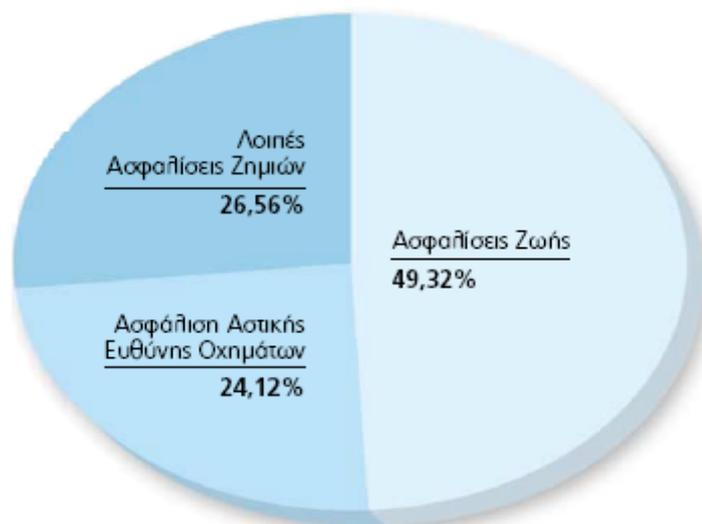
Η συνολική παραγωγή αντασφαλίσεων (αναλήψεων) αυξήθηκε σε πραγματικές τιμές το 2005 κατά 18,02%, έναντι αύξησης 5, 26 % το 2004 (**πίνακας 12**)

4.5.3. Ανάλυση παραγωγής κατά κλάδο ασφάλισης

Μία πρώτη ανάλυση της συνολικής παραγωγής του 2005 παρουσιάζει τα στοιχεία με την ίδια κατάταξη που εμφανίζονται στις ακολουθούσες των Ισολογισμών των Εταιρειών, κατάστασης των τριών Λογαριασμών Εκμεταλλεύσεως : Ζωής, Αστικής Ευθύνης Οχημάτων και Λοιπών Κλάδων Ζημιών (**πίνακας 13**)

- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Ασφαλίσεων ζωής :
1.935.207.763,79 ευρώ
- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων :
946.202.740,03 ευρώ
- ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Λοιπών Κλάδων Ζημιών :
1.042.059.959,90 ευρώ

Ανάλυση Παραγωγής Ασφαλίσεων 2005

Αν απομονωθεί η παραγωγή πρωτασφαλιστρών των ασφαλίσεων Ζωής (**πίνακες 9 και 10**), φαίνεται ότι η ετήσια μεταβολή 2005 έναντι του 2004 έφτασε το 11,94 % σε τρέχουσες τιμές, ενώ σε αποπληθωρισμένες τιμές το 8,11 %.

Αντίστοιχα η παραγωγή Ασφαλίσεων ζημιών παρουσίασε αύξηση κατά 4,91 % σε τρέχουσες τιμές το 2005 και κατά 1,32 % σε αποπληθωρισμένες τιμές (**πίνακες 9 και 10**).

Ακολούθως επιχειρείται ο διαχωρισμός της συνολικής παραγωγής της ασφάλιστρα κατά κλάδο ασφάλισης για το έτος 2005, σύμφωνα με στοιχεία που έδωσαν οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις, τα οποία τους ζητήθηκαν με ενιαίο ερωτηματολόγιο και αφορούν την παραγωγή ασφαλιστρών εντός Ελλάδος.

Στον πίνακα 14 του παραρτήματος, παρουσιάζεται η παραγωγή των κλάδων ασφάλισης (ασφαλίσεις κατά ζημιών, ασφαλίσεις ζωής) έτους 2005, σε ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις και αντασφαλίσεις (αναλήψεις) χωριστά, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας της Ενώσεως.

Από την εξέταση του ποσοστού συμμετοχής κάθε κλάδου ασφάλισης στο σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις (**πίνακας 14**), προκύπτει ότι ο κλάδος **10. Αστική Ευθύνη Χερσαίων Οχημάτων** συγκεντρώνει το 47,59% της παραγωγής των Ασφαλίσεων κατά ζημιών, ακολουθούμενος από τον κλάδο **8.Πυρκαϊά και Στοιχεία της Φύσεως** (15,86%) και τον κλάδο **3.Χερσαία Οχήματα** (13,66 %).

Από τις ασφαλίσεις ζωής, ο κλάδος **I. Ζωής** συγκεντρώνει το 59,82 % των ασφαλιστρών, ακολουθούμενος από τον κλάδο των **III. Ασφαλίσεων Ζωής Συνδεδεμένων με επενδύσεις** (27,33%).

Το ποσοστό μεταβολής της παραγωγής πρωτασφαλιστρών κάθε κλάδου, σε σύγκριση με το έτος 2004 παρουσιάζεται στον **πίνακα 15**, κι όπως φαίνεται ο κλάδος **17.Νομική Προστασία** έχει πετύχει να αυξήσει σημαντικά την παραγωγή του μέσα στο 2005 (20,94 %). Από τους υπόλοιπους κλάδους, σημαντική αύξηση παρουσιάζουν : ο κλάδος **12.Αστική Ευθύνη Πλοίων** (19,7 %), **16 . Διάφορες Χρηματικές Απώλειες** (17,94 %), **5.Αεροσκαφη** (12,03%), και **14.Πιστώσεις** (11,93 %). Από τις ασφαλίσεις ζωής σημαντική αύξηση (15,68 %) καταγράφει ο κλάδος **III. Ασφαλίσεων ζωής συνδεδεμένων με επενδύσεις** .

4.5.4. Ανάλυση αντασφαλιστρών (εκχωρήσεων)

Το σύνολο των εκχωρουμένων αντασφαλιστρών έφτασε στο 2005 τα 521,5 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 545,9 εκατομμυρίων ευρώ του 2004, μειωμένα κατά 4,48%

Το μεγαλύτερο μέρος (74,10 % το 2005) των αντασφαλιστρών αφορά τις λοιπές ασφαλίσεις ζημιών (πίνακας 16) τα οποία μειώθηκαν κατά 5,44 %, έναντι του 2004 ενώ τα αντασφάλιστρα του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων παρουσίασαν κάμψη -3,09 % με αποτέλεσμα η συμμετοχή τους στο σύνολο των αντασφαλιστρών να φτάσει το 11,38% το 2005 .

Ομοίως τα εκχωρούμενα αντασφάλιστρα των ασφαλίσεων Ζωής μειώθηκαν έναντι του 2004 κατά -0,47%, με αποτέλεσμα το 2005 να αυξηθεί η συμμετοχή τους στο σύνολο στο 14,52 % .

4.5.5 Ανάλυση ασφαλιστικών αποζημιώσεων

Το σύνολο των καταβληθείσων ασφαλιστικών αποζημιώσεων και παροχών του έτους 2005 έφτασε τα 2.110,9 εκατομμύρια ευρώ έναντι 1.920,1 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση 9,94 %. Το 45,65% των συνολικών αποζημιώσεως έτους 2005 αφορούσε τις ασφαλίσεις ζωής (πίνακας 18), το 38,45 % αφορούσε τις ασφαλίσεις Αστικής Ευθύνης Οχημάτων, ενώ το 15,9 % αφορούσε τις λοιπές ασφαλίσεις Ζημιών.

Η συμμετοχή των αντασφαλιστών στις συνολικές αποζημιώσεις του 2005 αυξήθηκε στα 214,6 εκατομμύρια ευρώ έναντι 178 ,8 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, με αποτέλεσμα η επιβάρυνση των εταιρειών να ανέλθει από τα 1.741,3 εκατομμύρια ευρώ το 2004 στα 1896,4 εκατομμύρια ευρώ το 2005 (πίνακας 17).

Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές των ασφαλίσεων Ζωής ανήλθαν στα 963,7 εκατομμύρια ευρώ το 2005 έναντι 875,3 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, παρουσιάζοντας αύξηση 10,09 % (πίνακας 18).

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων αυξήθηκαν κατά 7,44 % (από 755,4 εκατομμύρια ευρώ το 2004 σε 811,6 εκατομμύρια ευρώ το 2005).

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις των λοιπών κλάδων ασφαλίσεως ζημιών αυξήθηκαν κατά 16,2 % (335,7 εκατομμύρια ευρώ το 2005 έναντι 289,3 εκατομμυρίων ευρώ το 2004).

4.5.6 Στοιχεία εκμεταλλεύσεως ασφαλιστικών κλάδων

Για την προσέγγιση της εκμεταλλεύσεως των κλάδων Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έτους 2005, χρησιμοποιείται η κατάταξη του κλαδικού λογιστικού σχεδίου, όπως παρουσιάζεται στους Ισολογισμούς των Εταιρειών, ομαδοποιώντας τις εκμεταλλεύσεις σε τρεις μεγάλες κατηγορίες :

- Ασφαλίσεις Ζωής
- Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Λοιπές Ασφαλίσεις κατά Ζημιών

4.5.6.1. Στοιχεία εκμεταλλεύσεως ασφαλίσεων Ζωής

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως ασφαλίσεων ζωής έτους 2005, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 1.697,2 εκατομμύρια ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 1.231,8 εκατομμύρια ευρώ αφήνοντας έτσι ένα θετικό τεχνικό αποτέλεσμα ασφαλίσεων ζωής ύψους 465,4 εκατομμύρια ευρώ (**πίνακας 19**). Το αντίστοιχο τεχνικό αποτέλεσμα του έτους 2004 ήταν επίσης θετικό κι έφτανε τα 570,3 εκατομμύρια ευρώ.

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων ασφαλίσεων ζωής (**πίνακας 20**) ήταν : η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (1.061,2 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 62,53% των εσόδων) και τα έσοδα επενδύσεων (506,7 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 29,85% των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων ασφαλίσεων ζωής (**πίνακας 21**) ήταν : η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (947,1 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 76,89% των εξόδων) και οι προμήθειες παραγωγής και συναφή έξοδα (290,1 εκατομμύρια ευρώ ή 23,55% των εξόδων).

4.5.6.2. Στοιχεία εκμεταλλεύσεως ασφαλίσεως Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως αστικής ευθύνης οχημάτων έτους 2005, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 1.165,9 εκατομμύρια ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 1.115,8 εκατομμύρια ευρώ αφήνοντας έτσι ένα θετικό τεχνικό αποτέλεσμα ασφαλίσεως αστικής ευθύνης οχημάτων ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ (**πίνακας 22**). Το αντίστοιχο αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως του έτους 2004 ήταν θετικό και έφτανε τα 118,4 εκατομμύρια ευρώ.

Η κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων αστικής ευθύνης οχημάτων (**πίνακας 23**) ήταν : η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (874,9 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 75,04% των εσόδων), τα έσοδα επενδύσεων (82 εκατομμύρια ευρώ ή 7,03 % των εσόδων) και τα δικαιώματα συμβολαίων κλπ. έσοδα (209,1 εκατομμύρια ευρώ ή 17,93 % των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων αστικής ευθύνης οχημάτων (**πίνακας 24**) ήταν : η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (885,3 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 79,34 % των εξόδων) και οι προμήθειες παραγωγής και συναφή έξοδα (227,3 εκατομμύρια ευρώ ή 20,37 % των εξόδων).

4.5.6.3. Στοιχεία εκμεταλλεύσεως Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως των Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών έτους 2005, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 863,3 εκατομμύρια ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 472,4 εκατομμύρια ευρώ αφήνοντας έτσι ένα θετικό τεχνικό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως λοιπών ασφαλίσεων Ζημιών ύψους 390,9 εκατομμυρίων ευρώ (**πίνακας 25**). Το αντίστοιχο αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως του έτους 2004 έφτανε τα 372,1 εκατομμύρια ευρώ.

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων των Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών (**πίνακας 26**) ήταν : η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (661,9 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 76,67 % των εσόδων), τα έσοδα επενδύσεων (50,9 εκατομμύρια ευρώ ή 5,9 % των εσόδων) και τα δικαιώματα συμβολαίων κλπ έσοδα (150,5 εκατομμύρια ευρώ ή 17,43 % των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων των Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών (**πίνακας 27**) ήταν : η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (235,2

εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστό 49,78 % των εξόδων) και οι προμήθειες παραγωγής και συναφή έξοδα (235,9 εκατομμύρια ευρώ ή 49,95 % των εξόδων).

4.6. Οικονομικά μεγέθη ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις εκτός από την παραγωγική τους δραστηριότητα, οφείλουν να παρουσιάζουν στους ετήσιους ισολογισμούς τους και τα οικονομικά τους μεγέθη, όπως αυτά καταγράφονται στο τέλος (31 /12) της προηγούμενης χρονιάς. Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τα οικονομικά μεγέθη των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, όπως ίδια κεφάλαια, σύνολο ενεργητικού, ασφαλιστικές προβλέψεις, επενδύσεις και κέρδη χρήσεως καθώς και την εξέλιξή τους από τα προηγούμενα χρόνια.

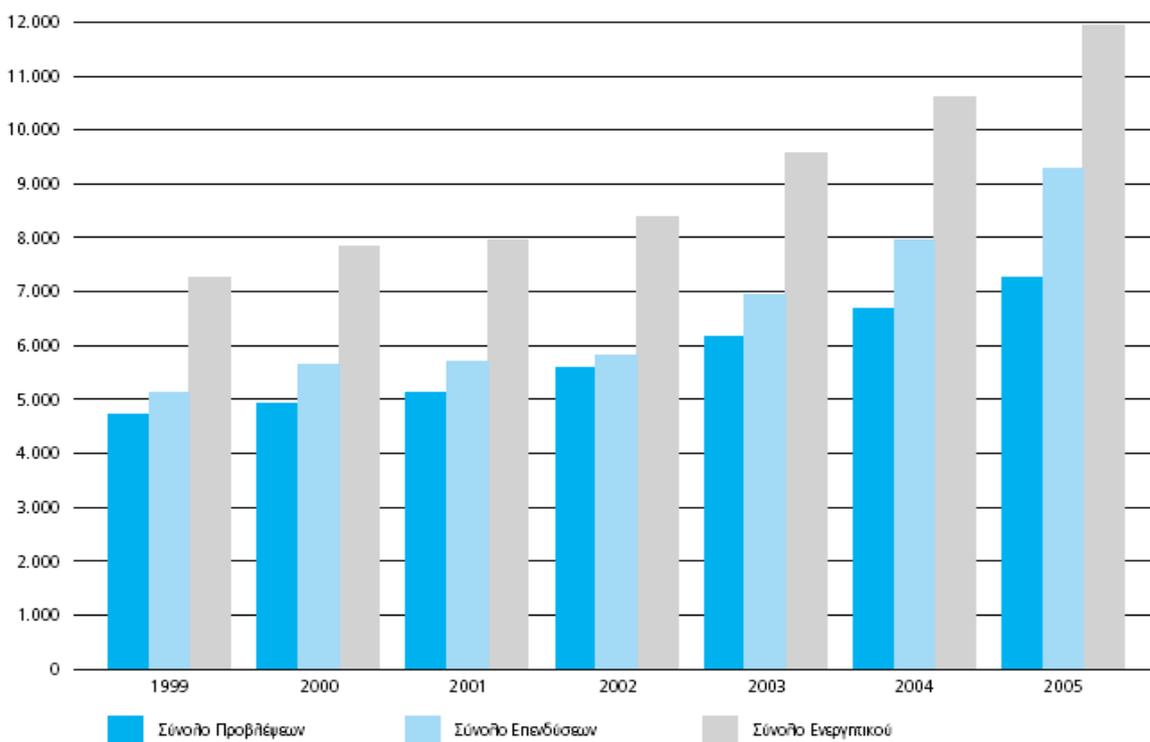
4.6.1. Ίδια κεφάλαια

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έφτασε τα 1.873,7 εκατομμύρια ευρώ το 2005, καταγράφοντας αύξηση 11,82% έναντι του 2004 (**πίνακας 28** του παραρτήματος).

Το έτος 1999 που καταγράφεται μεγάλη αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων, επιβεβαιώθηκαν οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εκείνης της χρονιάς, ενώ η μεταφορά των κερδών της ίδιας χρονιάς και της επόμενης συνετέλεσαν στην αύξηση του 2000 .Οι αυξημένες όμως μεταφερόμενες ζημιές του 2001 και του 2002 φαίνεται ότι οδήγησαν στη μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων των ετών 2001 και 2002 . Οι αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων που συνέβησαν το 2003 , το 2004 και το 2005 καθώς και η καταγραφή κερδοφόρου αποτελέσματος το 2003 και το 2005, οδήγησαν στην αύξηση της καθαρής θέσης των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.

Οικονομικά Στοιχεία Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

(ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

4.6.2. Σύνολο ενεργητικού

Το σύνολο ενεργητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έφτασε τα 11.926,8 εκατομμύρια ευρώ το 2005 επιτυγχάνοντας μεγέθυνση της τάξεως του 12,51% (**πίνακας 28**).

Είναι η τρίτη συνεχόμενη χρονιά τα τελευταία πέντε χρόνια που ο ρυθμός αύξησης του Ενεργητικού καταγράφεται με διψήφιους αριθμούς (η αύξηση που καταγράφηκε το έτος 2004 ήταν της τάξης του 10,68 %).

4.6.3. Ασφαλιστικές προβλέψεις

Το σύνολο των ασφαλιστικών προβλέψεων έφτασε τα 7.240 εκατομμύρια ευρώ το 2005 (**πίνακας 29**), επιτυγχάνοντας αύξηση 8,5% έναντι του 2004 (η αντίστοιχη αύξηση του 2004 ήταν 8,3 %).

Οι Προβλέψεις των ασφαλίσεων Ζωής έφτασαν το 2005 τα 4.684,4 εκατομμύρια ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 9,6 % έναντι του 2004.

Οι Προβλέψεις των ασφαλίσεων Ζημιών έφτασαν το 2005 τα 2.555,6 εκατομμύρια ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 6,53% έναντι του 2004.

4.6.4. Σύνολο επενδύσεων

Το σύνολο των επενδεδυμένων κεφαλαίων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, έφτασε το 2005 σύμφωνα με τα στοιχεία των Ισολογισμών τους, τα 9.267,2 εκατομμύρια ευρώ έναντι 7.962,7 εκατομμυρίων ευρώ το 2004, επιτυγχάνοντας αύξηση 16,38 %.

Το σύνολο των επενδεδυμένων κεφαλαίων προέρχεται από τις κατηγορίες του Ενεργητικού των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων : « Γ. Επενδύσεις » (ύψους 7.614,5 εκατομμυρίων ευρώ το 2005) και « Δ. Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο » (ύψους 1.652,7 εκατομμυρίων ευρώ το 2005).

Από την ανάλυση της κατηγορίας « Γ. Επενδύσεις » του Ενεργητικού, προκύπτει ότι η σημαντικότερη ομάδα των επενδεδυμένων κεφαλαίων είναι η « ομολογίες κ.λπ .τίτλοι σταθερής απόδοσης » (που περιλαμβάνουν Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, Ομολογίες κ.λπ. τίτλους σταθερού εισοδήματος) που φτάνουν τα 3.728,9 εκατομμύρια ευρώ το 2005 (αύξηση 11,25% από την προηγούμενη χρονιά) , όπως φαίνεται από τους **πίνακες 30 και 31** παραρτήματος.

Οι επενδύσεις σε «Μετοχές και Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων» αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη ομάδα των επενδεδυμένων κεφαλαίων της κατηγορίας «Γ.Επενδύσεις», ύψους 1.391,7 εκατομμυρίων ευρώ το 2005 (αύξηση 18,28% από την προηγούμενη χρονιά).

Οι επενδύσεις σε « Ακίνητα » (οικόπεδα και ακίνητα μειον αποσβέσεις) το 2005 έφτασαν τα 966,9 εκατομμύρια ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 16,82 % από το 2004.

Μια αναλυτική προσέγγιση στη σύνθεση των επενδεδυμένων κεφαλαίων από πλευράς τοποθετήσεων για τα έτη 2003-2005, παρουσιάζεται στον **πίνακα 30**.

Το 2005 οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις είχαν επενδύσει το 48,97% των κεφαλαίων της κατηγορίας « Γ. Επενδύσεις » στην ομάδα « Ομολογίες », το 18,3% στην ομάδα « Μετοχές και Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων », το 6,69 % σε « Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις » και το 12,7 % σε « Ακίνητα ».

4.6.5. Κέρδη /Ζημίες Χρήσεως

Το σύνολο των Κερδών Χρήσεως (προ φόρων) έφτασε τα 124,3 εκατομμύρια ευρώ το 2005 (**πίνακας 28**) σε αντίθεση με το 2004 που είχαν καταγραφεί τις ζημίες ύψους - 62,9 εκατομμυρίων ευρώ.

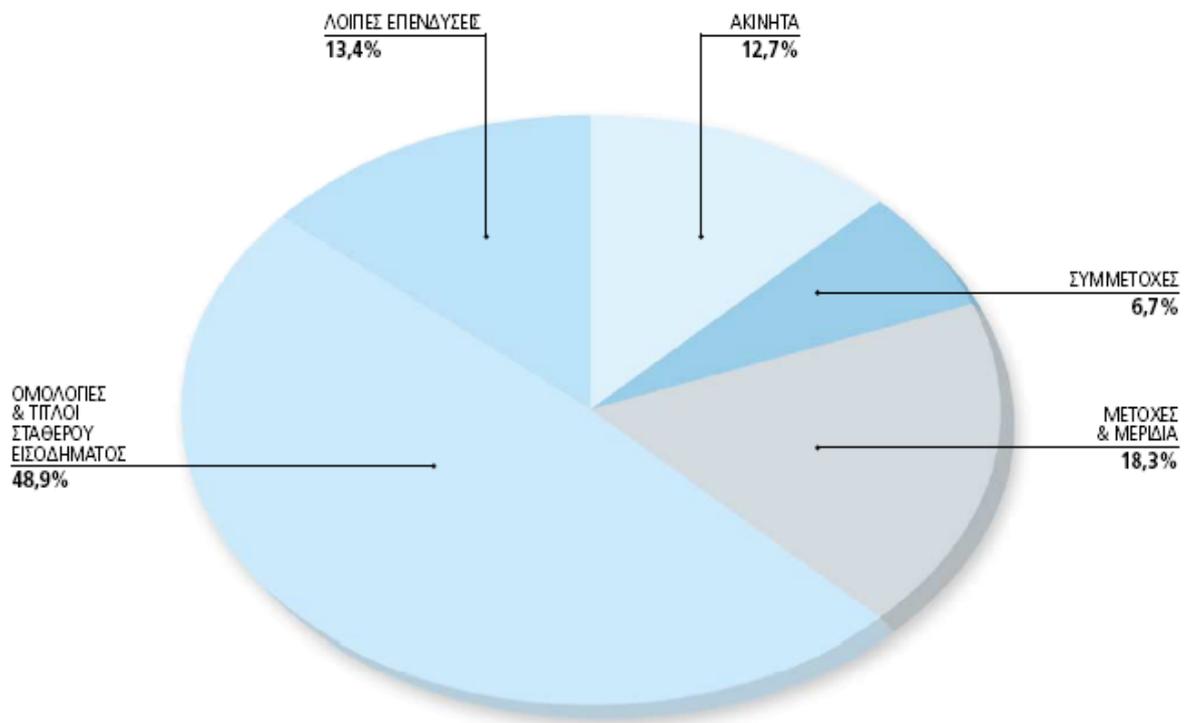
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάλυση των καθαρών αποτελεσμάτων χρήσεως για το σύνολο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, όπως παρουσιάζεται στον **πίνακα 32** του παραρτήματος.

Συγκεκριμένα το σύνολο των τεχνικών αποτελεσμάτων όλων των κλάδων ανήλθε στα 906,3 εκατομμύρια ευρώ το 2005 , έναντι 1.060,8 εκατομμυρίων ευρώ το 2004.

Από το σύνολο των ανωτέρω αφαιρούνται τα γενικά έξοδα (συνολικά 782 εκατομμύρια ευρώ το 2005), οπότε προκύπτει καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως (προ φόρων) ύψους 124,3 εκατομμύρια ευρώ το 2005, έναντι ζημιών ύψους - 62,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2004.

Μετά την αφαίρεση και των φόρων (60,3 εκατομμύρια ευρώ το 2005 έναντι 54,9 εκατομμυρίων ευρώ το 2004) προκύπτει το καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως (μετά τη φορολογία) ύψους 64 εκατομμυρίων ευρώ το 2005 (αντίστοιχα -117,8 εκατομμυρίων ευρώ το 2004).

Σύνθεση Επενδύσεων Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων 2005

Ασφαλιστικές Εταιρίες

Μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος

Ανώνυμες Ασφαλιστικές Εταιρίες

ALLIANZ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
ALLIANZ Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. Α.Ε.
CGU ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΛΦΑ (ALPHA) Α.Α.Ε.
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ. ΝΟΜ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.
EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
EFG EUROLIFE Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε. ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
GENERALI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.
GENERALI LIFE Α.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
INCHCAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ	ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Α.Ε.
ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ΕΟΣ Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
INTERLIFE Α.Α.Ε. ΓΕΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
INTERNATIONAL HELLAS Α.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
LE MONDE ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.
PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ Α.Ε.
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
LA VIE Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
	ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
	ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.
	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.
	ΣΙΔΕΡΗΣ Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Α.Ε.Γ.Α.
	ΣΚΟΥΡΤΗΣ Γ.Η. Α.Ε.Γ.Α.
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.
	ΦΟΙΝΙΞ – METROLIFE – ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ε.
	ΩΜΕΓΑ Α.Α.Ε.

Υποκαταστήματα Αλλοδαπών Ασφαλιστικών Εταιριών

Αγγλικές

ASSOCIATION OF LLOYD'S UNDERWRITERS
AXA PROVINCIAL INSURANCE PLC
ECCLESIASTICAL INS. OFFICE PLC
MITSUI MARINE & FIRE INSURANCE CO (EUROPE) LTD
ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC
TOKIO MARINE EUROPE INSURANCE LIMITED
TRENWICK INTERNATIONAL LIMITED

Αμερικανικές

AMERICAN LIFE INSURANCE CO (ALICO – AIG LIFE)
NATIONAL UNION INS. CO OF PITTSBURGH PA – USA

Βελγικές

INTER PARTNER ASSISTANCE
SBAI MONDIAL ASSISTANCE

Γαλλικές

EUROP ASSISTANCE

Γερμανικές

A.R.A.G. ALLGEMEINE S. VERSICHERUNGS
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
GERLING – KONZERN VAG
HAMBURG MANNHEIMER SA
UNIVERSA ALLGEMEINE VERSICHERUNG AG

Ισπανικές

MAPFRE ASISTENCIA COMP. INTERN.

Κυπριακές

ΚΥΠΡΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΣ

Φιλιππινικές

MALAYAN INSURANCE CO LTD

Συνδεδεμένα Μέλη

Γερμανικές

SCHWARZMEER UND OSTSEE

4.7 Πίνακες στατιστικών ασφαλίσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	Α.Ε.Π.	%
1999	2.409,0	112.686,0	2,14%
2000	2.572,5	124.388,0	2,07%
2001	2.646,0	133.105,0	1,99%
2002	2.895,3	143.482,0	2,02%
2003	3.234,7	155.543,0	2,08%
2004	3.623,9	168.417,0	2,15%
2005	3.923,5	181.088,0	2,17%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ, Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΑΓΟΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Α.Ε.Π.	%
1999	5.130,6	112.686,0	4,55%
2000	5.627,0	124.388,0	4,52%
2001	5.695,5	133.105,0	4,28%
2002	5.820,1	143.482,0	4,06%
2003	6.928,3	155.543,0	4,45%
2004	7.962,7	168.417,0	4,73%
2005	9.267,2	181.088,0	5,12%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ, Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΑΓΟΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (σε Ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1999	2.409,0	10.882.607	221,36
2000	2.572,5	10.917.457	235,64
2001	2.646,0	10.949.953	241,28
2002	2.895,3	10.987.559	263,50
2003	3.234,7	11.023.532	293,43
2004	3.623,9	11.040.650	328,23
2005	3.923,5	11.082.751	354,02

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ (σε Ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1999	1.339,4	10.882.607	123,08
2000	1.320,8	10.917.457	120,98
2001	1.291,5	10.949.953	117,95
2002	1.310,4	10.987.559	119,27
2003	1.435,3	11.023.532	130,21
2004	1.728,7	11.040.650	156,58
2005	1.935,2	11.082.751	174,61

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ (σε Ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1999	1.069,6	10.882.607	98,28
2000	1.251,7	10.917.457	114,65
2001	1.350,4	10.949.953	123,33
2002	1.584,8	10.987.559	144,24
2003	1.799,4	11.023.532	163,23
2004	1.895,2	11.040.650	171,66
2005	1.988,3	11.082.751	179,40

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Επί Ασφαλιστρών)

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΙΔΙΑΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ)
1999	86,79%	1,33%
2000	85,76%	0,89%
2001	83,58%	1,66%
2002	83,84%	1,53%
2003	83,95%	1,50%
2004	85,17%	1,45%
2005	86,79%	1,63%

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ (Μόνο για Ασφαλίσεις Ζημιών)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ
2000	88,14%	47,11%	68,61%
2001	78,14%	32,58%	56,15%
2002	83,48%	38,37%	61,48%
2003	79,12%	30,81%	55,08%
2004	77,68%	27,54%	52,62%
2005	82,33%	30,21%	55,58%

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ (Μόνο για Ασφαλίσεις Ζημιών)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ
2000	104,30%	59,01%	82,59%
2001	104,86%	49,60%	77,87%
2002	103,08%	47,05%	75,59%
2003	101,75%	36,90%	69,39%
2004	108,89%	35,31%	71,15%
2005	115,77%	35,67%	74,13%

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	1.069,6	44,40%	13,34%	1.339,4	55,60%	35,32%	2.409,0	24,59%
2000	1.251,7	48,66%	17,03%	1.320,8	51,34%	-1,39%	2.572,5	6,79%
2001	1.354,5	51,19%	8,21%	1.291,5	48,81%	-2,22%	2.646,0	2,85%
2002	1.584,8	54,74%	17,01%	1.310,4	45,26%	1,47%	2.895,3	9,42%
2003	1.799,4	55,63%	13,54%	1.435,3	44,37%	9,53%	3.234,7	11,72%
2004	1.895,2	52,30%	5,33%	1.728,7	47,70%	20,44%	3.623,9	12,03%
2005	1.988,3	50,68%	4,91%	1.935,2	49,32%	11,94%	3.923,5	8,27%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 1994)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	800,0	10,46%	1.001,8	31,88%	1.801,8	21,42%
2000	907,7	13,47%	957,8	-4,39%	1.865,5	3,54%
2001	949,9	4,65%	905,8	-5,44%	1.855,6	-0,53%
2002	1.072,8	12,94%	887,1	-2,06%	1.959,9	5,62%
2003	1.176,5	9,66%	938,5	5,79%	2.115,0	7,91%
2004	1.204,3	2,36%	1.098,5	17,05%	2.302,8	8,88%
2005	1.220,2	1,32%	1.187,6	8,11%	2.407,8	4,56%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	30,7	94,78%	-16,19%	1,7	5,22%	50,26%	32,4	-14,21%
2000	20,6	88,63%	-33,09%	2,6	11,37%	55,81%	23,2	-28,45%
2001	34,6	92,62%	68,39%	2,8	7,38%	4,58%	37,4	61,14%
2002	41,8	92,85%	20,62%	3,2	7,15%	16,64%	45,0	20,32%
2003	46,2	93,74%	10,54%	3,1	6,26%	-4,23%	49,3	9,48%
2004	49,6	93,07%	7,53%	3,7	6,93%	19,94%	53,3	8,30%
2005	59,7	91,55%	20,21%	5,5	8,45%	48,95%	65,2	22,21%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 1994)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	23,0	-18,33%	1,3	46,44%	24,3	-16,40%
2000	14,9	-35,13%	1,9	51,06%	16,8	-30,63%
2001	24,3	62,85%	1,9	1,14%	26,2	55,84%
2002	28,3	16,43%	2,2	12,58%	30,5	16,14%
2003	30,2	6,77%	2,0	-7,49%	32,2	5,75%
2004	31,5	4,50%	2,3	16,56%	33,9	5,26%
2005	36,6	16,10%	3,4	43,85%	40,0	18,02%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2005 (ποσά σε Ευρώ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ		ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	1.700.959.991,72	5.505.842,69	234.247.772,07	0,00	1.935.207.763,79	5.505.842,69
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	931.571.280,70	2.856.467,83	14.631.459,33	0,00	946.202.740,03	2.856.467,83
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	939.846.761,23	35.253.098,75	102.213.198,67	21.575.881,23	1.042.059.959,90	56.828.979,98
ΣΥΝΟΛΟ	3.572.378.033,65	43.615.409,27	351.092.430,07	21.575.881,23	3.923.470.463,72	65.191.290,50

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2005 ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ - ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
A. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ				
1. Ατυχήματα	85.627.618,68	4,31%	2.977.762,01	4,99%
2. Ασθένειες	5.232.018,99	0,26%	0,00	0,00%
3. Χερσαία οχήματα	271.574.109,66	13,66%	31.942,55	0,05%
5. Αεροσκάφη	994.853,01	0,05%	0,00	0,00%
6. Πλοία (βαθάσσια, λιμναία, ποτάμια)	19.513.529,91	0,98%	2.256.732,50	3,78%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	38.557.354,82	1,94%	994.356,68	1,67%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	315.248.420,29	15,86%	11.108.364,85	18,61%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	115.172.000,54	5,79%	7.987.995,71	13,38%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	946.202.740,03	47,59%	2.856.467,83	4,79%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	1.844.553,08	0,09%	105.135,55	0,18%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	5.392.206,74	0,27%	12.838,02	0,02%
13. Γενική αστική ευθύνη	50.674.015,16	2,55%	1.551.984,06	2,60%
14. Πιστώσεις	20.451.391,34	1,03%	0,00	0,00%
15. Εγγυήσεις	7.923.497,96	0,40%	0,00	0,00%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	17.166.285,26	0,86%	2.065.014,78	3,46%
17. Νομική προστασία	36.719.470,22	1,85%	1.237.299,16	2,07%
18. Βοήθεια	49.968.634,24	2,51%	26.499.554,11	44,40%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	1.988.262.699,93	100,00%	59.685.447,81	100,00%
B. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ				
I. Κλάδος Ζωής	1.157.600.631,12	59,82%	5.505.842,69	100,00%
III. Κλάδος Ασφάλισης Ζωής συνδ. με Επενδύσεις	528.896.147,43	27,33%	0,00	0,00%
IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας	5.832.984,16	0,30%	0,00	0,00%
VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης	407.773,51	0,02%	0,00	0,00%
VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Ταμείων	216.983.294,40	11,21%	0,00	0,00%
VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ. Πρόνοιας	25.486.933,17	1,32%	0,00	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	1.935.207.763,79	100,00%	5.505.842,69	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ
(ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ - ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ 2005	2004	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
A. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ			
1. Ατυχήματα	85.627.618,68	79.055.072,69	8,31%
2. Ασθένειες	5.232.018,99	5.079.242,18	3,01%
3. Χερσαία οχήματα	271.574.109,66	238.716.131,68	13,76%
5. Αεροσκάφη	994.853,01	888.017,36	12,03%
6. Πλοία (βαθάσια, λιμνοία, ποτάμια)	19.513.529,91	19.752.828,31	-1,21%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	38.557.354,82	40.860.682,51	-5,64%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	315.248.420,29	297.446.090,56	5,99%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	115.172.000,54	124.608.917,48	-7,57%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	946.202.740,03	908.485.137,13	4,15%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	1.844.553,08	2.576.351,56	-28,40%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	5.392.206,74	4.504.810,01	19,70%
13. Γενική αστική ευθύνη	50.674.015,16	50.796.096,90	-0,24%
14. Πιστώσεις	20.451.391,34	18.271.833,11	11,93%
15. Εγγυήσεις	7.923.497,96	8.415.303,84	-5,84%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	17.166.285,26	14.555.323,39	17,94%
17. Νομική προστασία	36.719.470,22	30.360.479,75	20,94%
18. Βοήθεια	49.968.634,24	50.817.311,13	-1,67%
B. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ			
I. Κλάδος Ζωής	1.157.600.631,12	1.043.459.304,14	10,94%
III. Κλάδος Ασφάλισης Ζωής Συνδ. με Επενδύσεις	528.896.147,43	457.198.127,24	15,68%
IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας	5.832.984,16	6.152.718,67	-5,20%
VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης	407.773,51	482.433,57	-15,48%
VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Ταμείων	216.983.294,40	198.789.252,64	9,15%
VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ.Πρόνοιας	25.486.933,17	22.651.954,53	12,52%

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΕΚΧΩΡΗΣΕΩΝ) (ποσά σε Ευρώ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	75.734.417,60	14,52%	76.089.523,51	13,94%	-0,47%
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	59.318.683,07	11,38%	61.211.694,68	11,21%	-3,09%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	386.413.705,37	74,10%	408.624.418,98	74,85%	-5,44%
ΣΥΝΟΛΟ	521.466.806,04	100,00%	545.925.637,17	100,00%	-4,48%

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΡΩΘΕΙΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	2005			2004		
	ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	ΜΕΙΟΝ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	ΜΕΙΟΝ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	963.666.086,71	39.076.951,59	924.589.135,12	875.326.045,84	37.708.400,60	837.617.645,24
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	811.646.790,35	58.778.839,12	752.867.951,23	755.440.842,21	37.052.048,82	718.388.793,39
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	335.674.986,72	116.742.744,72	218.932.242,00	289.315.020,47	104.069.643,18	185.245.377,29
ΣΥΝΟΛΟ	2.110.987.863,78	214.598.535,43	1.896.389.328,35	1.920.081.908,52	178.830.092,60	1.741.251.815,92

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΡΩΘΕΙΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ 2005	%	ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	963.666.086,71	45,65%	875.326.045,84	45,59%	10,09%
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	811.646.790,35	38,45%	755.440.842,21	39,34%	7,44%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	335.674.986,72	15,90%	289.315.020,47	15,07%	16,02%
ΣΥΝΟΛΟ	2.110.987.863,78	100,00%	1.920.081.908,52	100,00%	9,94%

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ (ποσά σε Ευρώ)

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	ΣΥΝΟΛΟ 2004	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΕΣΟΔΑ	1.697.190.352,98	1.612.260.669,19	5,27%
ΕΞΟΔΑ	1.231.821.981,87	1.042.005.499,29	18,22%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	465.368.371,11	570.255.169,90	-18,39%

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	1.061.175.088,35	62,53%	1.184.473.425,86	73,47%	-10,41%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	506.667.844,69	29,85%	289.249.266,49	17,94%	75,17%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	118.489.708,93	6,98%	128.167.934,15	7,95%	-7,55%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	10.857.711,01	0,64%	10.370.042,69	0,64%	4,70%
ΣΥΝΟΛΟ	1.697.190.352,98	100,00%	1.612.260.669,19	100,00%	5,27%

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	947.148.063,50	76,89%	849.100.104,65	81,49%	11,55%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-5.452.471,77	-0,44%	-10.822.072,17	-1,04%	-49,62%
ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	290.126.390,14	23,55%	203.727.466,81	19,55%	42,41%
ΣΥΝΟΛΟ	1.231.821.981,87	100,00%	1.042.005.499,29	100,00%	18,22%

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	ΣΥΝΟΛΟ 2004	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΕΣΟΔΑ	1.165.916.429,96	1.134.718.275,12	2,75%
ΕΞΟΔΑ	1.115.839.919,77	1.016.348.785,43	9,79%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	50.076.510,19	118.369.489,69	-57,69%

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	874.853.082,38	75,04%	864.186.084,91	76,16%	1,23%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	81.999.510,52	7,03%	71.314.028,22	6,28%	14,98%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	209.063.837,06	17,93%	199.218.161,99	17,56%	4,94%
ΣΥΝΟΛΟ	1.165.916.429,96	100,00%	1.134.718.275,12	100,00%	2,75%

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	885.283.647,32	79,34%	839.677.722,21	82,62%	5,43%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.213.988,07	0,29%	2.098.871,60	0,21%	53,13%
ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	227.342.284,38	20,37%	174.572.191,62	17,18%	30,23%
ΣΥΝΟΛΟ	1.115.839.919,77	100,00%	1.016.348.785,43	100,00%	9,79%

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	ΣΥΝΟΛΟ 2004	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΕΣΟΔΑ	863.295.108,94	772.261.018,67	11,79%
ΕΞΟΔΑ	472.436.036,47	400.131.446,65	18,07%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	390.859.072,47	372.129.572,02	5,03%

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	661.914.817,24	76,67%	589.882.610,52	76,38%	12,21%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	50.914.161,20	5,90%	45.799.778,71	5,93%	11,17%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	150.466.130,50	17,43%	136.578.629,44	17,69%	10,17%
ΣΥΝΟΛΟ	863.295.108,94	100,00%	772.261.018,67	100,00%	11,79%

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΣΥΝΟΛΟ 2004	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2004-2005
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	235.180.247,59	49,78%	211.021.271,57	52,74%	11,45%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.295.043,32	0,27%	-92.988,79	-0,02%	-1492,69%
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	235.960.745,56	49,95%	189.203.163,87	47,29%	24,71%
ΣΥΝΟΛΟ	472.436.036,47	100,00%	400.131.446,65	100,00%	18,07%

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	1.203,5	84,66%	7.238,4	44,53%	347,4	438,25%
2000	1.447,6	20,28%	7.839,4	8,30%	167,6	-51,76%
2001	1.281,3	-11,49%	7.939,0	1,27%	5,7	-96,59%
2002	1.153,0	-10,01%	8.377,0	5,52%	-202,0	-3637,08%
2003	1.538,4	33,42%	9.577,1	14,33%	104,5	-151,75%
2004	1.675,6	8,92%	10.600,3	10,68%	-62,9	-160,14%
2005	1.873,7	11,82%	11.926,8	12,51%	124,3	-297,77%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1999	3.258,4	27,29%	1.456,4	37,39%	4.714,8	30,25%
2000	3.241,8	-0,51%	1.667,2	14,48%	4.909,0	4,12%
2001	3.374,6	4,10%	1.726,4	3,55%	5.101,0	3,91%
2002	3.603,4	6,78%	1.968,1	14,00%	5.571,5	9,22%
2003	3.933,9	9,17%	2.227,5	13,18%	6.161,4	10,59%
2004	4.274,1	8,65%	2.398,9	7,69%	6.673,0	8,30%
2005	4.684,4	9,60%	2.555,6	6,53%	7.240,0	8,50%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ποσά σε Ευρώ)

	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2005	2005 % ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2004	2004 % ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2003	2003 % ΣΥΝΘΕΣΗ
ΑΚΙΝΗΤΑ	966.930.102,56	12,70%	827.742.145,81	12,24%	724.943.171,50	12,06%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	509.712.065,93	6,69%	544.111.964,21	8,05%	611.927.860,01	10,18%
ΜΕΤΟΧΕΣ & ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	1.391.687.836,22	18,28%	1.176.625.115,51	17,40%	1.105.579.794,20	18,39%
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.728.853.405,20	48,97%	3.351.713.066,07	49,58%	2.753.077.371,65	45,80%
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.017.279.581,67	13,36%	860.082.422,02	12,72%	815.967.389,28	13,57%
ΣΥΝΟΛΟ	7.614.462.991,58	100,00%	6.760.274.713,62	100,00%	6.011.495.586,64	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ποσά σε Ευρώ)					
	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2005	2005-2004 % ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2004	2004-2003 % ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2003
ΑΚΙΝΗΤΑ	966.930.102,56	16,82%	827.742.145,81	14,18%	724.943.171,50
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	509.712.065,93	-6,32%	544.111.964,21	-11,08%	611.927.860,01
ΜΕΤΟΧΕΣ & ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	1.391.687.836,22	18,28%	1.176.625.115,51	6,43%	1.105.579.794,20
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.728.853.405,20	11,25%	3.351.713.066,07	21,74%	2.753.077.371,65
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.017.279.581,67	18,28%	860.082.422,02	5,41%	815.967.389,28
ΣΥΝΟΛΟ	7.614.462.991,58	12,64%	6.760.274.713,62	12,46%	6.011.495.586,64

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ - ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ποσά σε Ευρώ)			
	2005	2004	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Τεχνικό αποτέλεσμα ασφαλίσεων ζωής	465.368.371,11	570.255.169,90	-18,39%
Τεχνικό αποτέλεσμα ασφαλίσεων αστικής ευθύνης οχημάτων	50.076.510,19	118.369.489,69	-57,69%
Τεχνικό αποτέλεσμα ασφαλίσεων λοιπών κλάδων ζημιών	390.859.072,47	372.129.572,02	5,03%
Συνολικά Αποτελέσματα (Κέρδη/Ζημίες) Εκμεταλλεύσεως	906.303.953,77	1.060.754.231,61	-14,56%
Μείον Γενικά Έσοδα	781.969.281,44	1.123.623.492,43	-30,41%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (προ φόρων)	124.334.672,33	-62.869.260,82	-297,77%
Μείον Φόροι	60.321.098,26	54.899.169,17	9,88%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (μετά τη φορολογία)	64.013.574,07	-117.768.429,99	-154,36%

(πηγή στοιχείων :ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ μέσω ιστοσελίδας www.eaee.gr)
(Ετήσια Στατιστική Έκθεση 2005)

4.8 Πορεία της ιδιωτικής ασφάλισης με μορφή γραφημάτων.

Στις επόμενες σελίδες αυτής της ανασκόπησης της πορείας και της ανάπτυξης της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα παρουσιάζεται με μορφή γραφημάτων σε μια πιο γενική μορφή η πορεία που διάνυσαν οι κλάδοι της ιδιωτικής ασφάλισης φτάνοντας στην κατάσταση όπου αναφέρθηκε στις προηγούμενες σελίδες στην αναλυτική ετήσια στατιστική έκθεση του έτους 2005 ξεκινώντας την αναδρομή από το έτος του 1993 φτάνοντας αίσίως μέχρι και το 2004.

ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών

	Εταιρίες			Σύνολο
	Ζωής	Ζημιών	Μικτές	
2004	<i>19</i>	<i>67</i>	<i>13</i>	99
2003	<i>19</i>	<i>68</i>	<i>13</i>	100
2002	<i>20</i>	<i>69</i>	<i>13</i>	102
2001	<i>20</i>	<i>74</i>	<i>13</i>	107
2000	<i>20</i>	<i>76</i>	<i>14</i>	110
1999	<i>21</i>	<i>79</i>	<i>14</i>	114
1998	<i>22</i>	<i>87</i>	<i>17</i>	126
1997	<i>24</i>	<i>91</i>	<i>16</i>	131
1996	<i>24</i>	<i>98</i>	<i>17</i>	139
1995	<i>25</i>	<i>97</i>	<i>17</i>	139
1994	<i>20</i>	<i>103</i>	<i>26</i>	149
1993	<i>24</i>	<i>111</i>	<i>21</i>	156
1992	<i>28</i>	<i>111</i>	<i>22</i>	161

Μερίδια Αγοράς

2004	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	64,03%	38,87%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	88,88%	56,06%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	97,41%	69,39%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,58%	78,29%

2003	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	62,54%	42,82%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	88,93%	58,44%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	97,18%	70,81%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,40%	79,38%

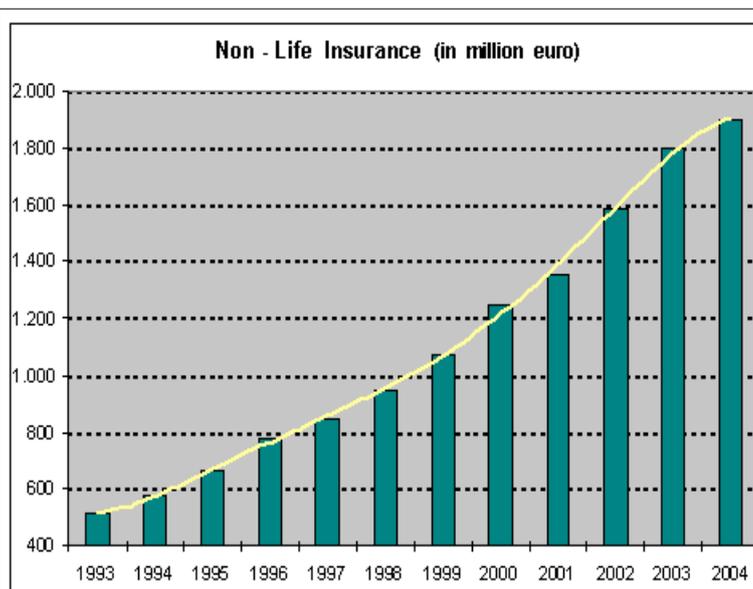
2002	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	65,95%	45,91%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	89,02%	60,67%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	95,99%	71,01%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,06%	78,59%
2001	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	69,10%	46,95%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	91,09%	62,29%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	97,54%	73,08%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,40%	80,69%
2000	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	70,05%	46,84%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	89,46%	62,60%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	97,25%	72,62%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,23%	79,25%
1999	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	70,39%	46,38%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	87,83%	61,87%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	96,95%	71,41%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	99,38%	77,81%
1998	Ασφαλίσεις Ζωής	Ασφαλίσεις Ζημιών
<i>Οι 5 πρώτες</i>	66,14%	46,64%
<i>Οι 10 πρώτες</i>	86,91%	58,61%
<i>Οι 15 πρώτες</i>	95,08%	67,07%
<i>Οι 20 πρώτες</i>	98,77%	73,82%

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Ασφάλισεις Ζημιών

Ασφάλιστρα από Προτασφαλίσεις	Ετήσια Αύξηση	
1993	510,6	
1994	576,3	12,87%
1995	660,3	14,58%
1996	779,0	17,98%
1997	845,4	8,53%
1998	943,7	11,62%
1999	1.069,6	13,34%
2000	1.251,7	17,03%
2001	1.354,5	8,21%
2002	1.584,8	17,01%
2003	1.799,4	13,54%
2004	1.895,2	5,33%

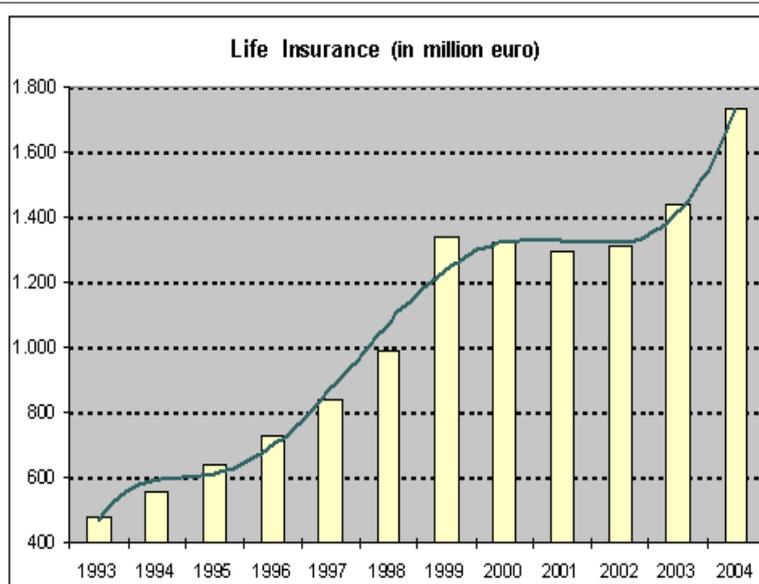
(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

Ασφάλισεις Ζωής

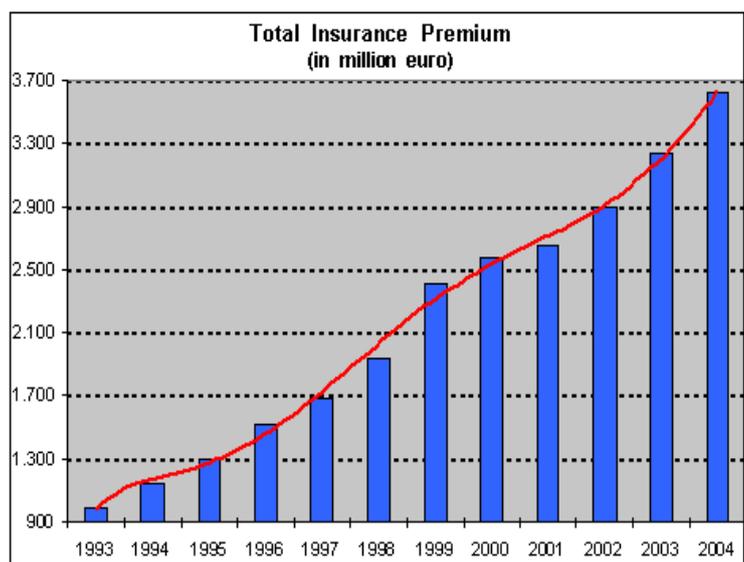
Ασφάλιστρα από Προτασφαλίσεις	Ετήσια Αύξηση	
1993	473,9	
1994	557,8	17,70%
1995	639,9	14,71%
1996	727,8	13,74%
1997	839,6	15,36%
1998	989,8	17,89%
1999	1.339,4	35,32%
2000	1.320,8	-1,39%
2001	1.291,5	-2,22%
2002	1.310,4	1,47%
2003	1.435,3	9,53%
2004	1.728,7	20,44%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

Σύνολο Ασφαλίσεων

Ασφάλιστρα από Προτασφαλίσεις		Ετήσια Αύξηση
1993	984,5	
1994	1.134,1	15,20%
1995	1.300,2	14,65%
1996	1.506,8	15,89%
1997	1.685,0	11,83%
1998	1.933,5	14,75%
1999	2.409,0	24,59%
2000	2.572,5	6,79%
2001	2.646,0	2,85%
2002	2.895,3	9,42%
2003	3.234,7	11,72%
2004	3.623,9	12,03%
(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)		

ΕΡΕΥΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Κλάδοι Ασφαλίσεως Ζημιών

Παραγωγή ασφαλίσεων κλάδων ζημιών έτους 2004

(Ποσά σε ευρώ)	Ασφάλιστρα από Προτασφαλίσεις	Ποσοστό (%)
1. Ατυχήματα	79.055.072,69	4,17%
2. Ασθένειες	5.079.242,18	0,27%
3. Χερσαία οχήματα	238.716.131,68	12,60%
5. Αεροσκάφη	888.017,36	0,05%
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)	19.752.828,31	1,04%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	40.860.682,51	2,16%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	297.446.090,56	15,69%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	124.608.917,48	6,58%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	908.485.137,13	47,94%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	2.576.351,56	0,14%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	4.504.810,01	0,24%
13. Γενική αστική ευθύνη	50.796.096,90	2,68%
14. Πιστώσεις	18.271.833,11	0,96%
15. Εγγυήσεις	8.415.303,84	0,44%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	14.555.323,39	0,77%
17. Νομική προστασία	30.360.479,75	1,60%
18. Βοήθεια	50.817.311,13	2,68%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	1.895.189.629,59	100,00%

Κλάδοι Ασφαλίσεως Ζωής

Παραγωγή ασφαλιστρών κλάδων ζωής έτους 2004

(Ποσά σε ευρώ)	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό (%)
<i>I. Κλάδος Ζωής</i>	1.043.459.304,14	60,36%
<i>III. Κλάδος Ασφ. Ζωής Συνδ. με Επενδύσεις</i>	457.198.127,24	26,45%
<i>IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας</i>	6.152.718,67	0,36%
<i>VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης</i>	482.433,57	0,03%
<i>VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Ταμείων</i>	198.789.252,64	11,50%
<i>VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ. Πρόνοιας</i>	22.651.954,53	1,31%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	1.728.733.790,79	100,00%

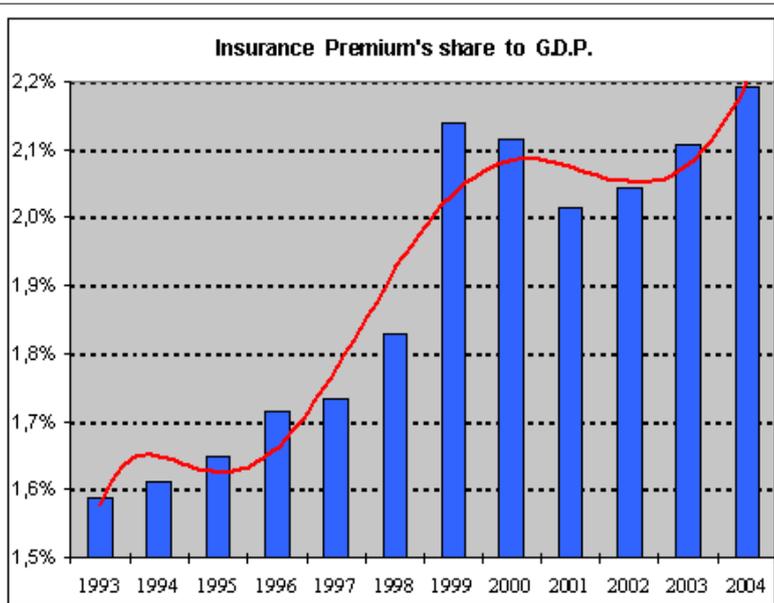
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.

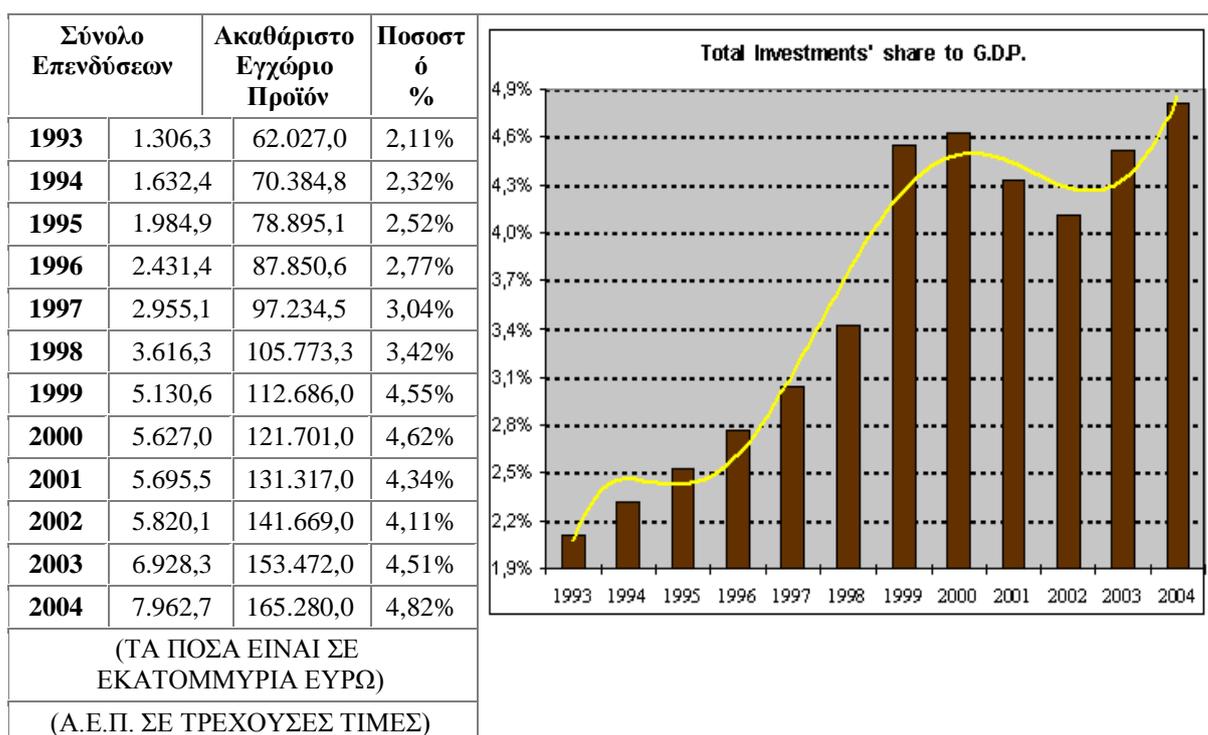
Παραγωγή Ασφαλιστρών	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	Ποσοστό %	
1993	984,5	62.027,0	1,59%
1994	1.134,1	70.384,8	1,61%
1995	1.300,2	78.895,1	1,65%
1996	1.506,8	87.850,6	1,72%
1997	1.685,0	97.234,5	1,73%
1998	1.933,5	105.773,3	1,83%
1999	2.409,0	112.686,0	2,14%
2000	2.572,5	121.701,0	2,11%
2001	2.646,0	131.317,0	2,01%
2002	2.895,3	141.669,0	2,04%
2003	3.234,7	153.472,0	2,11%
2004	3.623,9	165.280,0	2,19%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

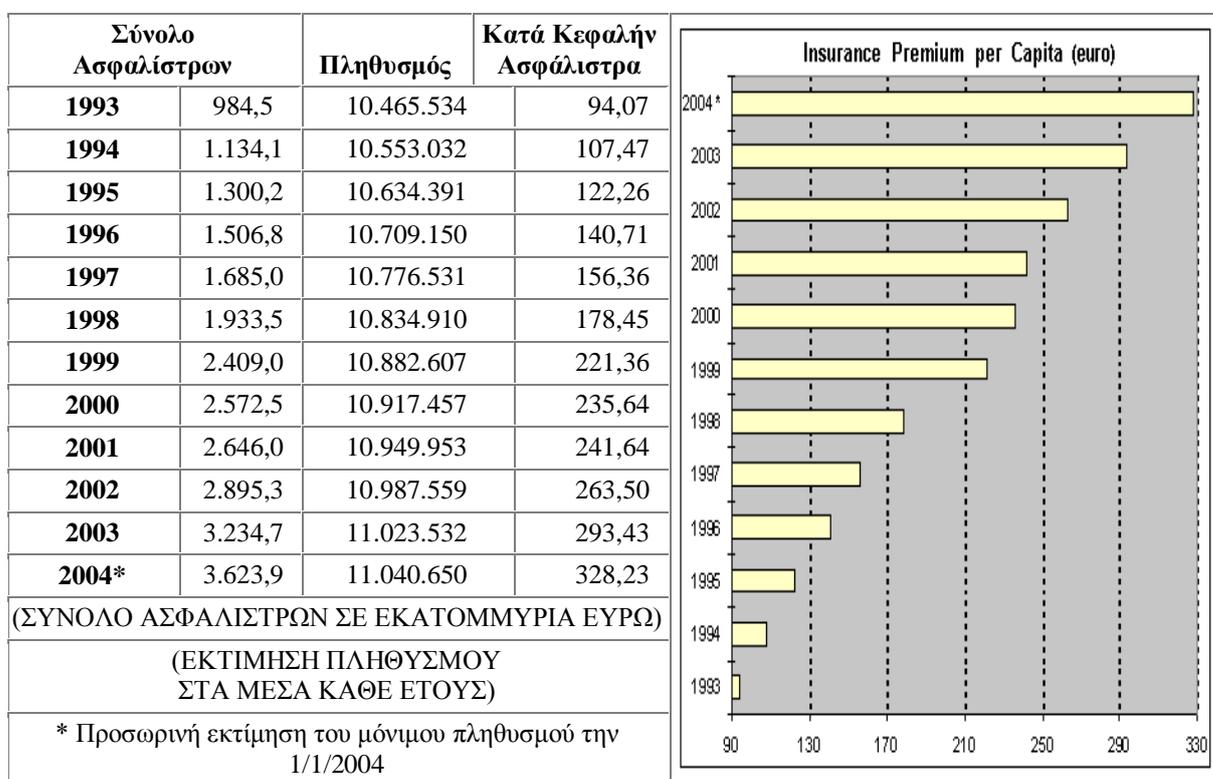
(Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)

Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

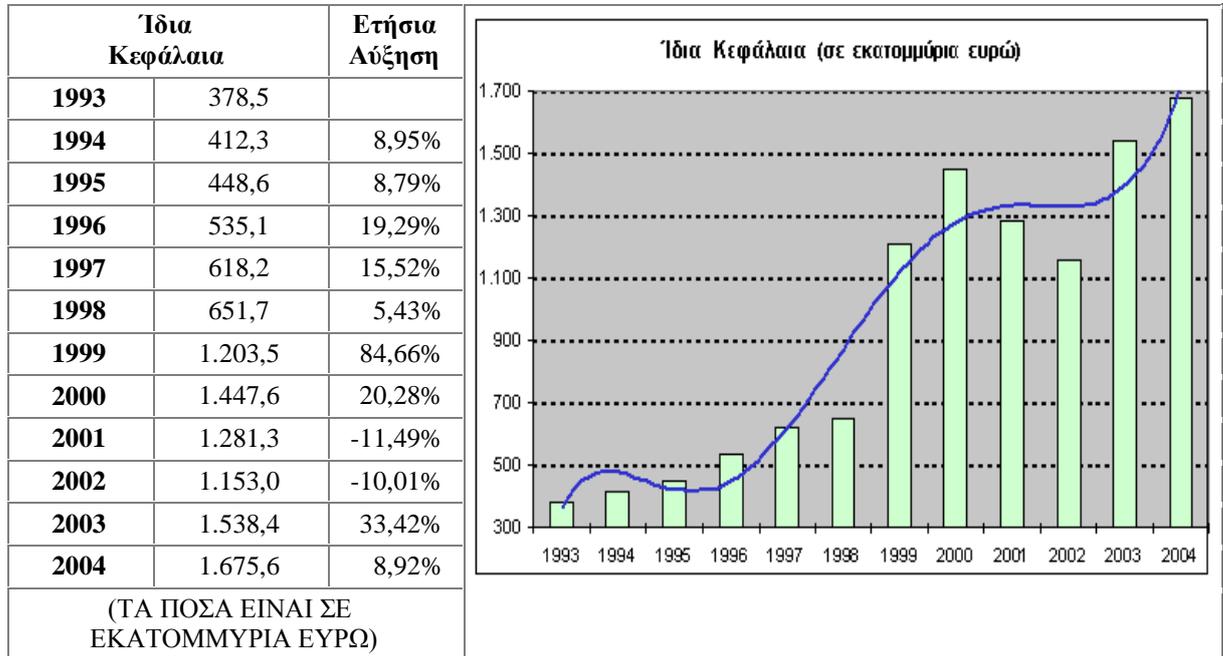

Συνολικά Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα (σε ευρώ)

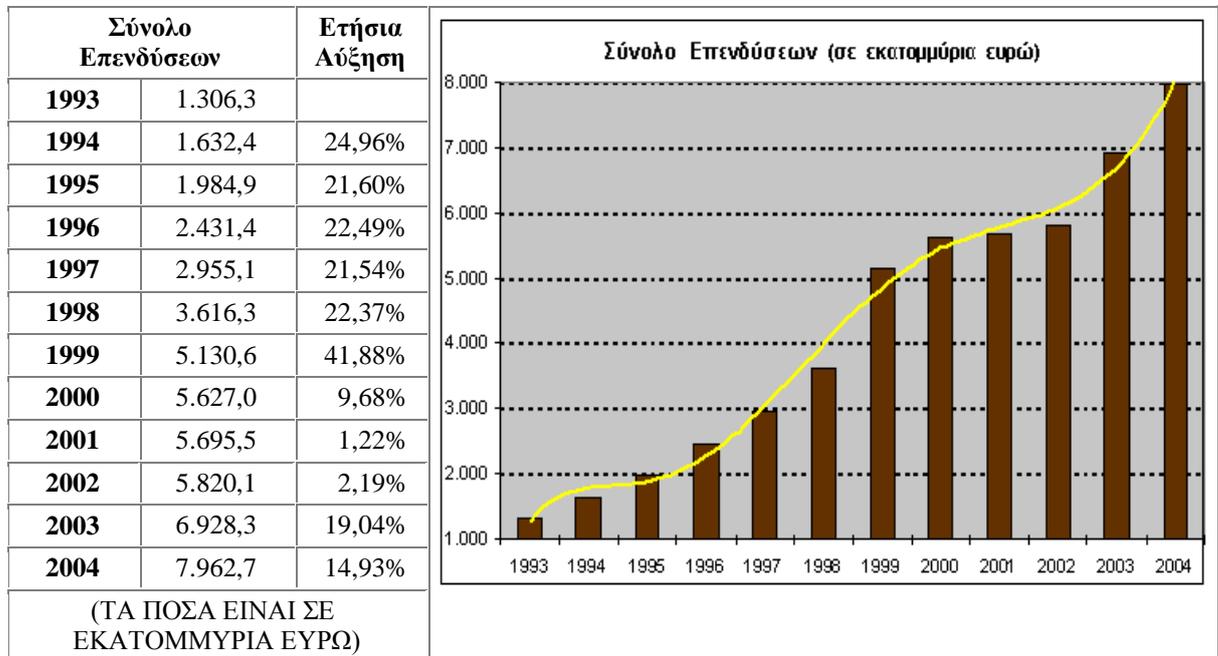

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

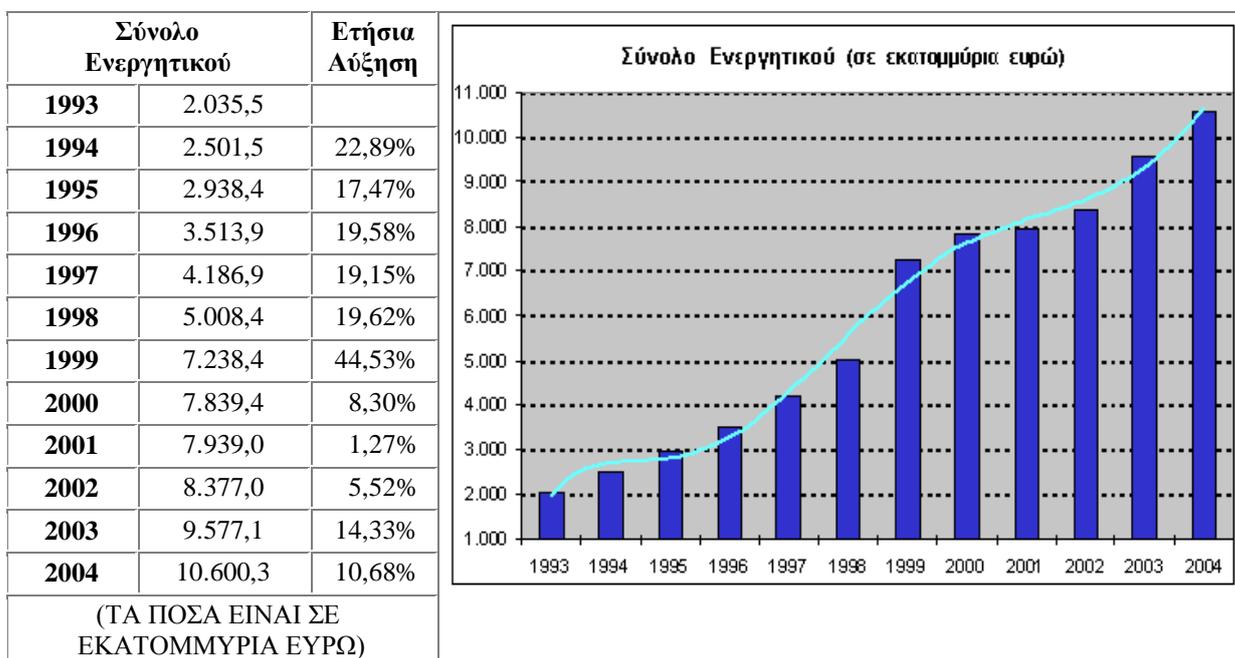
Ίδια Κεφάλαια

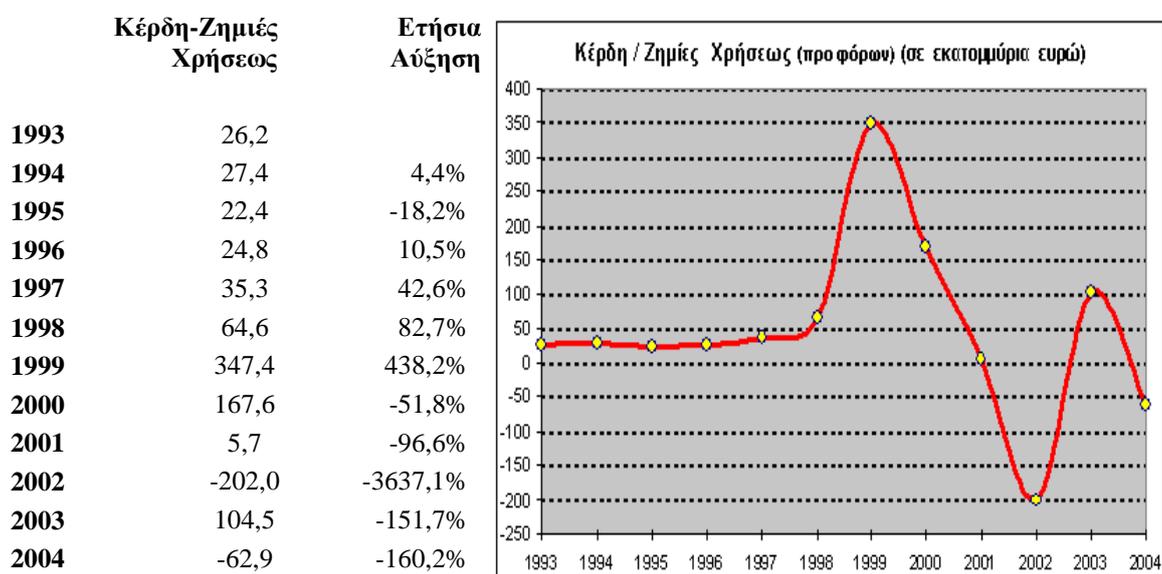
Επενδύσεις

Σύνολο Ενεργητικού

Κέρδη - Ζημιές Χρήσεως

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

(Πηγή Στοιχείων: Ετήσια έρευνα της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος 2004, www.eaee.gr)

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ

5.1 Η ασφαλιστική εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Αν κάποιος θα ήθελε στις μέρες μας να ασχοληθεί με την ιδιωτική ασφάλιση και ειδικότερα να ασκήσει το επάγγελμα του ιδιωτικού ασφαλιστή, μέσα από τις υπηρεσίες και τη μόρφωση που παρέχουν τα ελληνικά πανεπιστήμια θα μπορούσε να το επιτύχει σε όποια περιοχή και αν βρισκόταν. Το ελληνικό κράτος έχει σχεδόν σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα μια δημόσια σχολή που είναι αρμόδια γι' αυτό το σκοπό. Οι σχολές στις οποίες μπορεί να απευθυνθεί ο κάθε ενδιαφερόμενος είναι :

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

www.eias.gr

2 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

www.actuar.aegean.gr

- Τμήμα Στατιστικής & Αναλογιστικής Επιστήμης
- Δύο Κύκλοι Σπουδών (Προπτυχιακοί, 8 εξαμήνων)
 - α. Ο Αναλογιστικός & Χρηματοοικονομικός
 - β. Ο Στατιστικός

3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

www.unipi.gr

- Τμήμα Στατιστικής & Αναλογιστικής Επιστήμης
- Προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (8 εξάμηνα)
- Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (3 έως 6 εξάμηνα)

4 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

www.uom.gr/epi

- Ετήσιο Πρόγραμμα Ασφαλιστικών Σπουδών (250 ώρες)

- 5 **Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ**
www.finance-ins.teicrete.gr
 - Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Ασφαλιστικής

- 6 **Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
www.preveza.teiep.gr/finance/index.php
 - Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Ελεγκτικής

- 7 **Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
www.teikal.gr/dept/dept.html
 - Τμήμα Ελεγκτικών & Ασφαλιστικών Εργασιών

- 8 **ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ Ι.Ε.Κ.**
 - Τίτλος ειδικότητας: Ειδικός Ασφαλιστικών Εργασιών (έως 4 εξάμηνα)

- 9 **ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ**
www.iic.org.cy

(Πηγή Στοιχείων:Ετήσια έρευνα της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος 2004, www.eaee.gr)

5.2 Έντυπη ενημέρωση

Για την ιδιωτική ασφάλιση και για όλα τα νέα της επικαιρότητας που αφορούν κάθε τμήμα αυτής, κυκλοφορούν ιδιωτικά περιοδικά τα οποία ως συνήθως είναι μηνιαία.

Μερικά από αυτά τα περιοδικά είναι:

Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ο Ν Ι Κ Ο
ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Nextdeal

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ
ΝΑΙ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ιδιωτική ασφάλιση

ΕΥΡΩ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΑΓΟΡΑ

(Πηγή Στοιχείων :Ετήσια έρευνα της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος 2004, www.eaee.gr)

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Γενικά σαν συμπέρασμα αυτής της αναδρομής στον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης και αν κάποιος ασχοληθεί με το αντικείμενο αυτής θα δει ότι η ασφαλιστική επιστήμη έχει ένα πολύ σημαντικό χαρακτήρα αφού μπορεί και καλύπτει τους κινδύνους οι οποίοι υπάρχουν στην καθημερινή μας ζωή ή μάλλον καλύτερα μπορεί να επαναφέρει όσο το δυνατόν καλύτερα το άτομο στο οποίο αναφέρθηκε ο κίνδυνος στην αρχική κατάσταση που ήταν πριν αυτός επέλθει.

Προσωπικά θεωρώ ότι η ιδιωτική ασφάλιση προβλέπει το μέλλον της ανθρωπότητας αφού αυτή η ίδια φροντίζει να υπάρχει αυτό. Είναι ένας δρόμος για να μπορέσουμε να διαφυλάξουμε στις γενεές που θα έρθουν μετά από εμάς, μια κοινωνία πιο κερδοφόρα είτε αυτό έχει να κάνει με την οικονομική σημασία είτε με την ασφάλεια που δικαιωματικά τους ανήκει.

Για να προοδεύσουμε πρέπει να είμαστε πιο επιφυλακτικοί και όπως έκαναν και οι αρχαίοι Έλληνες και Αιγύπτιοι πρέπει με τη σειρά μας να φροντίσουμε και αυτούς τους οποίους μπορεί να έπαθαν κάποια ζημιά να ορθοποδήσουν και αυτό είναι μια ευκαιρία να κατανοήσουμε το πόσο σημαντική είναι η ζωή μας και αυτά που περικλείονται σε αυτή. Ποτέ δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για το τι θα συμβεί αύριο....μπορεί η ανάγκη αυτή να χτυπήσει και τη δική μας πόρτα.-

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

- 1) Ι.ΧΟ.Σ , ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2004)
- 2)ΚΙΟΧΟΣ Α. ΠΕΤΡΟΣ , (1993),ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ , ΑΘΗΝΑ : INTERBROOKS
- 3) ΚΩΣΤΑΣ Χ. ΜΑΚΡΗΣ , (1996), Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ , ΑΘΗΝΑ : ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

www.eaee.gr ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2005,ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ)